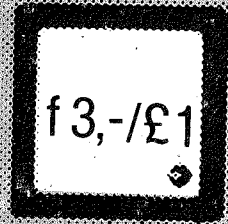
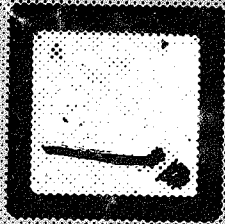
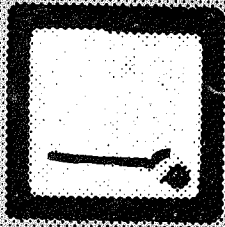

vac. letters

DE ZWARTE

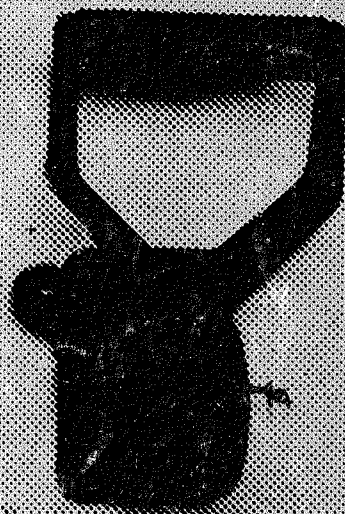
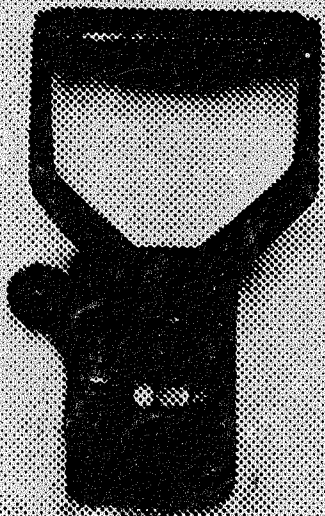
5 febr. 88
nr. 94

blad voor een revolutionaire omverwerping van de liberale waarborgstaat

dit nummer oa.:

- . het Palestijns verzet
- . kommunisten: No Pasaran
- . Nukem en de dutch connection
- . Patriarchaat en imperialisme: een verklaring

extra: 'ATTACK' (eng. krant)

Voor een wisselende prijs (afhankelijk van de dikte) is de Zwarte te koop bij de volgende adressen:

Delft-Wereldwinkel-Kraakkroeg,

Rotterdam-van Gennep-Krities

Boekwerk-Kraakkroeg, **Dordrecht**-

De Zwarte Zaag, **Sittard**-Kata-

strofe, **Nijmegen**-De Klinker

Groningen-Slagerzicht, **Haarlem**-

Agora, **Utrecht**-De Rooie Rat, **Wage-**

ningen-De Uitbuyt, **Amsterdam**-Fort

van Sjakoo-Athenaeum-de lokale

Kraakkroegen, **Leiden**-Manifest-We-

reldwinkel-

• **Den Haag**-De Rooie Hond-Ruward-Brul-

lend Breekijzer-Koffiehuis Blau

Weert-Kollektieve boekhandel, **Ar-**

nhem-Info Winkel, **Eindhoven**-Vre-

deswinkel, **Den Bosch**-Den Duvel,

Beverwijk: Lynx

kolofon

Inhoud

kolofon.....	2
Arkstee Nijmegen.....	3
kraakdagen.....	4-5-6
homo-bezetting.....	6
picket 'israël' ambassade.....	6
picket Australische ambassade..	7
Baga Moyo ontruimd.....	7
Palestijnen.....	8-11
N.L. interventie.....	12-15
anti homo-wet.....	16-17
kommunikee no pasaran.....	18-20
Eindhoven kraakt.....	21
reaktie Sjakoo.....	21
arbeidsplicht=slavernij.....	22-23
RZ-startbaan arrestaties.....	24-27
anti-impri vrouwen' BRD.....	28-30
Euskadi.....	31
tiranerie van de struktuur- loosheid...32-35	
agenda.....	36

Kopy naar postbus 10233
in Den Haag. De mensen die de
Zwarte samenstellen zijn bereikbaar
op dins- en woensdag via telefoon-
nummer 070-892098 en de rest van
de week via de postbus. Aboos
thuisgebracht kosten f12,50 per
200 paginaas. Postaboos en instel-
lingen betalen het dubbele. Poli-
treke gevangenen krijgen hem/haar
natuurlijk gratis zolang hun gijze-
ling duurt. Stort gul en onbeschof
(maar minimaal het vereiste) op
giro 3442401 t.n.v. De Zwarte, in
Leiden.

ARKSTEE EN NIJMEGEN

Het blijft broeien in Nijmegen. Na de Mariënburchtontruiming, het daarop volgend artikel 140-proces en de nieuwe anti-kraak bepaling in de nijmeegse politieverordening wordt nu de Arkstee in haar bestaan bedreigd. De Arkstee, voormalig kantoor van de rijkspolitie en destijds eigendom van Domeinen (rijksgebouwendienst), werd 7½ jaar geleden gekraakt. Momenteel wonen er 11 mensen, is er een ontmoetings- en vergaderruimte, een platenwinkel, een fotostudio en een elektronikawerkplaats. Heel kort samengevat is het pand in de 7½ jaar tweemaal van eigenaar veranderd en zijn alle pogingen van bewonersters en gebruikersters om het pand aan te kopen of te huren konstant afgeketst op óf de eigenaar die niet wilde verkopen of verhuren aan de bewonersters/gebruikerster óf de gemeente die, hoewel de mogelijkheid er was, altijd een exkuus had geen konkrete stappen in de richting van aankoop te willen ondernemen. Vorig jaar hoorden we dat het pand opnieuw te koop stond. Eigenaresse was toen een in Zwitserland woonachtige huisvrouw, getrouwd met een groot-spekulant. Terwijl zij het pand in '85 voor 1½ ton gekocht had was haar vraagprijs nu 4 ton. Dit weerhield er ons niet van toch maar aan de slag te gaan met aankoopplannen in samenwerking met een bouwvereniging. Tegelijkertijd kwam er een ander potentieel koopster, Gerrie Verbeek, op de proppen, die het lumineuze idee had opgevat alhier een hotel te gaan beginnen. Zij prees zichzelf aan als eventueel nieuwe eigenaresse die in tegenstelling tot anderen open kaart met ons wilde spelen. Omdat we eigen plannen met het pand hadden en het nut van haar hotelplannen absoluut niet inzagen verzochten haar ervan af te zien.

Toen haar open kaart spelletje ook nog eens ging lijken op een potje liegen zagen we van verder contact met haar af en verwezen haar door naar onze advocaat, waarop zij niets meer van zich liet horen. Verder met de aankoopplannen dus. Op het pand ligt een kantoorbestemming, die zou moeten veranderen in woonbestemming. Volgens een paar jaar oude geluidsmeting langs de singel waaraan het pand ligt bleek het aantal decibellen hier voor te hoog (nou ja!). In het najaar deden we een verzoekaan b&w voor een nieuwe geluidsmeting. Bij indiening hiervan vernamen we dat Gerrie Verbeek haar plannen nog niet opgegeven had. Begin november ontvingen we via de advocaat een briefje dat ze nog steeds met het pand bezig was, maar op dat moment in een impasse zat. Zodra ze meer wist zou ze het "zo snel mogelijk" laten weten. Begin januari hadden we nog steeds geen antwoord op ons verzoek voor een geluidsmeting. Een telefoontje naar de gemeente: nieuwe eigenaar, nieuwe plannen! Wij stonden weer buitenspel! Wat bleek: 2 dagen na het briefje van Gerrie Verbeek met de mededeling dat ze in een impasse zat had haar man G. Jeuken, het koopkontraat ondertekend. Open kaart, ja ja! Op dit moment heeft het echtpaar de bouwplannen al ingediend en de verwachting is dat over een paar weken hierover advies zal worden uitgebracht. Dan mogen wij nog een symbolies bezwaar aantekenen. Symbolies, want hun plannen lijken prima te passen in de plannen van de gemeente met het gebied. Een bestemmingswijziging is niet nodig, omdat er al een jaar een voorbereidingsbesluit ligt voor het gebied. Z'on voorbereidingsbesluit gaat vooraf aan een nieuw bestemmingsplan en wordt genomen om te voorkomen dat er in strijd met het nieuwe plan gebouwd wordt. Gedurende een jaar worden alle aangevraagde vergunningen voor debetreffend gebied bevroren. Op 22 jan. liep het besluit af en wordt waarschijnlijk verlengd. Wel moet de gemeente over de vergunningen die in dat jaar zijn aangevraagd beslissen. Een negatieve beslissing lijkt zeer onwaarschijnlijk.

GEMEENTEBELEID

De gemeente Nijmegen is drukdoende Nijmegen in no time kraakvrij te krijgen. Verschillende panden zijn afgelopen jaar ontruimd en met het anti-kraak artikel is kraken strafbaar gesteld met een boete van max.

f5000. verder is er een uitgebreide kraakpreventie door voorlichting aan makelaars en speculanten. Gevolg: overal schijnbewoning en kraakwachten. In de gemeentelijke evaluatienota "stadscentrum in beweging" waarin het resultaat van het structuurplan uit '76 wordt geëvalueerd en een kader voor nieuwe ontwikkelingen wordt geschetst valt over kraken het volgende te lezen:

"Stimuleren van partikuliere investeringen, het aantrekken van beleggers vereist een klimaat met weinig risico's op dit front en een duidelijke koers tav. alle zaken welke het vestigingsklimaat kunnen schaden. Ook voor de verdere toeristische ontwikkeling van het centrum en de uitbouw van de stedelijke centrumfuncties is dit een noodzakelijke voorwaarde."

In dit stuk staat kraken trouwens in het zelfde rijtje als kriminaliteit en onveiligheid in de binnenstad 's avonds. Over kriminaliseren gesproken.... In dezelfde nota wordt een voorkeur uitgesproken voor meer hotelmogelijkheden in de binnenstad ter ondersteuning van de kongres- en beursfunctie van de "city". Wat betreft wonen zou er in de toekomst een sterke nadruk op het realiseren van (duurdere) koopwoningen moeten worden gelegd ter kwaliteitverbetering van het binnenstadswonen. De gemeente wil dus een flitsende city en in hun ogen is kraken daarin een ongewenste faktor, een uitwasdie met alle middelen bestreden moet worden. Dat dat de gemeente echter geen zin heeft in een ontruiming bleek toen we, een week nadat we gehoord hadden dat het pand verkocht was, door burgermeester Dales en wethouder Hompe (volkshuisvesting) ontboden werden voor een gesprek. Zoals gebruikelijk bij dit soort gesprekken werd er weinig konkreets gezegd. De gemeente bood aan om te kijken naar eventuele mogelijkheden voor vervangende woon- en werkruimtes. Wij hebben besloten af te wachten wat er uit deze onderhandelingen komt en in de tussentijd stappen te ondernemen om de hotelplannen van het echtpaar geen doorgang te laten vinden. Onze verwachting is dat wanneer de bouwplannen eenmaal goedgekeurd zijn, de eigenaar een civiele procedure tegen ons zal starten. Zover is het nú nog niet, maar we houden jullie op de hoogte. Groetjes van de mensen van Arkstee

EUROPOINT GEKRAAKT

Vandaag is het landelijke kraakdag. Het is precies een jaar geleden dat de eerste anoniemen (de van Bollenhofsestraat in Utrecht) voor de rechter kwamen ivm. de leegstandswet. (Wat niet wil zeggen dat dit soort dagvaarden in Rotterdam en andere steden niet al veel eerder voorkwam). Vandaag is de 19e verdieping van Europointgebouw IV gekraakt vanwege de al jarenlange leegstand van zo'n 100.000 m² kantoorruimte in Rotterdam. Zoveel leegstand, terwijl er 65.000 woningzoekenden zijn, waarvan 12.500 urgent (dwz dat hun volgens de gemeente onmiddellijk een woning aangeboden moet worden). Nu heeft de gemeente inmiddels wel door dat er wat aan die leegstand gedaan moet worden. Wat heeft men dus besloten? Dat oude kantoren in het centrum maar omgebouwd moeten worden tot riante onderkomens voor minimaal 2 maal modaal. Om het particulier initiatief te ondersteunen wordt daarvoor subsidie gegeven. Tegelijkertijd worden er nog steeds nieuwe kantoorcolossen uit de grond gestampt, vaak met subsidie, om Rotterdam haar internationale allure en aantrekkingskracht te laten behouden. Dit veroorzaakt weer leegstand in de oudere kantoorpanden. De gemeente subsidieert op verschillende wijzen. Zo is voorgesteld in te gaan op het voorstel van een onbekende koper om het Europointcomplex voor 185 miljoen gulden te

Utrecht, woensdag 27 januari. Ter ere van de eerste verjaardag van de leegstandswet en de daarmee gepaard gaande ontruimingen een landelijke actie/kraak tweedaagse..

Utrecht heeft iets om trots op te zijn: van de landelijk in totaal 80 anonieme dagvaardingen kreeg zij er 17 voor haar rekening. 12 daarvan leidden tot ontruimingen. Reden genoeg om in alle vroegte naar Utrecht te vertrekken en een pand te kraken.

Het verzamelaadres was in AKU. Daar aangekomen werd een stencil uitgedeeld met plattegrond van Utrecht, nummers van advocaten, je rechten bij arrestatie enz. Ook hoorden wij dat de smeris op de hoogte was van de plannen en een ontvangst

verköpen, maar wel de verplichting op zich te nemen het 10 jaar te blijven huren voor een bedrag van minimaal 18,5 miljoen gulden per jaar. De huur zal aangepast worden aan de prijsstijgingen. Daarbij blijft de gemeente aansprakelijk voor de kosten van onderhoud. Een weggevertje dus.

SAMENVATTEND:

- Er zijn 12.500 urgent woningzoekenden; het merendeel met een minimuminkomen
- De stadsvernieuwing stagneert, maar er is wel subsidie voor prestigeobjecten
- Oudere kantoren alleen omgebouwd tot duurdere woonhuizen. Voor jongerenhuisvesting, alternatieve woonvormen, enz. waar deze panden bijzonder geschikt voor zijn, is

geen geld. Als deze panden gekraakt worden, probeert de gemeente krakers er altijd uit te werken.

-Wat zien we? De woningnood is alleen maar toegenomen in het jaar van de leegstandswet.

WIJ EISEN DUS:

- Een bouwstop voor nieuwe kantoren.
- Meer woningen voor minimuminkomens (geen huren van minstens f300,-)
- Oude kantoorpanden in het centrum moeten van leegstaand naar betaalbaar bewoond.
- Geen ontruimingen op grond of burgermeestersbevel.

KRAKEN IS GEEN PROBLEEM MAAR EEN OPLOSSING! R'dam 27-01-88

komitee bij het zogenaamde Duitse Huis had opgesteld. Ze hadden kennelijk onze daadkracht onderschat, want op het hofje voor het Duitse Huis stonden er slechts 3 overrompelde smerissen.

'Ik sommeer u dit terrein te verlaten' was het enige dat ze in te brengen hadden, toen wij langs ze renden. Via een poortje onder een huis door met barricademateriaal onder je arm naar een volgend hofje. Onduidelijkheid over waar je bent, wat wordt er nu eigenlijk gekraakt? Alles blijkt. Iedereen begint met enthousiasme allerlei deuren in te trappen. Deuren genoeg voor iedereen. Een aantal mensen rent een huis binnen, terwijl iemand anders een slagaderlijke bloeding oploopt, tijdens het intrappen van alweer een

andere deur. Ietwat overbodig (jammer genoeg voor hem) want dat huis werd toch maar niet bezet.

Videotieps en fotograven alom aanwezig.

De smeris probeert inmiddels onder leiding van een of ander heethoofd via het poortje op het hofje te komen (een soort test denk ik achteraf) maar wordt door enkele oppersmerissen (via een andere weg bij ons gekomen, waarom die andere niet?) tot rust gemaand. Het pand wat boven het poortje overloopt is alleen bereikbaar via een soort balkondeuren op de eerste verdieping. Na enig gedoe is het open en een grote groep mensen klimt naar binnen. Iedereen begint wederom enthousiast te barrikaderen. Een oude doorgang naar het andere pand

wordt vrijgemaakt/gesloopt, zodat de we weer met de hele groep bij elkaar zijn. Intussen heeft de smeris ook niet stilgezeten. Omdat de panden op militair terrein staan heeft de mares hier recht van spreken. Op zich is dat niet zo'n punt, ik durf wel te zeggen dat ze over het algemeen relaxter zijn dan de 'gemiddelde' smeris. De meeste hebben gewoon niets te doen, maar dat terzijde.

In Utrecht daarintegen is dat anders. Na de trein-kapingen van een tiental jaren geleden bestond er bij de uitvoerders/beschermers van rechtschappen nederland een behoefte aan een groepje supermarissen (de BSB) die in geval van terrorisme de rambo uitgingen hangen en dat tuig wel even tot orde zou brengen.

Bij de politie bestaan trouwens ook van die rambo groepjes. Bv. de GBO in Arnhem/Nijmegen die ervoor moeten zorgen dat er geen RAF-leden over de grens kwamen. Onofficieel bestaan er dan nog allerlei speciale arrestatieteams.

Zoals gebruikelijk in een militair/hierarchiese bevelstructuur bestaat er tussen groepen een grote rivaliteit wat betreft hun zogenaamde kunnen. Ze willen niet voor elkaar onderdoen, dus wordt elk verzetje wat ze krijgen met gruwelijke voortvarendheid aangepakt. (ze doen mij een beetje denken aan de doodskaders in bv. midden-amerika)

terug naar utrecht. Omdat de panden op militair terrein staan, mochten ze hun kunnen weer eens demonstren. Het pandje met ramen aan de onderkant was geen probleem. Iedereen had zich inmiddels via de gemaakte doorgang naar het andere pand verplaatst. Het gat werd gebarrikadeerd. Via de balkondeuren werd de smeris bezig gehouden met verfbommen (zag er mooi uit), helaas moest ook de videopersgroep eraan geloven: ze kregen een van de vele voltreffers op de kamera.

De barrikade hield ondanks het gebruikte geweld redelijk stand, maar enkele slimme ramboos hadden een andere weg ontdekt. De deur werd opengetrapt en met een waanzinnig bloeddorstige oerschreeuw kwamen twee van die apen de trap op stormen. Het trapgat was nog prove-sorisch afgedicht met een spiraal maar de vechtmachine ging er bij wijze van spreken dwars doorheen. Een kozijn dat met raam en al over zijn kop werd getrokken boeide hem ook niet. Alsof wij het op zijn leven hadden geminut kwam ie mensen

in het gezicht slaand binnen. TOTALE CHAOS. Mensen die volkomen uit hun dak gaan en iedereen rent voor zijn/haar leven. Buiten een soort spitsroeden lopen langs de smerissen, met een paar brullende apen achter je aan. Voor mij wordt ineens een jongen gegrepen. Tussen 2 katten in wordt hij een bus ingesleept. WAT GEBEURT HIER!

Op straat roept iemand; kom op we halen ze terug! Uit een andere richting klinkt; dat is een stille, niet coen! (ik ken diegene die riep tot actie, het is geen stille). Einde kraak: 2 arrestanten, 4 of 5 lichtgewonden, 2 zwaar. Afdruppen naar AKU.

Op de weg terug en ook later realiseer je je hoe onwijs kwaad en bang je was en bent. Het is toch bij de wilde spinnen af dat zoiets kan en kennelijk mag gebeuren. Jezelf laten gebruiken als oefenobjekt voor een paar van die klootzakken. Binnen onze groep laaide dan ook meteen de discussie weer op, hoe om te gaan met dit soort ontruimingen. Aangezien ik vind dat hier meer mensen bij betrokken zijn, de volgende opmerkingen danwel ideeën.

+ een van de 2 mensen die opgepakt werd, was voor het eerst bij een actie van dit soort betrokken. Geheel en al openlijk en dus zeer herkenbaar gooide hij verfbommen naar buiten. Tijdens de zeer chaotische ontruiming werd hij er dan ook tussen uit gehaald en afgevoerd.

Dit soort dingen moeten voorkomen kunnen worden. Betere 'instructie'; meer informatie op stencils vooraf.

+ ook hek ik het idee, dat veel, en vooral nieuwe mensen van te voren de consequenties van hun handelen niet overzien. Wat kunnen ze je eigenlijk maken als je openbare geweldpleging aan je broek krijgt. Of nog onwezenlijker: je wordt aangeklaagd op art. 140 of art. 141, noem maar op.

Zou er misschien een vaste pagina in de Zwarte of in Bluf! moeten komen met daarin uitleg over rechts-artikelen.

+ wat moeten wij met de inzet van anti-terreur brigades aan? Ten eerste is er het on-eigenlijk gebruik van dit soort groepen bij ontruimingen en andere akties. Ik heb het idee dat wij gebruikt worden als oefen-objekt. Ikzelf kan geen rechtvaardiging vinden voor de inzet, zo moord-

lustig of vuurwapen ge-vaarlijk zijn we eenmaal niet, en zullen we, naar ik hoop ook niet worden. Nou ja, het fijn om er kwaad over te zijn maar enig perspektief zie ik daar niet in. Waarschijnlijk zullen ze, vanwege hun grote sukses, alleen maar meer ingezet worden.

Ten tweede; wat dan? Helmen knuppels, op vechtsport en allemaal bij de schietvereniging? Pakken waar je ze pakken kunt? Zij slaan dus wij ook? Of helemaal niets doen en Jezelf laten aftuigen? Volgens mij is het niet slim om complete matpartijen met de smeris aan te gaan. Kennelijk is er binnen het apparaat al overeenstemming over het gebruik van speciale groepen tegen krakersters. De volgende stap zou kunnen zijn, waar trouwens al jaren over gebakkeleit word, het gebruik van de stopkogel, rubber danwel plastic. Meer lichamelijk geweld van onze kant met meer gewonde smerissen kan heel goed als rechtvaardiging hiervoor gebruikt worden. Wat trouwens te denken van de animo om aan akties mee te doen.

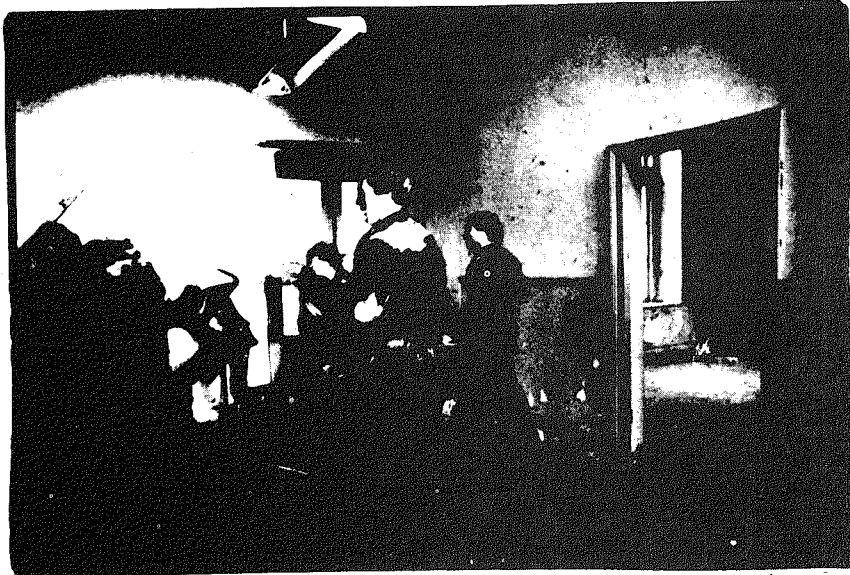
Je kunt ze een pak slaag geven maar er ook vanuit gaan dat zij dan meer klappen uitdelen. Gevolg nog meer gewonden aan onze kant.

Hoe tegenstrijdig het ook klinkt, ik denk dat we meer methodes/werkwijzes van de smeris moeten overnemen. Niet qua geweld, maar qua organisatie. Met een soort kerngroep naar een actie gaan. Je niet laten scheiden. Elkaar continu in het oog houden. Betere beschermende kleding. Helmen op voor bescherming en onherkenbaarheid. Van te voren met dat kerngroepje de situatie van die dag doorspreken. Wat ga je doen als dit gebeurt, enz. Inhaken op het moment van een chaotische ontruiming.

De 2 arrestanten zijn in de loop van de dag vrijgelaten en..het kraken gaat door!

Z.O.Z.

DE ZWARTE 5

De BSB (Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten) is een in 1976 operationeel geworden anti-terreureenheden van de marrechaussee. De groep werd opgezet n.a.v. de treinkapingen bij Wijster en de Punt en moest het gat opvullen tussen het gewone politiewerk en de bijzondere bijstandseenheid van de mariniers. DE BSB bestaat in totaal uit 34 man, onderverdeeld in 6 groepen van 5 man plus een kommandogroep o.l.v. een kapitein. De bewapening bestaat uit diverse revolvers, UZI-machinepistolen, scherp-schuttersgeweren, kogelvrije helmen en vesten, en de karabijn voor het afschieten van traangas- en luchtdrukgranaten. Ten slotte hebben ze breekmateriaal als breekijzers en verdere ME-uitrusting. Ze beschikken over Range Rovers als groepsvoertuigen. Hun taken zijn de beveiliging van hoge (militaire) autoriteiten, de bestrijding van 'terrorisme' en de beveiliging van het eigen marrechaussee personeel. In het algemeen kan men de BSB verwachten als er ook grote groepen ge-

wone marrechaussee worden ingezet en als er mogelijkheid is voor zgn. vuurgevaarlijke situaties. De mogelijkheid van het gooien van mollijes geldt als zodanig (verfbommen?). Aanvankelijk werd de BSB opgeleid door hun Duitse maatjes, de GSG-9. Nu hebben zij hun eigen opleiding: schieten met alle wapens, ongewapend gevecht (karate), gebruik van springstoffen enz. Ze oefenen ook samen met de GSG-9 en de Belgische rijkswacht. De BSB is onder andere ingezet bij de Vondelstraat (lopend naast de tankdozers), Piersonstraat (inval bij radio Rataplan. Gekleed in zwarte pakken, met bivakmutsen op en gebruikmakend van luchtverplaatsingsgranaten, koevoeten en bijlen, kwamen ze via het dak binnen en vernielden alle apparatuur behalve de zender), kernafvaltransport 1982 in Den Helder en bij de bezetting van de BB-bunker in Cloethinge door Onkruit.

Na kraak en ontruiming van het Duitse Huis, besloten we nog een tijdelijke bezetting uit te voeren van in augustus 87 middels leegstandswet ontruimde woning aan de Potterstraat 22. Deze aktie verliep soepel en de smeris greep niet in waarna we na ongeveer een uur de bezetting ophieven. Bij de bezetting werd de volgende verklaring op straat uitgedeeld.

POTTERSTRAAT HERKRAAKT

In Rotterdam en Utrecht voeren kraakersters en sympathisanten vandaag actie voor kraken en tegen de leegstandswet. Deze wet is officieel doorgevoerd om leegstand van woningen te bestrijden.

Een van de vele voorbeelden is Potterstraat 22. Dit pand werd gekraakt tijdens de landelijke kraakdag op 30 oktober 1986. Het stond toen ruim 6 maanden leeg. Na een anonieme (leegstandswet-) dagvaarding werd het op 22 augustus 1987 ontruimd. De eigenaar zei het pand te willen gaan verhuren. Sindsdien staat het weer leeg. Pornobaas De Graaf heeft het inmiddels opgekocht en laat het ook weer leegstaan. De leegstandswet is het zoveelste middel om kraken tegen te gaan. Het zal niet helpen: kraken gaat door! Het is immers bijna onmogelijk om betaalbare huisvesting te vinden. Voor de politiek is woningnood geen probleem meer; voor de vele duizenden woningzoekenden wel. Kraken is geen probleem, maar een oplossing!

Met dank aan de BLUF! voor het stukje over de BSB.

DAGEN

PICKET

Een aantal mede-initiatiefnemers van de februari-staking in 1941 heeft op 20-1-'88 een picket-line gehouden voor de Israelische ambassade in Den Haag, uit protest tegen het optreden van Israël in de bezette gebieden; daarbij is een petitie overhandigd. De motivatie om indertijd de februari-staking mee te organiseren is dezelfde als die waarom zij zich nu tegen de Israelische bezetting van de Westoever en de Gazastrook richten. De groep heeft zich uitgesproken voor de verwezenlijking van het recht voor Palestijnen op een onafhankelijke staat en voor de toepassing van de mensenrechten in het nu bezette gebied.

'ISRAELISCHE AMBASSADE

BEZETTING DOOR POTTEN & FLIKKERS

Op 1 februari heeft een groep potten en flikkers het kantoor van British Caledonian bezet om hiermee fel te protesteren tegen Clause 28 (het anti-homo wetsvoorstel van de regering Thatcher - zie elders deze Zwarte).

"D.m.v. deze aktie verklaren we ons solidair met de potten en flikkers in het Verenigd Koninkrijk. We hopen hierdoor een eind te maken aan het feit dat van deze fascistiese tendenzen nauwelijks of niets bekend wordt gemaakt in de nederlandse pers".

British Caledonian vormt een onderdeel van British Airways. Dit bedrijf verplicht sinds kort mensen tijdens de sollicitatieprocedure een HIV sero-positieven test te ondergaan. STOP CLAUSULE 28 !

Amsterdam, februari 1988

AUSTRALIË VIERT 200 JAAR VOLKEREN MOORD

ABORIGINES DEMO IN SYDNEY

Dinsdag 26 januari was er in Sydney een demonstratie van zeker 20.000 Aborigines en witte sympathisanten, als protest tegen de 200-jarige bezetting van Australië die zonodig gevierd moet worden.

Aborigines uit alle delen van Australië hadden zich verzameld in een tentenkamp. Ook was er een tenten ambassade, die aan moest geven dat de Aborigines zich vreemdeling in eigen land voelen.

Radikale Aboriginal-jongeren waren van plan de feestelijkheden te verstoren. Tegelijkertijd hadden verschillende racistiese groepen (o.a. the society for the prevention of niggers getting everything) verklaard die Aborigines mores te leren die hun feestje zouden verstoren. Ook gebouwen van Aboriginal-organisaties worden nu al gemolesteerd door fascistiese groepen als; the bicentennial anniversary revolutionary kommando's

De stamouderen hadden de jongeren gevraagd zich kalm en waardig te gedragen.

Tijdens de mars door het centrum van Sydney werd steeds even stil gestaan om ceremoniele dansen uit te voeren. Bij de slotmanifestatie werden solidariteits telegrammen met gejuig ontvangen, o.a. ook die van de picket in Den Haag. De kit hield zich rustig om de 'lieve feestvreugde' niet te verstoren.

De dag er na was er een demo gepland tegen de moorden op Aborigines in de gevangenissen, die natuurlijk weer als zelfmoord worden uitgelegd door de regering. Eis is een onafhankelijk onderzoek en berechting van de verantwoordelijken.

Bij het ASOC (zie onder) weten ze volgende week meer over het verloop van deze demo.

LANDRIGHTS NOW!!!!!!

PICKETLINE

Als solidariteits actie met de Aboriginal-demo in Sydney, was er in Den Haag bij de australiese ambassade een picketline. 150 mensen hadden zich verzameld voor de ambassade. Er waren veel mensen uit inheemse volken en uit verschillende groepen. Er werd gedanst door een Capueira (een soort gespeelde gevechtscans) groep. Ook een molukse groep zorgde voor dans en muziek. Koffie en thee werd ruim geserveerd en de stemming was gezellig.

Toen de ambassadeur D. Grimes verscheen begon iedereen 'landrights now!' te brullen en op de ramen en de glazen deur te bonken. Crimes kwam pas door de menigte heen onder politie begeleiding hetgeen agent 'Kaalkop' een pet kostte. Evenlater ging een delegatie naar binnen om van hem te eisen dat hij een protestverklaring van ons zou doorlezen naar de australiese regering. Buiten hielden we een minuut stilte voor alle omgekomen Aborigines. 'sAvonds was er in de Blauwe Aanslag een videoprogramma over de Aboriginal-strijd en werd er gedanst met de Capueira-groep. Het was een geslaagde en doorleefde dag.

De Aborigines solidariteitskampagne '88 organiseerd binnenkort vervolgacties. Nieuwe mensen zijn van harte welkom! Er is ook een nederlands ondertitelde video-film uitgebracht door Kink-video in Amersfoort, getiteld 'Australië heeft een zwarte geschiedenis' De film bevat o.a. een in december opgenomen interviews met Aborigines, en duurt zo'n 30 min. Voor meer info over de video en solidariteitskampagne: ABSOC '88, postbus 4098, 1009 AB A.Dam, 020-938625 giro 4057800

PERCUSSIE OPROEP PERCUSSIE OPROEP

De laatste tijd zijn demo's en pickets bijzonder matig vertoond zonder enthousiasme en kracht. Ik loop al een hele tijd te denken hoe je weer wat pit in demo's end. kunt krijgen. Natuurlijk is iedereen hartstikke cynies en skepties de laatste tijd en wordt dat cynisme alleen maar bevestigd door fantasieloze demo's.

Nu was ik de 26ste bij de picket voor de australiese ambassade in Den Haag. Dit was in verband met de "viering" van 200 jaar volkerenmoord van wit australië. Ik had me voorbereid op weer zo'n levenloze tentoonstelling van spandoeken. Maar dat pakte wel even anders uit.

Een percussie groep wist er een gigantiese sfeer in te brengen. Na een tijdje hadden de opzweepende ritmes en liederen iedereen te pakken. Het was een tegekke ervaring om met z'n 150tigen mee te zingen, mee te swingen, mee muziek te maken. De picket had een enorme kracht en levendigheid. Nu wist ik het; dit is de oplossing om weer wat leven in de brouwerij te krijgen.

Ik wil een percussie groep beginnen om hier aksies en demo's mee af te reizen. Ik wil muziek maken niet om naar te luisteren maar om mee te doen. Als je ook zin hebt om hier serieus aan mee te doen, bel me dan. Pieter 020-184750

ONTRUIMD!

BAGA MOYA ONTRUIMD TERWIJL SYMPATHISANTEN VASTZATEN WEGENS SOLIDARITEITSAKTIE

Dinsdag voerde een aantal mensen actie bij Fentener van Vlissingen in Hilversum, eigenaar van Baga Moya en een van de rijkste investeerders in het Zuid-afrikaanse Apartheidssysteem.

Z'n besmette huis werd met leuzen bekakt en er werd een Frits aan de galg gehangen. Baga Moya mag niet ontruimd worden !!!!!

Vervolgens toog de groep naar het gemeentehuis om daar te eisen dat Frits uit Hilversum zou worden verbannen. Daar werd de groep ingesloten en ingerekend. Aanklacht: openlijke geweldpleging en/of vernieling.

Inmiddels zitten er van de 35 nog 3 mannen en 9 vrouwen vast. De rest is-willekeurig- naar huis gestuurd. De drie mannen zullen een anonieme dagvaarding mee naar huis krijgen.

De advocaten hebben woensdag een kort geding aangespannen om de arrestanten vrij te krijgen. Dat heeft de Officier van Justitie aan het denken gezet.; er kwam vrijpraak, maar pas (en vooropgezet) nadat woensdagmorgen op een laffe wijze het pand Baga Moya stil & sluw ontruimd is !!

Drie mensen waren binnen. En gingen naar buiten.....

ALLE ARRESTANTEN ONMIDDELIJK VRIJ !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

DE ZWARTE 7

PALESTIJNEN

Ik hoorde dat dat traangas niet het gas is waar wij hier in Nederland wel mee uiteen verdreven worden, het cs-gas?

Aan dit traangas is inderdaad een bepaald gif toegevoegd, enkele mensen zijn door het gas gedood en honderden vrouwen hebben zich moeten laten aborteren.

Sharon zei gisteren onder het genot van een borrel bij een bezoek aan een fabriek van kolonisten bezet gebied, dat meer Israelische kolonisten zullen worden aangemoedigd zich in de bezette gebieden te gaan vestigen: voor handhaving van vrede en veiligheid. Ook zei hij: 'Wij zullen ons niet terugtrekken'. Kolonisten hadden net die ochtend schoolmeisjes, die een barrikade opwierpen, met stenen bekogeld. De Israelische Übermensen zullen zich dus vermenigvuldigen en verspreiden om de Palestijnse Unter-mensen uit te roeien. Hoe zal je ooit naast, laat staan met deze Israeli's kunnen leven?

Het zal een lange weg zijn tot er een oplossing komt, we zullen niet slapen tot er een onafhankelijke Palestijnse staat zal zijn. Er is een Palestijnse zender in de lucht die actief tot strijd oproept en oproept kollaborateurs te isoleren; het is van belang dat het verzet samenbindt. We willen niet zelfbeschikking of zelfbestuur, maar een onafhankelijke Palestijnse staat, dat is de eerste stap op weg naar vrede.

Hoe zien de Palestijnen 'op straat' de PLO?

Vrijwel alle Palestijnen vinden de PLO met al haar geledingen een belangrijke functie hebben in de vrijheidsstrijd voor Palestina. Er is veel kritiek op de diplomatieke lobby van de PLO naar buiten toe, ook omdat er teveel van buitenaf gedirigeerd werd. Het is tekenend, dat de PLO buiten Palestina, (Tunis, Bagdad), m.n. Yasser Arafat in december '87 niet eens door had dat de strijd zo zou oplaaien en een keerpunt zou kunnen gaan bereiken?

Dat is inderdaad de richting binnen de PLO die ver afstaat van het dagelijks verzet. Maar de hereniging van verschillende geledingen binnen de PLO, heeft tot nieuwe vormen geleid; er zijn volkskomitees opgericht, waarin vertegenwoordigd vrouwenkomitees werknemerskomitees en studenten, die zichzelf vertegenwoordigers voelen van de PLO. Het is rechtstreeks verzet en daarin vindt men de PLO belangrijk. Aanvankelijk was het verzet spontaan, nu is het meer georganiseerd. Het is ook opvallend dat in demonstraties van de laatste tijd de portretten van Arafat nauwelijks meer te zien zijn...? Ja, de Palestijnen voelen zichzelf vertegenwoordiger van de PLO, en zichzelf enorm sterk. Arafat maakt teveel compromissen.

HIER BLIJVEN WE
OOK AL DRINKEN JULLIE DE ZEE
WIJ ZIJN DE BEWAKERS
VAN ONZE VIJGEN EN OLIJFBOMEN
WIJ PLANTEN DE IDEEEN IN ONZE
AARDE, DIE RIJZEN ALS EEN
GOED GISTDEEG

VOOR INTERNATIONALE
SOLIDARITEIT EN
REVOLUTIONAIR VERZET

Het onderstaande is een samenvoegsel van een lezing en een vraaggesprek, door en met Ryad, een Palestijnse docent aan de onlangs door de Israeli's gesloten BIR ZEIT-universiteit. De heer Ryad is voor enkele weken in Nederland om informatie te geven over de huidige volksopstand.

Sinds 1948 en onafgebroken sinds 1967 hebben de Palestijnen als vluchteling geleefd. Voor velen bestaat er geen ander beeld dan op elke hoek van de straat een gewapende Israelische militair op scherp. De Palestijnen zijn beroofd van hun vrijheid, land en leven zoals ze dat zelf willen inrichten. Israel probeert al 40 jaar de wereld te overtuigen van de positieve kanten van haar militair, kolonialistisch, imperialistisch onderdrukkingsapparaat, en de wereld lijkt daar aardig in te geloven. Voor de Palestijnen is er echter een keerpunt gekomen, en

gelukkig gelooft een ander deel van de wereld daar in.

Hoe beschrijven de Palestijnen hun eigen situatie?

Het gevecht op alle fronten is gericht tegen de repressie die te zien is aan:

- vrijheidsberoving, militaire controle in de vluchtelingenkampen
- landkonfiskatie, Israel pikt Palestijns grondgebied (incl. productie) in voor zg. 'public use'
- waterkonfiskatie, roof van door Palestijnen aangeboorde waterbronnen.
- huizenroof, verkoop of vernietiging van door Palestijnen zelf gebouwde huizen.
- deportatie, sinds '67 meer dan 40 personen, in jan. '88 5, en 4 wacht uitwijzing.
- detentie, vele politieke gevangenen en gemartelden.
- censuur van Palestijnse bladen, zoals Al Fajr, en andere Arabische kranten.
- sluiting van de Bir Zeit en andere universiteiten, omdat het 'haarden van verzet' zijn.

Is er tegen de sluiting van de universiteiten geprotesteerd?

De sluiting zal nog lang duren, maar we hebben wel wat anders om tegen te protesteren, alle deelnemers aan de universiteiten staan nu dagelijks op straat en op de barrikades en dat is maar goed ook; de straten zijn de haarden van het verzet!

Hoe ligt het stadje Bir Zeit er nu bij?

36 uur voordat de universiteit gesloten werd begin jan. was Bir Zeit al die uren Palestijns, we hadden overal op de daken en uit de ramen de Palestijnse vlag laten wapperen, het was een enorme ervaring, te voelen dat we geen vluchtelingen meer waren, maar een onafhankelijk Palestijns staatje; zo moest het met de rest van het gebied ook gaan...maar na die 36 uur stormden de Israeli's weer binnen.

Welke militaire middelen gebruiken de Israeli's?

Ten eerste de noodwetten die stammen uit de Britse mandaatperiode van voor '45; er heerst militair 'recht', deportaties, uitgaansverboden, gedwongen winkelopening, 24-uurs controle van de kampen. Verder: scherpgeschut rubber kogels, gasbommen (à 15 kg) die gedropt worden met helikopters, traangasgranaten die in de huizen of moskeeën gegooid worden.

Is er nog geloof in internationale vredeskonferenties, in de diplomatieke reizen van een Mu-barak, in het wijzen op de grove schendingen van de Konventies van Genève, waar alle regeringen zwijgend medeplichtig aan zijn, of is er ander perspectief?
De Palestijnen hebben niets te verliezen en ze zijn niet bang; sommigen willen liever dood dan nog langer de onderdrukking. Ieder zet z'n leven en veiligheid op het spel. Het blijft belangrijk voor de Palestijnen dat er een internationale erkenning komt van de PLO, van het recht van ieder volk om te leven in vrijheid; de lobby in de staten heeft na 40 jaar niet veel meer opgeleverd dan de situatie nu, maar het verzet nu is sterker dan ooit.

Tot slot, waarmee zouden we onze solidariteit hier, kunnen uitbreiden, met de strijd daar??

De internationale steun is van groot belang. Naast wat jullie hier doen is het belangrijk dat er medische specialistische hulp komt, omdat we afhankelijk dreigen te worden van Israëlische ziekenhuizen. Door het neerknuppelen van mensen in plaats van ze dood te schieten, wat natuurlijk nog verschrikkelijker is, worden er steeds meer mensen uitgeschakeld en zijn de ziekenhuizen vol. Ook dreigen we steeds meer afhankelijk te worden van Israëlische produkten, waar we zelf geen alternatief voor hebben. Voedseltransporten worden overigens door Israël tegengehouden. Er is veel steun en hulp nodig en het is goed dat we elkaar op deze manier informatie uitwisselen.

De komende tijd zal Israël nog meer haar imago proberen op te vijzelen wegens haar 40-jarig bestaansfeest' in mei '88. Israël geeft het beeld dat niet zij het is die bedreigt, maar dat zij bedreigd wordt door de fundamentalistische Arabische wereld. Legitimatie om te overHEERsen?!
In hoeverre heeft dit fundamentalisme invloed?

Natuurlijk probeert het fundamentalisme toe te slaan; voor velen is het immers een laatste hoop. En er zijn ook overtuigde fundamentalisten. Er spelen zoveel belangen in zo'n strijd van nu. We kunnen er alleen maar voor waken dat er geen terugval zal zijn naar traditionele verhoudingen en machtsstructuren. We zullen niet slapen tot onze staat bereikt is.

Ryad & Rens

MISSCHIEN BLIJFT HIER DE WINTERKOU UIT OMDAT IN PALESTINA HET VUUR IS OPGELAAID EN STEEDS FELLER BRANDT.....

OPSTAND IN DE BEZETTE GEBIEDEN

DE ROL VAN DE VROUWEN IN HET VERZET

Op een zondag in midden januari liep ik door de straten van Ramallah in de bezette West Oever. Het sneeuwde warempel voor de eerste en waarschijnlijk ook de laatste keer deze winter. Vlak bij het centrale plein stuitte ik op een grote groep Israëlische soldaten die druk doende waren de gesloten winkels van stakende winkeliers met geweld open te breken. Een soldaat werd zo kwaad dat hij tegen het gesloten rolluik van een kruidenierswinkel schopte en zo zijn enkel verzwikte. Op het moment dat zijn kameraden hem op de stoep aan het verzorgen waren kwam er een groepje vrouwen langs van een van de komitees die begonnen te lachen en de soldaat te bespotten. Onmiddellijk sprong een andere soldaat naar voren en sloeg een van de vrouwen met zijn vuist. Een klein gevecht brak uit dat uiteen viel zodra een militaire jeep met versterking arriveerde. Een momentopname van de Palestijnse opstand tegen de Israëlische overheersing.

De rol van vrouwen in de opstand is bepaald niet beperkt tot het vechten met Israëlische soldaten. Gedurende de afgelopen weken hebben vrouwen een leidende rol gespeeld in de opstand. Voor de eerste keer in de drie jaren dat ik in de West-Oever heb gewoond, heb ik gesluierde vrouwen in Gaza op TV met stenen naar de aanstormende troepen zien gooien. De vrouwenkomitees die in de afgelopen 10 jaar door militante vrouwen zijn georganiseerd vormen een stuwende kracht in de voortgaande strijd.

Vrouwen hebben altijd een belangrijke rol gespeeld binnen de Palestijnse samenleving, maar meestal achter de schermen. Omdat er binnen de bezette gebieden nauwelijks sprake is van economische activiteiten van enige schaal, zijn vele Palestijnse mannen en vrouwen gedwongen om in Israël of in het buitenland werk te zoeken. Die zijn dus niet vaak thuis, of brengen alleen

de nacht en de vrije zaterdag daar door. Daar komt bij dat een groot aantal mannen vanwege verzetsactiviteiten gevangen zit. Al met al betekent dat, dat het over het algemeen het werk van de vrouwen geworden is ervoor te zorgen dat het dagelijkse leven zo goed mogelijk, en onder de omstandigheden zo normaal mogelijk doorgang vindt. En het zijn over het algemeen de vrouwen nog altijd die de kinderen opvoeden. Zij houden plaatselijke tradities in stand en dragen de Palestijnse cultuur verder. Aan het eind van de zeventiger jaren begon een aantal vrouwen met

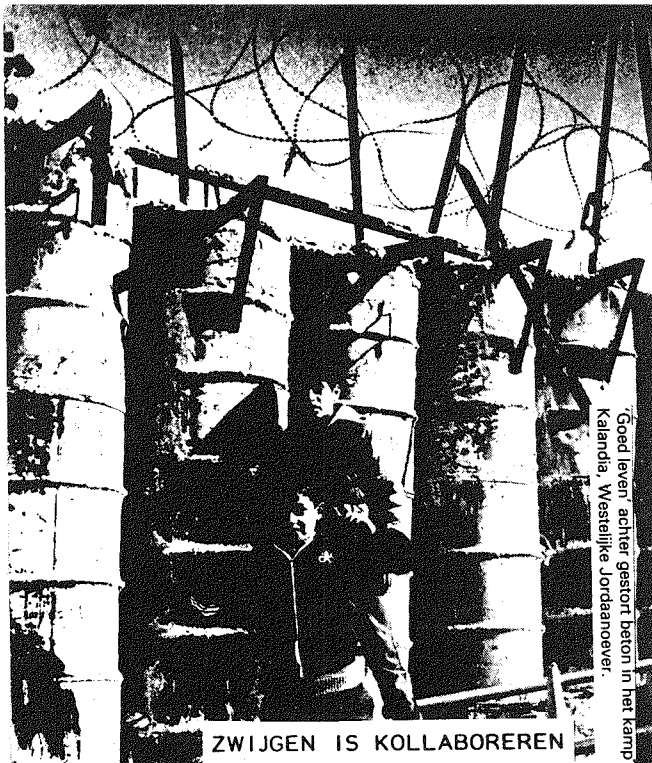
het opzetten van speciale komitees, die op het oog hadden vrouwen, vooral in de dorpen en vluchtelingenkampen, te leren

lezen en schrijven, maar ook om ze in bepaalde vakken te onderichten zodat ze het ouderlijk huis zouden kunnen verlaten en een eigen inkomen verdienen. Dat was een nieuw en radikaal idee in de Palestijnse samenleving en de vrouwen die hiermee bezig waren ondervonden daarom aanvankelijk ook veel tegenstand van de zijde van hun vaders, broers en echtgenoten; Het is een streven dat vrouwen niet thuis blijven maar geheel aan de strijd deel nemen.

In het verleden zijn vrouwen die demonstraties leidden door het bezettingsleger doodgeschoten, zoals Lina Nabulsi in Nablus een aantal jaren geleden. En denk aan Leila Khaled die een vliegtuig kaapte om de vrijheid van een aantal van haar kameraden af te dwingen. Andere vrouwen die actief in het verzet bezig zijn geweest zitten gevangen in de Israëlische vrouwengevangenis, Neve Tertza. In het verleden hebben zij hongerstakingen uitgevoerd om hun eisen voor betere levensomstandigheden binnen de gevangenis kracht bij te zetten. Na hun vrijlating spelen zij een leidende rol in hun dorp of kamp en geven zij het voorbeeld aan jongere vrouwen.

Ik ken Ibtisam al drie jaar. Haar echtgenoot werd in mei 1985 voor vijf jaar gevangen gezet voor het organiseren van militaire aanvallen op Israëlische doelen. Elke twee weken gaan zij en haar vier kleine kinderen hem in de gevangenis opzoeken. Thuis gaat het leven gewoon door. Een keer toen ik haar bezocht, stonden er buiten, niet ver van haar eenkamerhuisje, zes soldaten gepost. Er was geen specifieke reden voor hun aanwezigheid, het was gewoon een onderdeel van hun dagelijkse routine. Ibtisam zei tegen haar jongste zoontje Fadi, die vier is, en zijn nichtje Amal: "Hup, ga ze lekker weggagen!" En de twee kinderen renden naar buiten en schreeuwden in het Engels tegen de soldaten: "PLO, Israël No!" en holden toen het huis weer in, trots dat ze hun eigen duit in het zakje van het verzet hadden gedaan. Ibtisam moest verschrikkelijk lachen; zij weet dat haar kinderen, zodra ze wat ouder zijn, onvermijdelijk gearresteerd zullen worden, niet voor het schreeuwen van slogans, maar voor actief verzet tegen het bezettingsleger. Zo wil ze het. Daar leidt ze hen voor op. De zucht naar vrijheid neemt alleen maar toe en het gevecht wordt sterker.

Joost Hiltermann, woont in Palestina en werkt daar bij Al Haq, de Palestijnse mensenrechtenorganisatie.

Goed leven achter gestort bevon in het kamp Kalandia, Westelijke Jordanoever.

ZWIJGEN IS KOLLABOREREN

Onlangs sprak de historicus dr. L. de Jong in het programma "achter het nieuws". Hij vond het niet nodig om kritiek te uiten op Israël naar aanleiding van het optreden in de bezette Westbank en de Gazastrip. Hij refereerde liever aan de bedreiging van Israël door de Arabische landen. En aan de nostalgische dagen in 1967 toen we nog allemaal achter Israël stonden...

Toen werd ik nog niet gehinderd door enige kennis van het Palestijns-Israëlisch konflikt!

Ik groeide als kind op met de Jong's aangrijpende TV-serie over de bezetting. Het zal hem waarschijnlijk ontgaan zijn, maar tijdens de roerige debatten onlangs in de Knesseth over hoe de opstandige Palestijnen in Gaza en de Westoever het best gespecificeerd konden worden, kwam een van de "geachte" parlementariërs met het voorstel om 50 Palestijnen te executeren. Dat zou de rust wel doen terugkeren. Ik geloofde mijn ogen niet toen ik dat bericht las (Middle East International, 9-1-'88, bijdrage van Peretz Kidron). Hier stelde een Knesseth-lid voor om hetzelfde te doen wat de nazi's in de tweede wereldoorlog deden na acties van het verzet: een aantal onschuldige burgers bij elkaar drijven en hen als represaille terechtstellen.

Onlangs was diezelfde de Jong in het nieuws vanwege zijn proefhoofdstuk over het optreden van het Nederlandse koloniale leger in Indonesië, waarbij hij het als "kritisch" historicus niet schuwde om Nederlandse oorlogsmisdaden uitgebreid aan de kaak te stellen. Maar net zoals Nederland een koloniale erfenis heeft, heeft Israël die. Ik leerde pas na 1967 dat de geschiedenis van Israël meer was dan de pogingen om een Joodse staat voor vervolgte Joden op te richten. Het was ook de geschiedenis van een koloniale beweging, die vanaf de dagen van Arthur Balfour in 1917

stelselmatig voorbij ging aan de nationale rechten van de inheemse Palestijnse bevolking. Op school leerde ik dat de Palestijnen in 1948 vertrokken op bevel van de Arabische regimes, maar ondertussen heb ik veel bijgeleerd. Ik ontdekte dat het vertrek alles behalve vrijwillig was geweest, dat het een proces was van gewelddadige verdrijving, waarbij de slachting van Deir Yasin slechts het topje van de ijsberg was. Ik was in de positie om de 'oral history' te horen van de Palestijnse vluchtelingen in Libanon, die afkomstig waren uit de dorpen in Galilea en uit de kuststeden. En ook uit zionistische bron, (Rabin, Allon), wordt het beeld van doelbewuste verdrijving bevestigd. Israël's beweerde aanvaarding van het VN-delingsplan van Palestina in 1947 bv. werd gelogenstraft door de feiten, die direkt na de aanvaarding van de resolutie "gekreeft" werden. Daarbij werd het plan Dalet toegepast, waarbij de Joodse strijdkrachten de gebieden, die door de VN waren toegewezen aan de Arabische staat Palestina binnenvielen. Op die manier maakten de zionisten duidelijk dat ze geen deling wilden maar heel Palestina. Het was deze aktie en de proklamatie van de staat Israël, die de onderling verdeelde Arabische staten ertoe brachten om Palestina binnen te vallen. Van een Arabische overmacht was geen sprake, zoals de zionistische historicus John Kimche erkent. De Joodse strijdkrachten waren superieur in aantal organisatie, en wapenering. Na de oorlog werden de verschrikkelijke, maar krachteloze Arabische bedreigingen handig door de Israelische propagande gebruikt. Zionistische leiders klaagden later, dat als Moshe Dayan stafchef van de Haganah was geweest in 1948 heel Palestina veroverd zou zijn. Dayan kreeg uiteindelijk de kans in 1967. Het was voor mij een opmerkelijke ontdekking, dat de achtergronden van de juni-oorlog bepaald anders waren dan men hier algemeen dacht. Ben-Gurion, Dayan, Rabin, de CIA en het State-department wisten allen dat Nasser ondanks zijn bedreigingen niet van plan was ten oorlog te trekken. De Israelische leiders hadden hun militaire plannen tot in detail voorbereid en ze gaven zelf (inklusief Begin) toe, dat Israël de agressor was en niet Egypte. Zo werd in '67 het werk voltooid dat in '48 was blijven liggen. Twintig jaar bezetting van de Westbank en de Gazastrip is twintig jaar Israelisch kolonialisme met alle bijbehorende onderdrukkingspraktijken. In Indonesië werd de bevolking tenminste niet fysiek van haar land gedreven, in Gaza en Westoever is dat wel het geval met de nederzettingen. Niet dat daarom Indonesië gerelativeerd moet worden.

Het is triest te moeten constateren dat als Israël ter sprake komt, L. de Jong de indruk wekt, dat hij zijn wetenschappelijke toga aflegt en zo'n propagandist wordt.

De ironie is, dat Israël er zelf niet mee geholpen is. Het is een kenmerk van het grootste deel van de diaspora buiten Israël, dat ze vaak "Israelischer dan de Israeli's" is, dat kritiek op Israël gezien wordt als het in de kaart spelen van de "vijand". Maar ondertussen heeft ze niet in de gaten, dat een staat die gebouwd is op de ontrecting van Palestijnen, zichzelf op langere termijn ondergraaft. In 1986 arriveerden 9500 nieuwe immigranten in Israël, maar in hetzelfde jaar vertrokken 14.000 mensen voor wie zowel in materieel als in spiritueel opzicht de zionistische droom een desillusie bleek. Na 40 jaar verwoede pogingen om Joden over de hele wereld naar Israël te laten emigreren, woont slechts 25% van hen daar. De verwachting dat als de Russische Joden mogen emigreren, ze allemaal naar Israël zullen gaan, is niet realistisch. Als ze een vrije keus hebben, dan zal de overgrote meerderheid naar de VS vertrekken, het echte, beloofde land!

Dat Israël zich onmaskert als bezetter en onderdrukker van Palestijnen zal immigratie verder doen afnemen. Het racisme tegen Israelische Arabieren, tweede rangsburgers in Israël, zal menige Jood, die met de meest hooggespannen verwachting naar Israël komt, onaangenaam treffen. En hoe zal Israël worden als van de nieuwe immigranten de meesten zullen bestaan uit fanatieke Groot-Israël aanhangers? Vindt de Jong het niet verontrustend dat openlijk fascistische groepen als Kach in de lift zitten? Het zijn vragen die sommige Israeli's zich al lang stellen. Israelische historici als Simha Flapan realiseren zich dat Israëls morele grondslag alleen gered kan worden als het onrecht, dat de Palestijnen is aangedaan, hersteld wordt. Daarom probeerde Flapan in zijn werk de geschiedenis van het Palestijns-Israëlische konflikt te ontdoen van alle mythen, waarvan er in Nederland in '88 nog steeds zoveel overeind staan. Het wordt tijd dat ook hier de geschiedenis in het juiste perspectief wordt geplaatst. Omdat Israël internationale kritiek nog steeds afwijst, is het belangrijk dat nu de Joden in diaspora zich uitspreken.

Het zou goed zijn wanneer historici de geschiedenis zoals die is onder ogen durfden te zien om tot een eerlijke beoordeling te kunnen komen.

Ben Alofs, medewerker Palestinakomite, A'dam.

HIER ZULLEN WE BLIJVEN ALS DE STEKEL VAN EEN CACTUS

توضيحنا مع انتفاضة الشعب الفلسطيني

ALS HIER FASSBINDER AAN DE ORDE IS ROEPT IEDEREEN DAT HET ANTI-SEMITISME ZO TOENEEMT, MAAR ALS ISRAEL PALESTIJNEN VERMOORDT IS DAAR HET GROTE STILZWIJGEN....

STOP EXPANSIEDRANG ISRAEL & ISRAELS APARTHEIDSPOLITIEK

DE NIEUWE-GENERATIE PALESTIJNEN

Ze hebben voor ons gevochten tot ze vermoord werden en wij zaten intussen in onze theehuizen...

Een gedeelte uit een pamflet dat op het moment in de bezette gebieden, op de Westbank en in de Gazastrip, cirkuleert. De "wij" uit het gedicht zijn de oude Palestijnse leiders. De mond vol van strijd maar in werkelijkheid op zoek naar een aangename persoonlijke oplossing. Ze vormen een rijke Palestijnse klasse die in mooie huizen woont, grote auto's rijdt en in sommige gevallen niet zonder bodyguards in Palestijnse dorpen durft te verschijnen. Naast de strijd tegen de Israëlsche bezetters maken de in opstand gekomen Palestijnen ook duidelijk dat ze genoeg hebben van de traditionele leiding. De laatste jaren is een nieuw kader gevormd, voortkomend uit langdurig basiswerk. Een nieuw kader dat de opstand op gang houdt. Zeker de laatste weken is duidelijk te zien dat de vuurhaarden zich verplaatsen van de ene plek naar de andere zodat mensen de tijd krijgen af en toe weer een beetje adem te halen. Echt veel foto's van Arafat kom je bij de demonstratie niet tegen. De leuze op dit moment is: "niemand hoeft ons te vertellen wat te doen. We handelen zelf". Toch is de ondersteuning voor de PLO in de bezette gebieden nog steeds groot. Maar dan gaat het veel meer om een emotionele band met het symbool van het Palestijnse nationalisme dan om het slaafs volgen van een organisatie of haar programma.

Iemand uit Oost-Jeruzalem wijst op een groot voordeel van de recente opstand: "In elk geval zal deze protest-golf ervoor zorgen dat de Palestijnen uit de bezette gebieden meer invloed krijgen in de Palestijnse organisaties in de diaspora."

Hanna Siniora, intussen ook hier ten lande bekend door zijn boycot voorstellen, schrijft in Al Fajr, de Arabische krant in de bezette gebieden waar hij hoofdredakteur van is: "De boodschap

aan het adres van de traditionele lokale leiding is duidelijk. Ze luidt dat het niet genoeg is om cocktail-feestjes te bezoeken en te kletsen met buitenlandse ambtsdragers. Ze moeten meer doen." De recente opstand is de uitdrukking van een generatie-wisseling. Het is de boodschap van de generatie van 1967, de generatie Palestijnen die tijdens de bezetting geboren zijn. Ongeveer de helft van de bevolking in de bezette gebieden is jonger dan twintig en zo'n 60% jonger dan 25. Deze groep speelt de actiefste rol in de opstand. Misschien spreken ze niet zo goed engels, als de oudere Palestijnen, die het vloeiend kunnen spreken en hun weg op de diplomatieke bankets blindelings kunnen vinden, toch zijn hun argumenten zeer duidelijk. In een Israëlsche krant stond een interview met een jongen uit het Balata-vluchtelingenkamp bij Nablus. Op de vraag wat hij zou doen wanneer zijn vader hem zou verbieden naar een demonstratie te gaan zei hij: "Ik zeg dat hij zijn mond moet houden. Wanneer hij zijn land in 1948 niet had verlaten zaten we nu niet in Balata. Hij heeft geen recht dat te zeggen omdat hij er de reden voor is dat wij nu demonstreren." Nu zullen er maar weinig vaders en moeders zijn die hun kinderen verbieden mee te doen aan de demonstraties. Overal waar je komt krijg je van mensen uit alle leeftijdsgroepen entoesiaste verhalen over de opstand. En dat de opstand door de hele bevolking wordt gedragen wordt nog eens onderstreept door het feit dat het niet de universiteiten zijn die het voortouw nemen, maar juist de vluchtelingenkampen. Een initiatief dat niet mogelijk zou zijn zonder de steun van de ouderen. Vaak is het zo dat oude mensen, vooral vrouwen, voorin demonstraties lopen, omdat ze zoals ze zeggen hun leven al gehad hebben en zij beter neergeschoten kunnen worden dan de kinderen die het nieuwe Palestina moeten opbouwen. Een oude vrouw zei het zo. "Ik heb alles gedaan om mijn kinderen goed op te voeden en te beschermen,

maar op een dag brachten ze mijn oudste zoon thuis met een kogel door zijn hoofd. Wat moet ik nog... ik heb niets meer te verliezen."

En te gelijk is het meer dan alleen maar lijdzaam te konstaten dat je niks meer te verliezen hebt. Palestijnen in de bezette gebieden konkluderen uit de afgelopen twintig jaar dat ze het zelf moeten doen, dat wachten op akties van 'bevriende' arabische staten wachten op initiatieven van de oude leiders, wachten is op akties die vermoedelijk nooit zullen komen. En die konklusie heeft ertoe geleid dat de opstand intussen al bijna twee maanden gaande is. En vermoedelijk was Arafat bij het uitbreken ervan net zo verrast als de Israëlsche veiligheidsdiensten. Nog steeds gaat de opstand door en gaan Palestijnen door met het schrijven van hun eigen geschiedenis, ondanks het waanzinnige optreden van het Israëlsche leger. Een optreden waar al veel over gezegd is, maar waarvan de voorbeelden steeds weer schokken. Zo vertelde een journalist uit Tel Aviv over de dag dat hij een bezoek bracht aan het front in Gaza. "De straten hingen vol met de zwarte rook van brandende barrikades. De hevigste gevechten waren gaande rond het Alshifa ziekenhuis. Toen de soldaten begonnen te schieten op demonstranten voor het ziekenhuis zag ik een jongen van een muur springen. Soldaten versperden hem de weg. Hij bleef staan scheurde zijn hemd open, wees op zijn borst en riep: schiet. Een van de soldaten richtte zijn geweer op hem, van korte afstand, en schoot."

ger en taz

TRANS-NUCLEAR

PAKISTAN

ATOOMWAPENS

nederlandse betrokkenheid

ZUID-AFRIKA

NUKEM

Het schandaal rond NUKEM en Trans-Nuclear wordt elke dag groter. De onthullingen in "Die Zeit" van afgelopen week bestrijken een reeks van omkooppraktijken die de hele duitse atoomindustrie omvatten. Werknemers van de in aanbouw zijnde opwerkingsfabriek in Wackersdorf kregen geld van NUKEM. Medewerkers uit de onderzoeksinstellingen voor kernenergie in Karlsruhe en Jülich waar op kleine schaal kernafval verwerkt wordt mochten op kosten van Trans-Nuclear bij "Tante Anne" in Essen of bij "Top Secret" in Quickborn op bezoek. Ook voor de medewerkers uit vijf kerncentrales stond borddeelbezoek op het programma. Vier stralingsbeambten werden omgekocht en daarna gechanteeerd om de valse transportpapieren te verzwijgen. Tussen '79 en '86 steeg de omzet van de afdeling radioactief afval bij Trans-Nuclear met 1000%. De omkooppraktijken legden dus geen windeieren.

In Nederland weet de atoomindustrie haastig te verklaren dat ze geen zaken doet met Trans-Nuclear en NUKEM. De feiten liggen toch even anders. De kerncentrale in Borselle doet zaken met Reaktor Brenner Union, een eveneens in Hanau gevestigde dochteronderneming van NUKEM. De onderzoeksreactoren in Petten en Delft hebben contracten met zowel NUKEM als Trans-Nuclear. De verrijkingsfabriek in Almelo, UCN, is via URENCO financieel verstrengeld met de duitse atoomindustrie. De duitse belangen zijn gebundeld in URANIT. NUKEM heeft een deelneming van 40% in URANIT. Via de duitse deelneming lopen ook de verbindinglijnen naar Zuid-Afrika en het regiem van Zia Ul Hac in Pakistan.

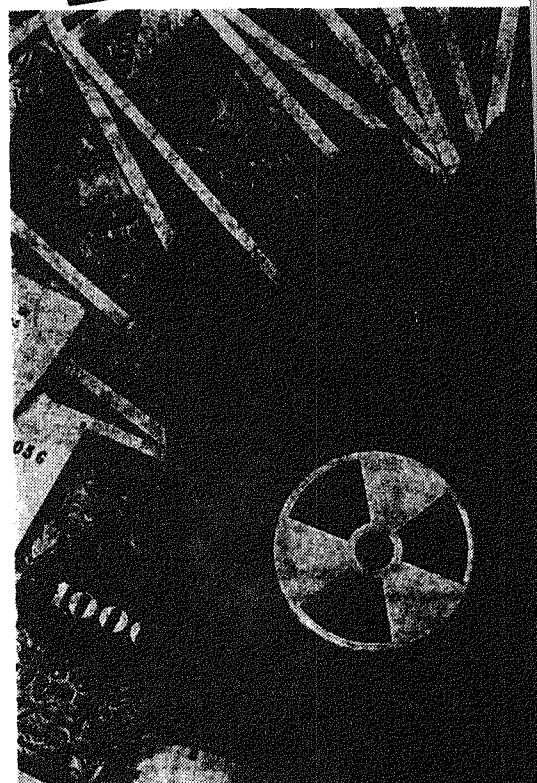
Alleen al omdat Nederland geen eigen brandstofstavenfabriek en opwerkingsfabriek heeft is de nederlandse atoomindustrie aangewezen op samenwerking met haar nucleaire partners in buitenland. De namen van NUKEM, SIEMENS en Trans-Nuclear zijn hier even belangrijk als in Duitsland. Trans-Nuclear is zelfs formeel een nederlands bedrijf omdat de moedermaatschappij hier staat in geschreven. Heeft misschien iets met de antillenroute te maken?! Ook handig voor de zuidafrikaanse dochteronderneming van Trans-Nuclear.

Het Complex in Hanau.

In Hanau ligt het hart van de duitse nucleaire industrie. In Hanau wordt voor elk type kernenergie-installatie brandstofstaven geproduceerd. NUKEM levert brandstofstaven voor speciale onderzoeksreactoren uit hoog verrijkt uranium. Reaktor Brenner Union produceert brandstofelementen voor commerciële reactoren uit verrijkt uranium. ALKEM verwerkt plutonium voor brandstofelementen in kweekreactoren. Op het complex is ook Trans-Nuclear gevestigd. Het bedrijf heeft een monopolie positie voor plutoniumvervoer en vervoert 80% van de overige nucleaire transporten in Duitsland. Maar de vrachtwagens rijden ook in België, Frankrijk, Nederland of Skandinavië. De hele duitse atoomindustrie heeft belangen en deelnemingen bij het complex; Siemens, Degussa, Metallgesellschaft en de elektriciteitsbedrijven RWE en Preussische Elek. Werke. Kortom zonder dit complex zouden er al snel heel wat kernenergieinstallaties stil liggen. NUKEM's vergunning is ingetrokken. Dit heeft geen consequenties voor de dochterondernemingen ALKEM en RBU. Voor NUKEM betekent het dat ze geen nieuwe contracten meer mag afsluiten voor levering van splijstofmateriaal. Nukem mag daarop tegen wel uit bestaande voorraden verder produceren om haar gesloten contracten na te komen. NUKEM ligt dan ook niet stil. De voorraden garanderen voor het komende jaar de productie.

De AANDEELHOUDERS.

Toen na de oorlog IG-Farben wegens oorlogsmisdaden ontbonden werd ontstonden er drie chemische industriën; Höchst, Basf en Bayer. Alle drie behoren inmiddels tot de vijf grootste chemie-concerns ter wereld en zijn daarmee groter dan IG Farben ooit geweest is. Alle drie zijn ze actief in de nucleaire industrie en via deelnemingen, dochterondernemingen en een netwerk van contacten hebben ze grote invloed verworven binnen de nucleaire industrie. De tweede categorie invloedrijke bedrijven zijn de mijnbouwconcerns. NUKEM is voor 35% in handen van Degussa; een mijnbouwconcern. Degussa is nu de bewindvoerder over NUKEM omdat de leiding van NUKEM op non-actief gesteld is. Degussa pro-

duceerde al in de Tweede Wereldoorlog 7,5 ton uranium voor kernwapenonderzoek door de nazi's. Topmannen van Degussa als W. Grothe en G. Zippe werkten samen met de nederlandse atoomgeleerde Kistenmaker in een Parijs laboratorium aan de duitse atoombom. Na de oorlog was Degussa (in de personen van Groth en Zippe) vanaf het begin weer betrokken bij het centrifuge onderzoek en ook bij andere activiteiten zoals de productie van brandstofstaven. De andere aandeelhouder van NUKEM is Metallgesellschaft; ook een mijnbouwconcern. Metallgesellschaft heeft ook een deelneming in het kernenergiestudiecentrum in Mol. Het bedrijf wat aan de belgische kant van de smeergeldaffaire zit. Verder zit Metallgesellschaft met een deelneming in URAN-Gesellschaft, de duitse vertakking naar de uraniumwinning in Namibië.

Deutsch-Süd-Afrikanische Freundschaft.

Vele oud-topmensen uit de bovengenoemde bedrijven zaten al tijdens W.O.-II bij IG-Farben. Zij vormden de verbindinglijnen naar Zuid-Afrika. Op eigen grond was het de Duitsers verboden een verrijkingsfabriek neer te zetten omdat de mogelijkheid binnen handbereik zou komen om zelfstandig atoombommen te maken. Duitse bedrijven waren dan ook maar al te bereid om Zuid-Afrika te hulp te komen bij de bouw van een verrijkingsfabriek

in Valindaba. Op deze manier konden Duitse bedrijven toch experimenteren met de verrijkingstechniek. Het logisch dat het hier om dezelfde bedrijven ging die betrokken zijn bij het URENCO project. Zo hebben Degussa dochters NUKEM en Leybold Heraus onderdelen geleverd gelijk aan die in Almelo. Het zelfde geldt voor Siemens. Nu werkt er dus in Valindaba een verrijkingfabriek met militaire toepassingen volgens het zelfde principe als de fabriek in Almelo.

In Namibië bevindt zich de grootste uraniummijn ter wereld. Geheel met buitenlands kapitaal opgezet. Zowel de Duitse als de Engelse partner in URENCO zijn via resp. URAN-Gesellschaft en Rio Tinto Zinc betrokken bij de illegale grondstofroof uit bezet Namibië. Bij het opstarten van de Rössing-mijn heeft URAN-Gesellschaft zowel financieel als technisch geholpen. Als tegenprestatie heeft zij het recht verworven voor een jaarlijkse optie van 10% van de productie. URAN-Gesellschaft levert op haar beurt aan de Duitse elektriciteitsbedrijven RWE, Preussische Elek Werke en NWK die kerncentrales in bedrijf hebben. De belangrijkste west-Duitse opdrachtgever van URENCO is RWE maar ook de andere elektriciteitsbedrijven laten hun uranium uit Zuid-Afrika verrijken bij URENCO. Daarmee houdt het niet op. Ook de Engelse partner van URENCO zit dik in het Namibische uranium. De uraniummijn in Namibië is voor een meerderheid in bezit van de Engelse multinational Rio Tinto Zinc. Deze multinational heeft het kapitaal verschaft voor het opstarten van de mijn. Oud-directeur van Rio Tinto Zinc is Lord Carrington. Hij werd twee jaar geleden als minister van

buitenlandse zaken op pad gestuurd naar Zuid-Afrika door Thacher om te onderzoeken of de tijd rijp is voor sancties. De helft van de Engelse uraniumbehoefte komt via Rio Tinto Zinc uit Zuid-Afrika. Misschien iets voor een sanctie, meneer Carrington?! In Zeebrugge komen 30 tot 40 keer per jaar schepen van de Zuid-Afrikaans-Europese Container Dienst met ladingen nambisch uranium aan. Ook via Marseille en het vliegveld Orly bij Parijs worden er ladingen aangevoerd. Na een bewerkingsmethode ondergaan te hebben waarbij het uranium uit Zuid-Afrika vermengd wordt met uit andere landen afkomstig uranium is het geschikt voor verrijking. Almelo verrijkt het uranium en zegt niet te weten waar het uranium vandaan komt.

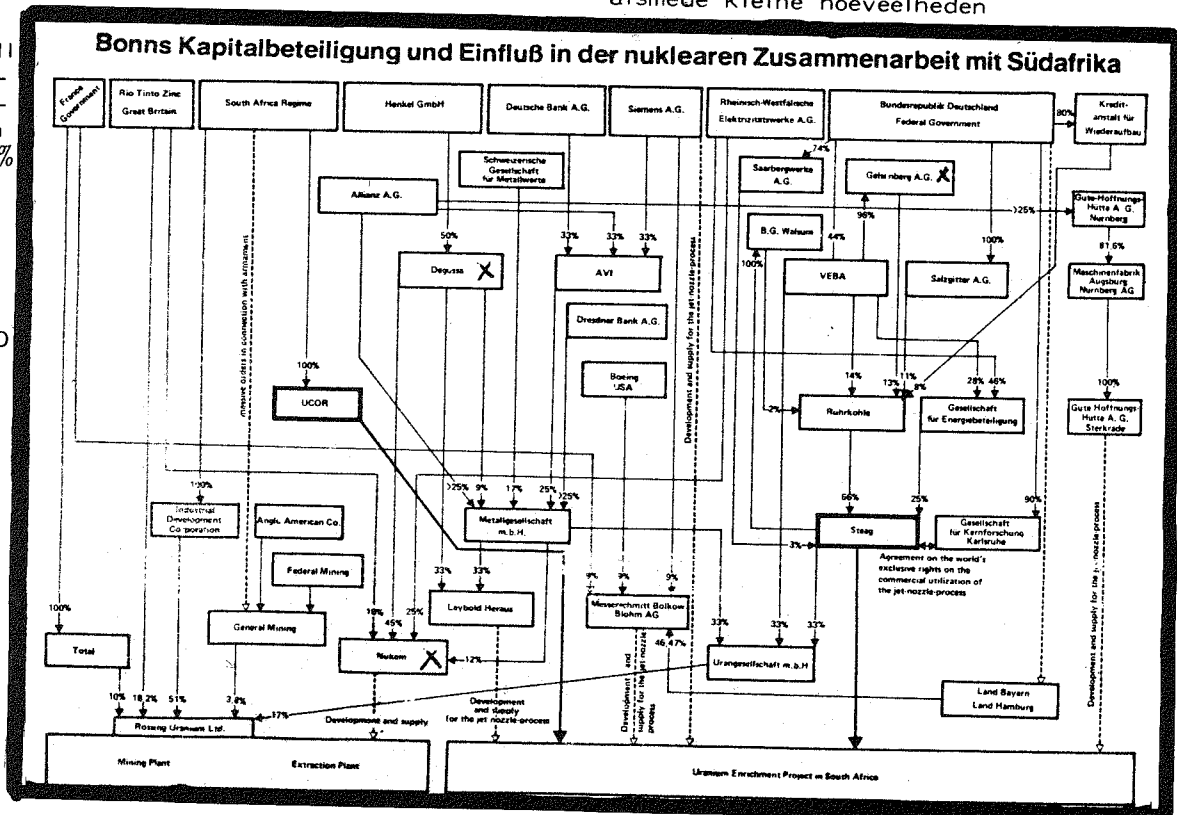
De Islamitische Bom.

Het regiem in Pakistan is eveneens via URENCO aan de techniek voor een verrijkinginstallatie gekomen. De gegevens voor de bouw van een verrijkingfabriek zijn namelijk verzameld door de Pakistaanse atoomgeleerde Khan. Hij werkte jarenlang bij de STORK-dochter FDO; leverancier van hoogwaardig materiaal voor het UC-project. Khan werd bij FDO geen strobreed in de weg gelegd en kon zonder problemen met gevoelige technische gegevens naar Pakistan terugkeren. FDO had zogenaamd niets in de gaten gehad maar waarschijnlijker is dat FDO in de toekomst op Pakistaanse orders hoopte. Wijs geworden bij FDO werd Europa afgereisd voor materiaal voor het Pakistaanse UC-Project. Wederom zonder argwaan te werken kon een Pakistaanse firma bij DAF bestellingen doen van essentieel materiaal.

In Duitsland kwam vorig jaar Degussa dochter Leybold Heraus in het nieuws in verband met de Pakistaanse verrijkingplannen. Leybold Heraus had aan een Pakistaans bedrijf de blauwdrukken doorspeeld van de nieuwste generatie ultra-centrifuges. Deze generatie moet nog in Almele geïnstalleerd worden.

Nederland; De Kerncentrales.

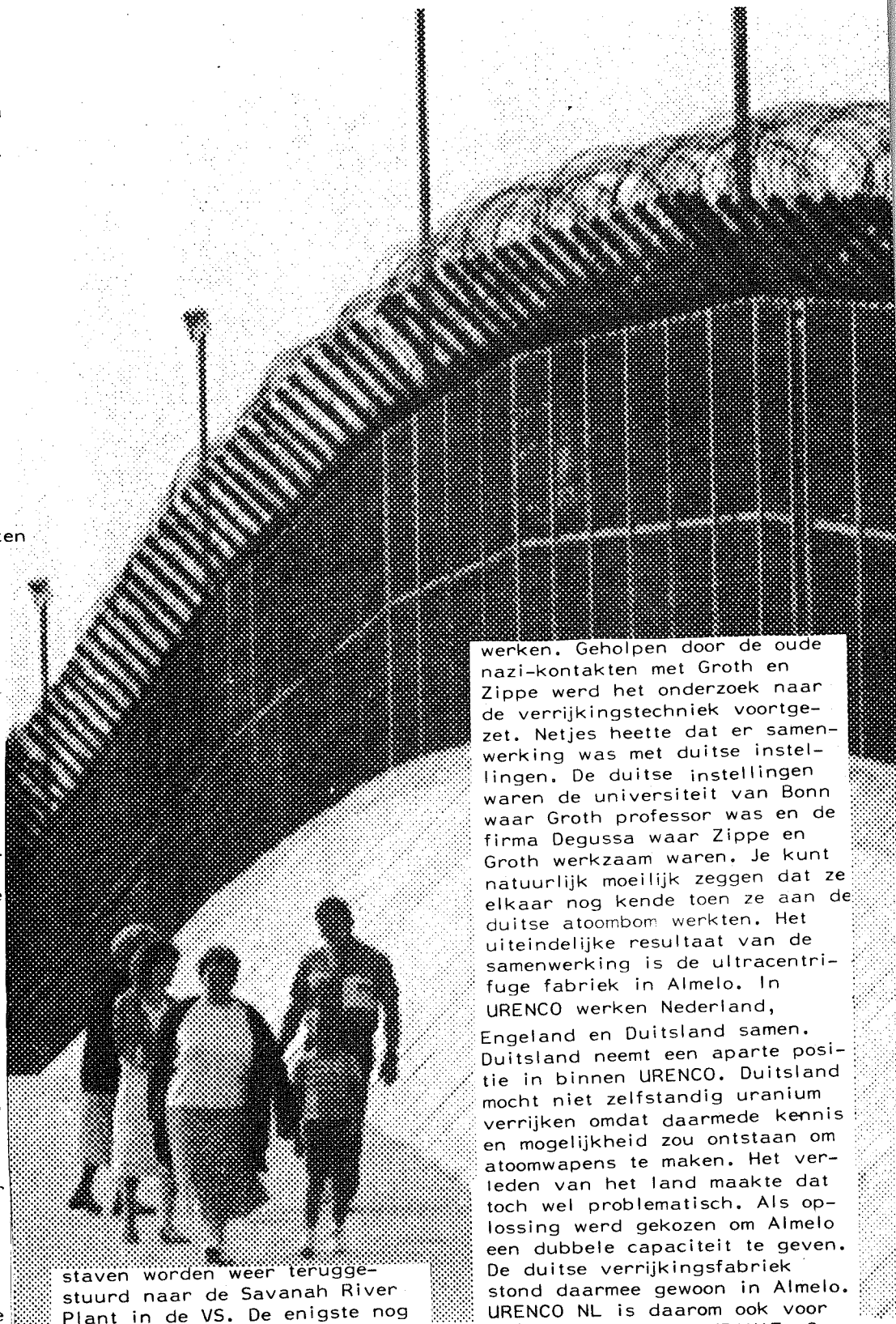
Aan de hand van de hele kernenergiecyclus waarin kerncentrales slechts een onderdeel vormen kun je nagaan welke vertakkingen er lopen naar het NUKEM-schandaal, Zuid-Afrikaanse uranium of de betrokkenheid bij kernwapenproductie. De kerncentrales moeten zelf zorgen voor de inkoop van uranium erts. Borselle koopt het grootste deel rechtstreeks in uit centraal Afrika, de rest via het landelijk energiebedrijf, de SEP. Doodewaard betreft z'n uranium geheel via de SEP. Een deel komt uit Niger. De SEP heeft verklaard dat zij nooit direct nog indirect uranium betreft uit Zuid-Afrika. Maar openbaar maken uit welke landen het uranium dan wel komt wenst de SEP niet. Van waar die geheimzinnigheid kun je afvragen. Het uranium voor Borselle en Doodewaard wordt verrijkt in de VS. Vanuit de VS wordt het verrijkt uranium voor Borselle naar RBU in Hanau gestuurd waar er brandstofstaven van gemaakt worden. Waar Doodewaard z'n brandstofstaven laat maken is onbekend. Het transport gebeurt buiten Trans-Nuclear om. De opgebrachte splijtstofstaven uit Borselle gaan naar de opwerkingsfabriek in La Hague. In La Hague wordt het nog bruikbare verrijkt uranium eruit gehaald alsmede kleine hoeveelheden

plutonium. Het resterende afval, in volume meer als het aangevoerde komt vanaf 1990 naar Nederland terug. Het verrijkt uranium wordt door La Hague oa doorverkocht aan NUKEM, die er brandstofstaven voor onderzoeksreactoren van maakt. Dit verrijkt uranium is in principe hetzelfde als de vaten die nu zoek zijn bij NUKEM en waar de verdenking op rust dat ze in Pakistan staan. Het plutonium wordt door La Hague oa verkocht aan ALKEM. Wekelijks vinden er transporten plaats met 30kg plutonium. Het plutonium wordt verwerkt tot brandstofelementen voor de snelle kweekreactor Super Phenix. De kweekreactor Super Phenix was de eerste draaiende kweekreactor ter wereld. In mei vorig jaar werd de centrale stilgelegd omdat er scheuren in het vat zaten waarin geproduceerd plutonium in natrium wordt gekoeld. Het alarm ging af maar in plaats dat er onmiddellijk een onderzoek werd ingesteld zetten de ingenieurs het alarm af omdat ze het voor onmogelijk hielden dat er barsten in het vat konden zitten. Toen er natrium begon door te lopen in het beschermingsvat sloeg men uiteindelijk alarm. Als het natrium in contact was gekomen met de lucht was een explosie het gevolg geweest. Omdat de brandstof plutonium bevat zouden de gevolgen niet te overzien zijn. De centrale werd stilgelegd in afwachting van een nieuw vat; kosten 300 miljoen. Het bovenstaande verhaal kwam afgelopen weekend naar buiten toen een franse krant een rapport over het ongeluk van het franse elektriciteitsbedrijf EDF citeerde. Een jaar na het eigenlijke ongeluk! De SEP is een van de deelnemers in het franse kweekreactorproject. Na Kalkar begint ook dit project op een financieel en technisch debacle te lijken. Maar wel netjes je stroomrekening blijven betalen hoor. Van Super Phenix was bekend dat het betrokken was bij de franse kernwapenproductie. Dodewaard levert z'n opgebrande splijtstofstaven aan Sellafiefd, vroeger Windscale. Welke voorwaarden in de opwerkingscontracten staan met betrekking tot het gebruik van verrijkt uranium en plutonium wil men in Dodewaard en Borselle niet kwijt.

De Onderzoeksreactoren.

De onderzoeksreactoren in Petten en Delft krijgen hun hoog verrijkt uranium uit het Savannah River Complex in de VS. Daarna wordt het bij NUKEM in Hanau verwerkt tot brandstofelementen. In '86 heeft NUKEM ook direct verrijkt uranium geleverd aan Petten en Delft. Het transport naar de onderzoeksreactoren wordt geregeld door Trans-Nuclear. De opgebrande splijtstof

staven worden weer teruggestuurd naar de Savannah River Plant in de VS. De enigste nog werkende opwerkingsfabriek op het complex is voor militair gebruik. Petten en Delft leveren indirect materiaal voor Amerikaanse atoombommen.

De Verrijkingsfabriek,UCN.

De peetvader van het UCN-project is de atoomgeleerde Kistenmaker. Kistenmaker was in de dertiger jaren begonnen met het scheidingsonderzoek van atoomkernen. Vanaf '42 ging Kistenmaker direct voor de Duitsers werken. In Parijs ontmoette hij Groth en Zippe die voor de nazi's onderzoek verrichtte voor de Duitse atoombom. Na de oorlog werd het oorlogsverleden in de kluis gelegd en mocht Kistenmaker in een eigen laboratorium verder

werken. Geholpen door de oude nazi-kontakten met Groth en Zippe werd het onderzoek naar de verrijkingstechniek voortgezet. Netjes heette dat er samenwerking was met Duitse instellingen. De Duitse instellingen waren de universiteit van Bonn waar Groth professor was en de firma Degussa waar Zippe en Groth werkzaam waren. Je kunt natuurlijk moeilijk zeggen dat ze elkaar nog kende toen ze aan de Duitse atoombom werkten. Het uiteindelijke resultaat van de samenwerking is de ultracentrifuge fabriek in Almelo. In URENCO werken Nederland, Engeland en Duitsland samen. Duitsland neemt een aparte positie in binnen URENCO. Duitsland mocht niet zelfstandig uranium verrijken omdat daarmee kennis en mogelijkheid zou ontstaan om atoomwapens te maken. Het verleden van het land maakte dat toch wel problematisch. Als oplossing werd gekozen om Almelo een dubbele capaciteit te geven. De Duitse verrijkingsfabriek stond daarmee gewoon in Almelo. URENCO NL is daarom ook voor 49% in handen van URANIT. Ondertussen staat er gewoon wel een verrijkingsfabriek bij Gronau in Duitsland. URANIT is voor 40% van NUKEM. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de manager-director van NUKEM Jelnek-Find directeur is bij URENCO Ltd. Jelnek-Find is bij URENCO verantwoordelijk voor de coördinatie van de orders bij de productie bedrijven Almelo, Capenhurst en Gronau en heeft tot taak orders te verwerven. Omdat hij dat bij NUKEM zo goed deed, compleet met smeergeld en bordeelbezoek werd hij daar uit z'n functie gezet, URENCO handhaaft de man gewoon en ziet geen aanleiding om een onderzoek in te stellen hoe hij bij URENCO de orders binnenhaalde.

Het afvallijntje Mol-Hanau.

Als het over de NUKEM affaire gaat heeft men het meestal over de smeergeldaffaires. Om orders te krijgen werden managers van kerncentrales en opwerkingsfabrieken met geld, reisjes en borddeelbezoek in de juiste stemming gebracht. Daarnaast en daar heeft men het veel minder over is geld gebruikt om mensen om te kopen. Afval wat boven de stralingsnorm werd aangevoerd werd toch verwerkt. Afval wat niet opgeslagen mocht worden werd toch opgeslagen. Afval van ongelukjes uit kerncentrales werd vermengt met ander afval en verwerkt. Vaten met verrijkt uranium en plutonium verdwenen naar onbekende bestemming.

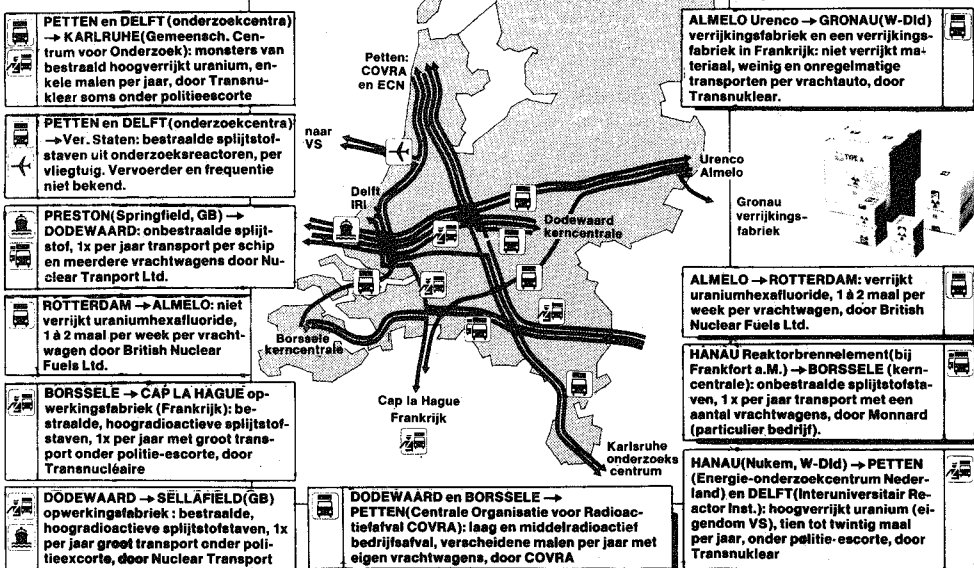
Het kernenergiestudie-centrum in MOL.

Het kernenergiecentrum in Mol is ooit begonnen met 3 kleine onderzoeksreactoren. Deze werden geschonken door de VS als dank voor de levering van uranium uit het toenmalige belgische Kongo. Het uranium werd gebruikt voor de eerste Amerikaanse atoombommen. Misschien kunnen MOL en Nagasaki een stedenband aangaan! In '57 werd een plan gelanceerd voor een opwerkingsfabriek. Twaalf Europese staten wo Nederland namen deel in het project. Pas in '68 ging de kleine opwerkingsfabriek Eurochemic in bedrijf. Veel landen waaronder Nederland dumpte hun afval bij Eurochemic. De fabriek werkte slecht en al in '74 werd de fabriek gesloten. Mol bleef met een enorme hoeveelheid hoog radioactief afval

zitten. Het debacle van Eurochemic had het studiecentrum in Mol aardig in de rode cijfers gebracht. Daar stond tegenover dat er voor 25 miljoen aan hoog verrijkt uranium op het terrein lag dat uit het radioactiefafval was terug gewonnen. Men ging aan de hoogstbiedende verkopen om het verlies te dekken. Een van de kopers was NUKEM. Toen de dumpingen in de Oceaan van radioactiefafval niet meer mogelijk waren door uitgebreide protesten storte Mol zich op de markt voor het verwerken van dit afval. Via Trans-Nuclear verworf zij opdrachten uit duitse kerncentrales. Het gesjoemel met transportpapieren en stralingsnormen nam zo'n omvang dat honderden vaten zoekraakten en nog eens dik honderd vaten bevatte bestraalde stoffen, w.o. plutonium die helemaal niet in de vaten mochten zitten. Een levensgevaarlijke situatie voor de verwerkers van het afval. Verder had het studiecentrum in Mol nogal vreemde opvattingen over kernafvalverwerking. Vorig jaar juni waren plastic zakken met lichtradioactief afval gedumpt in de atlantische oceaan. Na een tijdje kwamen de zakken weer boven en begonnen over de oceaan te drijven. Ook werd kernafval gedumpt op een vuilstortplaats in de belgische kempen door de Trans-Nuclear dochter Smet-Jet. In een verbrandingsoven voor huisvuil werden sporen plutonium gevonden. De verdenking bestaat dat ook hier het studiecentrum wel iets mee te maken zal hebben.

Wat nu zonder meer ter discussie moet komen te staan is de opwerking van nederlands kernafval. De noodzaak om verrijkt uranium en plutonium terug te winnen uit kernafval is totaal verdwenen. Het te verwachte tekort aan uranium is omgezet in een overschot en het plutonium stapelt zich alleen op. Zeker nu ook de laatste afnemer de Super Phenix stilligt en het er naar uit ziet dat Kalkar nooit in bedrijf komt. De mogelijke gevolgen van opwerking moeten na het schandaal met NUKEM en Mol toch voor iedereen duidelijk zijn. Het atoomafval uit kerncentrales begint zo langzamerhand de atoomindustrie de nek om te draaien. Zichtbaar wordt hoe belangrijk het verzet tegen de afvaldumpingen in zee zijn geweest. Het afval stapelt zich op en niemand weet er raad mee... en zo hoort het ook. Ja, er bestaan grote emotionele bezwaren tegen kernenergie mmeer de Korte nog afgezien van het bovenstaande verhaal dan.

BELANGRIJKSTE TRANSPORTEN KERNMATERIAAL

"BACK TO

NIEUWE WET BETEKENT "BACK TO THE CLOSET" VOOR POTTEN EN FLIKKERS IN ENGELAND

Op het ogenblik is er in Engeland een anti-homowet in behandeling. Het is een wet betreffende de gemeente-raden in Engeland, die een anti-homoclausule bevat, die zeer verstrekkende en alarmerende gevolgen kan gaan hebben. De wet is inmiddels aangenomen in The House of Commons (= engelse 2e kamer) met een grote meerderheid van honderd stemmen en er is weinig reden om aan te nemen dat de wet het in de 1e kamer niet zal halen.....

Niet zonder reden uiteraard wordt deze wet er in ijl tempo doorgedrukt. In Engeland wordt er in de 2e Kamer drie maal gedebatteerd over een nieuw aan te nemen wet. Nogmaals de anti-homoclausule is deel van een gemeenteraadswet en terwijl deze gemeenteraadswet in haar geheel al een tijd bekend was, werd de anti-homoclausule er slechts drie dagen, vóór het eerste debat aan toegevoegd, daarnaast werden de drie debatten gehouden op respectievelijk 7, 8 en 15 december 1987, zeer kort op elkaar dus. Zoals al gezegd, is dit niet voor niets allemaal zo snel gedaan, zo immers hebben noch parlementariërs, noch burgers tijd om zich de consequenties van deze wet te realiseren, te lobbyen of anderszins actie te ondernemen tegen dit wetsvoorstel. Twee februari zal de wet in The House of Lords (= engelse 1e Kamer) behandeld worden, en verwacht wordt dat de wet er in april in haar geheel door zal zijn, waarna zij twee maanden later in werking zal gaan.

DE TEKST VAN CLAUSULE 28 LUIDT ALS VOLGT:

Sektie 2A-1 De lokale overheid mag geen

(a) homosexualiteit propageren of materiaal publiceren dat homosexualiteit propageert

(b) onderwijs stimuleren in gemeentescholen, dat homosexualiteit als iets aanvaardbaars voorstelt, of als zodanig presenteert alsof het om een familie-relatie zou gaan, door het publiceren van materiaal hierover of op enige andere manier.

(c) financiële of enige andere vorm van steun geven aan wie dan ook die daar bovenstaande (a) en (b) mee wil realiseren.

2 Niets in sectie 1 hierboven is van toepassing op datgene dat tot doel heeft om ziekte te behandelen of de verspreiding van ziekte te voorkomen.

Het feit dat deze wet met zo'n overgrote meerderheid in de 2e Kamer is aangenomen komt enerzijds omdat de conservatieven zowiezo voorstemmen, maar anderzijds ook omdat de Labour-partij m.b.t. deze wet geen duidelijke oppositie vormt. Met andere woorden ook veel Labour-parlementsleden stemmen voor. Labour's positie is zodanig dat zij geen duidelijke stelling neemt tegen deze clausule, omdat zij bang is hiermee stemmen te verlie-

zen. Voor Labour is blijkbaar een verkiezingsoverwinning belangrijker dan het handhaven van haar principes. Labour kwam tijdens de 2e Kamerdebatten wel met een amendement, waarbij de text van de clausule ongewijzigd bleef maar er een zin werd toegevoegd, die stelt dat de maatregelen geen discriminatie in zich mogen dragen.

Dit amendement slaat natuurlijk nergens op, want geen positieve informatie mogen verschaffen over homosexualiteit is discriminatie. Positieve informatie over heteroseksualiteit wordt immers continu gegeven (tot 't je neusgaten uitkomt). Het amendement werd weggestemd, maar al was 't aangenomen, dan was dit niet eens echt een verbetering geweest, de text/werking van de wet was daarmee niet wezenlijk veranderd.

En SDP-lid Lord Falkland zal in The House of Lords een amendement indienen. De text van dit amendement luidt:

1) De lokale overheid mag geen materiaal publiceren die geheel of gedeeltelijk het volgende tot doel heeft:

(a) De presentatie van homoseksuele relaties of daden als iets dat meer aanvaardbaar zou zijn als heteroseksuele relaties of daden

(b) De presentatie van een homoseksuele relatie alsof het een familie-relatie zou betreffen

2) De lokale overheid mag niet bevorderen dat materiaal onderwezen wordt op openbare scholen, dat het bovenstaande in zich draagt (1)

3) De lokale overheid mag geen financiële - of enige andere steun verlenen aan mensen die daarmee materiaal willen publiceren of onderwijzen dat bovenstaande in zich draagt (1)

4) Niets van sectie 1 zal betrekking hebben op materiaal

(a) van literaire, artistieke, wetenschappelijke of educatieve aard

(b) dat tot doel heeft, de behandeling van ziekte of de voorkoming van de verspreiding van ziekte

Dit amendement zou zo gek nog niet zijn als gedeelte (b) er geen deel van zou zijn.

Ook een labour-lid van de house of lords zal een amendement indienen, waarin hij stelt dat clausule 28 in zijn geheel moet worden geschrapt. Dat dit amendement zal worden aangenomen is wel heel erg onwaarschijnlijk, ook al omdat "The Lords" per traditie nooit clausules in haar geheel schrappen, maar deze slechts veranderen.

DE TEKST IS VAAG, MAAR DAAROM JUIST ZO GEVAARLIJK!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

De bewoordingen van deze wet zijn zo vaag dat niemand precies weet of kan inschatten wat de gevolgen van deze wet zullen zijn. Zelfs degene die deze clausule zelf heeft ingediend, Jill Knights, een conservatief parlementslid, weet blijkbaar niet wat er bedoeld wordt met "het propageren van homosexualiteit". Op de vraag wat zij daar mee bedoelt, zegt zij "U weet heel goed wat ik bedoel" ???!?

Van Jill Knight is overigens bekend dat zij fascistiese connecties heeft, zo is zij bijvoorbeeld lid van de Monday Club, een extreem rechtse organisatie. Deze wet is op een drietal manieren gevaarlijk: 1) hoewel de text vaag is en 't uiteindelijk aan de rechter zal zijn om te bepalen of er in een bepaald geval sprake is van het propageren van homosexualiteit, kan nu al ingeschat worden dat de gevolgen verstrekkend zullen zijn en dat veel van wat potten en flikkers over de jaren hebben opgebouwd, verloren zal gaan 2) het feit dat de wet indirect stelt dat homosexualiteit niet acceptabel is, is in feite het licht op groen zetten voor de alom aanwezige homofobia (nog eens versterkt door de aids-hysterie) en voor potten-en-potenrammers 3) het is heel waarschijnlijk dat deze wet slechts een begin is van een hele serie van repressieve wetten tegen potten en flikkers en andere minderheden.

1 DE GEVOLGEN VAN DE CLAUSULE.

-Deze clausule zou gemeenteraden er van kunnen weerhouden om informatie te verstrekken over homosexualiteit en tegen discriminatie van homoseksuele mannen en vrouwen.

-het zou gemeenteraden kunnen stoppen in het publiceren van of in het financieren van publicatie van gegevens over voorzieningen voor potten en flikkers.

-het zou gemeenteraden kunnen stoppen in het uitvoeren van een heel scala aan dienstverlenende activiteiten t.b.v. potten en flikkers.

Dienstverlening die lesbiese en homorelaties gelijk stelt aan hun heteroseksuele tegenhangers zoals;

-het voorzien van openbare bibliotheken van boeken van lesbiese en homoseksuele auteurs.

-het organiseren van kunstzinnige of recreatieve evenementen met een homoseksueel gerichte inhoud of met deelname van homoseksuele acteurs/actrices.

-het toestaan aan potten of flikkers om hun woonvergunning/rechten te behouden na het beëindigen van een relatie of dood van de partner.

-het toestaan aan potten of flikkers om gebruik te maken van de diensten die de gemeente zowiezo aan haar burgers aanbiedt.

-het betrekken van potten en flikkers in hun positieve discriminatie-beleid daar waar het betreft open vakatures en rechten van werknemers.

-het aanstellen van gespecialiseerd personeel om zorg te dragen voor de belangen van homoseksuele huurders.

-het toestaan aan potten en flikkersgroepen om gemeente-ruimtes te gebruiken voor vergaderingen, conferenties of wat dan ook.

-vergunningen te geven aan commerciële clubs wiens beleid het is, openlijk potten en flikkers toe te laten.

-het voorzien van de gemeentescholen van informatiemateriaal over potten en flikkers in de vorm van lesmateriaal, schooltoneel of bibliotheekboeken.

-het aanstellen van homoseksuele onderwijzers(ressen) of het hen toestaan om vrijuit over hun levenswijze te praten

THE CLOSET"

- het financieren van potten-en of flikker organisaties zoals hulptelefoondiensten, steungroepen, centra en adviesbureau's.
- het financieren van vrijwilligersorganisaties, waar potten en flikkers deel zijn van het positieve discriminatie-beleid. Bij deze laatste groep horen huisvestingsorganisaties, 65+ groepen en adviesbureau's.
- het tekenen van vergunningen voor homo-demonstraties of het toelaten van deze demonstraties in b.v. de gemeenteparken.
- Tenslotte zal de wet mogelijk ook een effect kunnen hebben op rechtszaken waarbij het gaat om toewijzing van kinderen, na echtscheiding, aan de homoseksuele ouder. De rechter zou kunnen refereren aan deze wet, die duidelijk stelt dat homoseksuele relaties niet gelijkwaardig zijn aan familie-relaties.

In de text van de clause 28 wordt er gesteld dat de wet geen consequenties mag hebben voor waar betreft de behandeling van ziekte of het voorkomen van de verspreiding van ziekte. Het is duidelijk welke ziekte hier bedoeld wordt: Aids.

HET LICHT OP GROEN VOOR HOMO-HATERS

2) De text van de wet zelf, maar ook de bewoordingen waarmee over de wet en over potten en flikkers gesproken is tijdens de debatten over deze wet, draagt in feite de boodschap in zich, aan het britse volk, dat homoseksuele vrouwen en mannen tweederangs burgers zijn. In de wet wordt in feite indirect gesteld dat homoseksualiteit iets onacceptabels is en dat het zeker niet gezien mag worden als een familie-relatie of gelijkwaardig hieraan. Daarnaast wordt gesteld dat homoseksualiteit niet gepropageerd mag worden, terwijl homoseksualiteit gewoon iets is dat bestaat, niet iets wat onderwezen kan worden, dus waar slaat dat woord propageren eigenlijk op? In feite wordt met propageren bedoeld: een reëel beeld geven van potten en flikkers en hun leefstijl. Het feit dat men expliciet vermeld heeft, dat de text van de wet niet van toepassing is op de behandeling van ziekte (lees: aids) of het voorkomen van verspreiding van ziekte (lees: aids) bewijst in feite dat als het niet expliciet vermeld zou zijn geweest dat deze wet niet van toepassing is op aids-bestrijding, dit laatste ook als het propageren van homoseksualiteit uitgelegd kan worden en bewijst daarmee hoe breed het woord propageren gebruikt kan worden. Indirect stelt deze wet homo-haters en potten-en potenrammers in het gelijk.

Daarnaast zijn de bewoordingen waarin sommige parlementsleden over homoseksuele mannen en vrouwen praten, werkelijk afgrijselijk. Zo zei The Earl of Halsbury b.v.:"

"Those who make the worst of their situations are the sick ones who suffer from a psychological syndrome whose symptoms are as follows: first of all, exhibitionism: they want the world to all about them; secondly, promiscuity; thirdly, proselytising: they want to persuade other people that their way of life is the good one: fourthly, boasting of homosexual achievements as if they were due to and not in spite of sexual inversion; lastly, they act as reservoirs of venereal diseases of all kinds. Ask any venereologist: syphilis, gonorrhoea, genital herpes and now AIDS are characteristically infections of homosexuals.

I was referring to male homosexuals. I did not think then that Lesbians were a problem. They do not molest little girls. They do not indulge in disgusting and unnatural practices like buggery. They are not wildly promiscuous and do not spread venereal disease. It is part of the softening up propaganda that Lesbians and gays are nearly always referred to in that order. The relatively harmless Lesbian leads on to the vicious gay."

Het is geen toeval dat in de week dat er in het lagerhuis gedebatteerd werd over de wet, er brand werd gesticht in het kantoor van het Londense weekblad "Capital Gay" waarbij f660.000,- gulden aan schade is aangericht. En behalve dit staat deze wet natuurlijk niet op zichzelf; al langere tijd is Thatcher's conservatieve partij hard bezig het anti-homoklimaat te bevorderen. Tegen deze achtergrond zien we dat onder homoseksuele pubers het hoogste percentage zelfmoordpogingen gedaan wordt, méér dan in welke andere groep dan ook, n.l. 55%, plus/minus 70 jongeren per week! Geweld tegen potten en flikkers is daarnaast in de laatste twee jaar tien keer zo erg geworden. Deze wet speelt met mensenlevens, enerzijds zet zij aan tot geweld tegen potten en flikkers en tegelijkertijd maakt zij dat de subsidie voor b.v. een potten- en flikkerzelfverdedigingsgroep zal worden stopgezet. Potten -en potenrammers komen m.n. uit de leeftijdsgroep van 15 tot 21 jaar en deze wet zal het in de toekomst verbieden dat scholen informatie geven aan deze kinderen, waarmee hun vooroordelen ontmanteld kunnen worden. Als de scholen dit niet meer kunnen doen; wie kan dat dan wel?!

3 SLECHTS EEN BEGIN.

Het is niet onrealistisch om te bedenken dat deze wet waarschijnlijk slechts een begin is van een hele serie van repressieve maatregelen tegen potten en flikkers en andere minderheden. Zoals al eerder gezegd, wordt door de conservatieven al geruime tijd een anti-homocampagne gevoerd. Labour is te schijt-rig om, waar 't homoseksualiteit betreft, echt haar stem te laten horen. In April '87 werd de nieuwe politiewet aangenomen, waarin staat dat iemand die door haar/zijn gedragingen, angst, paniek of onrust kan veroorzaken bij burgers (die niet per definitie aanwezig hoeft te zijn), op grond daarvan gearresteerd kun-

nen worden. Dat dit tegen potten en flikkers gebruikt wordt, die openlijk voor hun voorkeur uitkomen, werd duidelijk toen tijdens de demonstratie tegen de clause twee mannen en twee vrouwen gearresteerd werden omdat ze stonden te zoenen..... In haar verkiezings campagne al, gebruikte de Tory-partij een poster, waar op een schoolboek stond afgebeeld dat over homoseksualiteit gaat, met de text; "Dit is wat uw kinderen op school leren als de Labour-partij de verkiezingen wint". Verscheidene conservatieve parlementsleden zijn al een jaar campagne aan 't voeren om clause 28 erdoor te krijgen, sommigen van hen zijn leden van de Conservatieve Familie Campagne die tot doel heeft homoseksualiteit opnieuw een strafbaar feit te maken! Deze wet is de eerste stap voor hen in die richting.

WAT KUNNEN WE DOEN ??

Deze wet gaat in tegen resoluties aangenomen door het Europese Parlement, het handvest van de VN en het Londense handvest voor democratie, ondertekend door premier Thatcher zelf. Maar of dezelfde Thatcher zich hier iets van aan zal trekken is nog maar de vraag. Behalve dat duren internationale rechtszaken, b.v. bij het Europese gerechtshof, meestal jaren. Wat overblijft op korte termijn is directe actie, want deze wet brengt voor potten en flikkers de jaren vijftig terug, jaren van isolatie, misere, chantage en fysiek geweld. Potten en flikkers wordt het recht op vrije meningsuiting afgenomen; onderwijzers (ressen) en jeugdwerkers mogen niet meer vrijuit over hun leefstijl praten, homo-demo's zijn in de toekomst verboden, onze boeken mogen niet meer in bibliotheken verschijnen, onze theaterstukken en films mogen niet meer vertoond worden. Dat dit schrijnend is, behoeft geen betoog. Deze anti-homowet is slechts een van de vele stappen die Thatcher neemt, die de britse democratie stukje bij beetje aantasten, die Engeland steeds meer tot een fascisties land maken. Helemaal sinds Thatcher voor de derde keer herkozen is, lijkt het licht voor haar op groen te staan. In Europese context is Engeland natuurlijk niet het enige land dat fascistiese tendensen vertoont, wel zou ik Engeland, in deze, een koplooper willen noemen. En.... een gewaarschuwd anti-fascist telt voor twee; In Engeland zelf wordt al veel actie gevoerd tegen de wet. Op 9 januari demonstreerden 12.000 potten en flikkers en solidaire hetero's tegen de wet, tijdens deze demonstratie werden 33 personen opgepakt. Verder protesteerden vele Engelse acteurs en actrices gezamenlijk tegen de wet. Er zijn inmiddels al acties gepland op 1 en 2 februari (rond de tijd dat de wet in de eerste kamer behandeld wordt) en op 20 februari zal opnieuw een massale demonstratie gehouden worden, ditmaal in Manchester. Ook in Nederland is inmiddels een groep bezig met het voorbereiden van acties en we roepen iedereen op om aan deze acties mee te doen. Voor meer informatie hierover, bel tel.nr. 658083 (Peggy) of tel.nr. 646379 (Lida) of tel.nr. 382063 (Pink).

KOMMUNIKEE

het revolutionaire kommando no pasaran bij de mislukte aanslag op de drukkerij elba.

KOMMUNIKEE

In de nacht van 24 op 25 januari is door ons een poging gedaan om een aanslag te plegen op de ELBA-drukkerij, gelegen aan de Fokkerstraat te Schiedam. ELBA is verantwoordelijk voor de produktie van het nieuwe Nederlandse paspoort. Bij de aanslag werd o.a. gebruik gemaakt van zes jerrycans benzine en zes ladingen om deze te doen ontbranden.

In de berichtgeving over de chaos bij het tot stand komen van het nieuwe paspoort, lijkt de nadruk te liggen op de machtsstrijd tussen binnenlandse en buitenlandse zaken, met name over de vraag wie de uitgifte organiseert. Tweede aspekt lijkt de beroering, die ontstaan is ten aanzien van de privatisering, te zijn. Ons paspoort blijkt te zijn uitbesteed aan een particuliere holding, bestaande uit Philips en Elba. Dit rookgordijn van - schijnbare - belangentegenstellingen beneemt het zicht op de werkelijke oorzaken en achtergronden die de ontwikkeling van een nieuw uniform europees paspoort noodzakelijk maken.

Het europa van de burger

In december '74 werd in Parijs, op de Europese topconferentie, een werkgroep ingesteld, die de mogelijkheden van een zogenaamde paspoortunie moest onderzoeken. De maatregelen die de paspoortunie een feit moesten maken, bestonden uit:

- De invoering van een uniform paspoort.
- Een stapsgewijze gelijkstelling van de vreemdelingenwetgeving.
- Afschaffing van paspoortcontrole binnen de E.G.
- Gemeenschappelijke controle aan de buitengrenzen.

Dit leidde in juni '81 tot een voorstel tot het opstellen van richtlijnen voor een paspoort van één uniform model. In februari '86 worden er veranderingen aangebracht in het E.G.-verdrag en vastgelegd in de zg. Europese akte. Daarin staat dat de lidstaten willen streven naar een algehele opheffing van de controle aan de binnengrenzen in '92. Dit om te komen tot een interne markt waarin een vrij verkeer van goederen, diensten en kapitaal gewaarborgd is.

Het creëren van de interne markt zal in fases gerealiseerd worden. Eén van die fases is de uitvoering van het Schengen-akkoord, een akkoord dat in '85 werd afgesloten tussen de BRD, Frankrijk en de Benelux. Doel is de afschaffing van de controle aan de binnengrenzen in '90.

Het houdt een stapsgewijze invoering van maatregelen in, om zo de effecten ervan te kunnen uittesten en om door middel van intensieve internationale samenwerking van politie, deze te beoordelen en aan te passen.

Zij vrezen dat de opheffing van de controle aan de binnengrenzen gevolgen zal hebben voor de controleerbaarheid van de illegale binnenkomst van vreemdelingen, illegale invoer van goederen en bedreiging van de staatsveiligheid. De in dit verband te nemen maatregelen worden op ambtelijk niveau in werkgroepen uitgewerkt, te weten de werkgroep

- politie en veiligheid
- personenverkeer.

In de werkgroep politie en veiligheid werkt men - in nauwe samenhang met de ministers van binnenlandse zaken, justitie, de TREVI-groep en de leden van de Europese raad - aan concrete harmonisatiemaatregelen met betrekking tot opsporing en gegevensuitwisseling op het gebied van criminaliteit, verdovende middelen, wapens, terrorisme, en klandestiene immigratie.

In de werkgroep personenverkeer gaat het met name over voorstellen m.b.t. de gelijkstelling op asielgebied, de criteria voor toelating, verblijfsgronden, uitzettingen, visa en asielrecht. Daarnaast hebben de Schengen-vijf afgesproken hun buitenlandse politiek gemeenschappelijk af te stemmen op de realisering van de doelstelling van de E.G., het TREVI-overleg en de raad van Europa.

De maatregelen die door deze ambtelijke werkgroepen uitgewerkt worden zijn:

- een strikte controle van de buitengrenzen
- coördinatie van visa-beleid
- informatie-uitwisseling tussen de vreemdelingendiensten
- samenwerking bij uitlevering van illegalen.

De politieke samenwerkingsverbanden op E.G. niveau zijn:

- de Europese Politieke Samenwerking (E.P.S.). Oorspronkelijk opgericht om het buitenlandse beleid van de lidstaten te coördineren en af te stemmen op de Europese behoeftes.
- de TREVI. In '76 nemen de E.G.-ministers, betrokken bij terreurbestrijding een resolutie aan die tot doel heeft de bestrijding van het internationaal terrorisme te intensiveren. Later werd deze doelstelling uitgebreid met de bestrijding van internationale zware criminaliteit, drugs, buitenlanders en politiek radicalisme.

Internationale herstructurering en Europese eenwording.

Hun bovengeschetste ontwikkeling van het 'Europa van de burger' levert een beheersingsprobleem op, met name de open binnengrenzen, noodzakelijk voor de realisering van de interne markt.

Beheersingsproblemen vooral met betrekking tot de controle op bewegingen van vreemdelingen, maar ook Europese ingezetenen behorend tot één van de marginale groepen. Korthals-Altes hierover: "Het op stapel staande SOFI-nummer (sociaal-fiscaal nummer) zou gekombineerd moeten worden met een algemeen identiteitsbewijs met foto, naam, adres en volgnummer. En zo'n identiteitsbewijs zou onderdeel moeten zijn van het nieuwe Europese paspoort, zodat de eurocomputers iedereen wat beter in de gaten kunnen houden." Resultaat zal zijn dat het controle- en beheersingsprobleem zal moeten worden opgelost door middel van invoering van de identifikatieplicht.

De vorm waarin de identifikatieplicht zich zal manifesteren, zal afhankelijk zijn van maatschappelijke krachtsverhoudingen. Met andere woorden, naar mate de crisis zich verdiept en het verzet toeneemt, zal de identifikatieplicht rigoreuzere vormen aannemen.

Ze denken aan ongemerkte elektronische registratie, waarin de magneetstrip op het paspoort de informatie doorgeeft aan gekoppelde eurocomputerbestanden, waarbij categorisering makkelijk kan plaatsvinden (buitenlanders, steuntrekkers, politieke activisten, AIDS-lijdende of mensen uit de zgn. risikogroepen etc.).

De invoering van het nieuwe paspoort naar Europees model, betekent een verscherping van de repressieve functie

van de staat. Er wordt geanticipeerd op de beheersingsproblemen die de Europese eenwording met zich meebrengt. De reden dat we dit aanvallen is niet de zorg om het verdwijnen van de zgn. liberale rechtsstaat of de tolerante wetgeving. De verdieping van de crisis en de verscherping van de repressie laten zien dat burgerlijke vrijheden en 'liberale' strafwetgeving verdwijnen op het moment dat er een politieke, economische of militaire noodzaak voor bestaat. Internationale herstructurering is de stuwende kracht achter de Europese eenwording. Gestuurd door machtige belangengroepen - zoals de "industriële rondetafel" - creëren nationale en Europese politici de sociale en politieke voorwaarden die noodzakelijk zijn om aan de economische herstructurering een maatschappelijke basis te verlenen.

De oorzaken van internationale herstructurering liggen in de crisis van de wereld-economie, begin jaren zeventig. Het groeiende bewustzijn als gevolg van anti-koloniale en anti-imperialistische strijd van bevrijdingsbewegingen in de derde wereld, leidde tot verhevigde militaire interventies en installatie van dictaturen. Deze interventiepolitiek moest leiden tot een versnelde transformatie van half-feodale en pre-kapitalistische maatschappijvormen, naar een kapitalistische maatschappijvorm.

Dit leidde tot:

- Internationale arbeidsdeling. De - te duur geworden - arbeidsintensieve gedeeltes van het westerse productieproces werden overgeheveld van de centra naar de periferie. Japan had Zuid-Korea Europa het Midden-Oosten en Noord-Afrika de VS Latijns-Amerika.

- Een geforceerde ontwikkeling van de kapitalistische produktiewijze. Deze is noodzakelijk om regionale afzetmarkten te creëren voor overtollige voorraden en consumptiegoederen.

Het resultaat van de respectievelijk koloniale, neo-koloniale en imperialistische penetratie van de kapitalistische produktiewijze is voor iedereen zichtbaar. Een verscherping van de noord-zuid tegenstelling. Deze resulteert, naast oplopend verzet in een stroom vluchtelingen en arbeidsmigranten als gevolg van hongersnoden en armoede, verpaupering en repressie.

Voor het westen heeft diezelfde crisis een maatschappelijke aardverschuiving tot gevolg: de informatie- en communicatiemaatschappij. De (west-Europese) arbeiders zijn te duur geworden. Verminderde arbeidsproductiviteit - ten gevolge van de strijd om de arbeidsverhoudingen - en te hoge loonkosten leidden ertoe dat alle varianten van een verzorgingsstaat begin jaren 80 met Europese voortvarendheid worden afgebroken. Er wordt afscheid genomen van het na-oorlogse model - kapitalisme met een menselijk gezicht - . Nieuw-Rechts voert de herstructurering door (Thatcherisme, no-nonsense politiek).

De oplossing is net zo simpel als rigoreus. Realisering van de doelstellingen van de E.E.G. bij de oprichting in '57. Het tot stand brengen van een gemeenschappelijke markt en het voeren van een homogene economische politiek. Deze interne markt zou groter worden dan die van de VS of Japan.

De multinationals hebben hun voorwaarden gedikt aan de (nationale) politici. Nationale grenzen zijn een belem-

mering voor de winstmarges, het berekende verlies bedraagt 125 miljard per jaar.

Wisse Dekker hierover: "Die lage winstmarges ontstaan door: ten eerste het uiteenvallen in kleine, nationale staten; ten tweede het ontbreken van uniformiteit in industriële voorschriften, handelswetgeving en belastingsystemen en ten derde de financiële ondersteuning (per land). Voor sommige produkten (glasvezelkabel, Europese ruimtevaart, megabit, etc.) zijn de nationale landen te klein, voor de grote capaciteit die deze bedrijven noodgedwongen moeten hebben." Wisse Dekker: ex-Philips topman, kommisaris van Fiat, herstructureerder van de gezondheidszorg, deed deze uitspraak in zijn hoedanigheid van lid van de "Industriële ronde tafel", de lobby van Europese multinationals. Pure machtspolitiek wordt het wanneer hij zegt: "geen enkel Europees land is, alleen en onafhankelijk van de andere lidstaten, in staat een technologiebeleid te ontwikkelen die de steun krijgt van de multinationals". Geen enkel Europees land alleen kan zich die steun ontzeggen, omdat de multinationals, hun miljarden-investeringen in nieuwe technologieën, bepalend zijn voor het proces van industriële ontwikkeling. Het is de ontwikkeling van nieuwe technologieën als mikro-elektronika, bio- en genetechnologie, die Europa de volgende eeuw in moeten schoppen als economische, politieke, en militaire gelijkwaardige concurrent van de VS en Japan.

Het zwaartepunt van de Europese industrie ligt niet langer bij de scheepsbouw, staal- en mijnindustrie. In Zuidoost Azië bouwen ze goedkoper en sneller. In Zuid-Afrika en Latijns-Amerika delven ze de grondstoffen goedkoper.

Het zwaartepunt ligt op de nieuwe technologieën. En de steeds sneller gaande veranderingen binnen dit proces noodzaken hen tot adequaat inspelen op die veranderingen. Voorwaarde is dan wel dat de arbeidsverhoudingen zowel nationaal als op Europees niveau worden opgebroken.

Nationaal neemt het, met de invoering van de nieuwe werkloosheidswet, de vorm aan van een ieder individu omvattende arbeidsinzet. Het is de beheersing en besturing van het totale arbeidsvermogen enerzijds en de onbeperkte inzet van het individuele arbeidsvermogen anderzijds. Twee aspecten hiervan:

- interne flexibilisering. Minder mensen moeten meer werken. Door inkrimping van de personeelsbezetting moet de inzet van de individuele arbeider en arbeidster veel hoger zijn. Met als resultaat meer overwerk in week-end, avond en nacht.

Het afbreken van onderlinge solidariteit door loonverschillen, invoering van prestatieloon en registratie van die prestatie. Verzet helpt niet, harder werken wel.

- externe flexibilisering. Voortdurende aanvallen op de CAO's en ontduiking ervan enerzijds, en de invoering van flexibele arbeidscontracten anderzijds moeten de individuele arbeider en arbeidster voortdurend mobiel houden en bereid zijn aan te passen aan de veranderende eisen van het productieproces. Op Europees niveau betekent het openbreken van de arbeidsverhoudingen dat

de Europese interne markt, beschermd door de zgn. "sanitaire gordel", het permanente arbeidsreservoir moet vormen.

Dergelijke maatschappelijke veranderingen realiseer je niet door ze over te laten aan het "vrije spel der maatschappelijke krachten". Dat is het werk van Lubbers, Kohl, Thatcher en consorten. Van zorgzame samenleving tot schuivende panelen.

Nationaal moeten zij de kondities creëren die de herstructurering moeten doen slagen. Onderwijs volgens de behoefte van het bedrijfsleven, dreigen met loonmaatregelen wanneer de vakbeweging zich niet "verantwoordelijk" genoeg toont.

Europees gezien betekent het de gelijk-schakeling van budgetaire problemen. Geen dure verzorgingsstaat meer; een goedkoper ambtenarenapparaat, kortom een sanering van het huishoudboekje. De regelgever trekt zich terug opdat er vrij verkeer van kapitaal, goederen en diensten zij.

Nederland heeft als handelsnatie, handelsdoorvoercentrum en als één van de grootste agrarische exporteurs ter wereld alle belang bij "open grenzen". Vandaar dat ze in alle politieke organen van de Europese gemeenschap het voortouw neemt. Er zijn echter nog vele tegenspraken tussen de nationale lidstaten. Het Schengenakkoord moet als een breekijzer dienen om de vastgelopen posities binnen de andere Europese samenwerkingsverbanden, zoals de E.P.S. (politiek) en de W.E.U. (militair), open te breken. Dit volgens de tactiek van het "Europa van de twee snelheden". De harde kern (Frankrijk, de BRD en de Benelux) dwingt hiermee de andere staten zich aan te sluiten. Dit alles op voorwaarde dat die landen hun binnenlandse oppositie d.m.v. wetten, repressie, veranderingen van arbeidsverhoudingen, overwinnen.

De gevolgen

De invoering van het nieuwe paspoort en de weg die het vrijmaakt voor invoering van een algemene identifikatieplicht is een belangrijk onderdeel van bovengenoemd proces van maatschappelijke veranderingen.

Om de voor staat en bedrijfsleven zo

noodzakelijke beheersbaarheid van de maatschappelijke verhoudingen te vergro-

ten, wordt er in hoog tempo een netwerk van registratie- en controlepunten ingesteld. Op meerdere punten in het alledaagse leven wordt je hiermee geconfronteerd. Bij elk controlepunt zijn sanktiemogelijkheden ingebouwd tegen zgn. "onaangepast gedrag".

-Bekende voorbeelden zijn de periodieke persoonsonderzoeken, de talrijke sanktiemiddelen en de verscherpte controle door de sociale dienst.

-Centrale registratie is er inmiddels ook in het onderwijs, er is de studiepas, uitsluiting van onderwijs van bv. buitenlandse kinderen kan worden doorgevoerd

-Registratie binnen de gezondheidszorg schept de ruimte voor selectie van patiënten, vooral gekoppeld aan het eisen van eigen bijdragen en het hanteren van aangescherpte verzekeringsvoorwaarden.

-De geautomatiseerde bestanden van het bevolkingsregister zijn in een aan-

tal gemeentes geopend voor de vreemdelingenpolitie in hun jacht op illegaal verklaarden. Dit geldt ook voor de tandenborsteltellers van de sociale dienst.

Op de werkvloer vindt er toenemende individuele produktieregistratie plaats, waarmee de weg naar oa. het prestatieloon wordt geopend.

-Het nieuwe paspoort voegt nog meer mogelijkheden toe aan dit ongetwijfeld onvolledige lijstje.

Als het paspoort automatisch afleesbaar wordt kan iedere grensoverschrijding van de binnengrenzen van de E.E.G. worden geregistreerd. Dit bv d.m.v. een magneetstrip in het paspoort dat kan worden afgelezen door controlepunten die men bij de grensoverschrijding moet passeren, zoals seinpalen. Dit in plaats van een steekproefsgewijze controle.

Het paspoort brengt ook nieuwe binnenlandse controlemogelijkheden met zich mee. De weigeringsgronden voor aanvraag of vervallenverklaring van het paspoort zijn uitgebreid. Naast belastingsschuld of op aandrang van justitie, kunnen bv studieschuld of bijstandsleningen weigeringsgrond zijn. Het paspoort wordt zo pressiemiddel bij inkasovorderingen. De registratie hiervan (de signaleringslijst) wordt ge-centraliseerd. Niet de burgemeester, maar de minister van buitenlandse zaken beslist over afgifte of vervallenverklaring. Geen gehoor geven aan een bevel tot

inlevering gaat iemand een paspoortweigering van

5 jaar kosten. Met de afgifte van paspoorten aan kinderen is van 65% nu 85% van de bevolking opgenomen in het paspoortenbestand. Deze maatregel is nodig op het moment dat de al genoemde plannen, om van het paspoort een algemeen identiteitsbewijs te maken, ingaan. De mogelijkheid hiertoe is al in de bepalingen van de ontwerp-paspoortwet opgenomen. Alle formele barrières voor de daarna volgende identifikatieplicht zijn dan geslecht.

De harmonisatie van de wetgeving naar Europees model en de verhevigde inzet van politie en justitie als repressief orgaan tegen binnenlandse oppositie, door Korthals-Altes beschouwd als de twee belangrijkste prioriteiten noodzakelijk voor de Europese eenwording, brengen grote gevolgen met zich mee.

-Het omkeren van de bewijslast, zoals die is ingevoerd bij verscheidene andere registratie- en controlemaatregelen, vinden wij ook bij justitie terug. Een voorbeeld is het plan om beslag te leggen op goederen of geld. De eigenaar dient dan aan te tonen hoe hij of zij aan de spullen of het geld gekomen is.

- de toenemende vervolging van soft-drugsgebruik is duidelijk op Europese leest geschoeid. Hetzelfde geldt voor de vreemdelingenwetgeving, de meldingsplicht, uitwijzing, etc.

- de antikraakwet is nu al een jaar van kracht.

-De poging om mensen te veroordelen met behulp van art.140 gaat in de richting van een politieke strafwet.

-Het aantal cellen is uitgebreid, er zijn zelfs voorstellen voor het vasthouden van meerdere mensen in één cel.

-Er zijn plannen om de politie het recht te geven iedereen te fouilleren.

-Er zijn tenslotte nog nieuwere ideeën om de schietinstructies van de politie te verruimen.

Deerschikking van politie en justitie in repressieve zin verloopt met grote snelheid.

Belangrijk voor de beheersing van binnenlandse oppositie, zeker gekoppeld aan een drastiese verandering van het produktieproces, is natuurlijk de vraag of ze in staat zijn hun maatregelen de arbeiders en arbeidsters (al dan niet werkend) door de strot te douwen. Door middel van het pressiemiddel van de massawerkloosheid zijn er al grote verschuivingen binnen de arbeidsverhoudingen opgetreden, in de richting van een (door de economische elite gewenste) flexibilisering van de arbeid. Een groeiend percentage van de arbeid wordt verricht dmv overwerk, ploegendiensten, oproepkontrakten en thuiswerk. Dit werk wordt vooral door elders uit het produktieproces geweerde vrouwen verricht, in volstrekte rechteloosheid, en voor een onvoorstelbaar laag stukloon.

Het gemiddeld uurloon daalt, de individuele arbeidsinzet wordt verhoogd, ten bate van de flexibele arbeidsinzet wordt het ontslagrecht voor werkgevers versoepeld.

De door arbeidsburo's en bedrijfsverenigingen beperkte definitie van passend werk maakt het makkelijker werklozen te dwingen tot het aanvaarden van deeltijd-arbeid of tijdelijke kontrakten. Plannen zijn er verder om na het minimumjeugdloon ook het minimumloon voor volwassenen te verlagen, om de vrije zaterdag af te schaffen, etc.

Hoe een stelsel van maatregelen op verschillende nivo's uiteindelijk een sluitend netwerk kan worden, is te zien aan de hand van het "vreemdelingenbeleid".

In een al jaren steeds meer op Europees nivo afgesteld beleid, worden alle bestaansmogelijkheden systematisch afgebroken. De instelling van de zogenaamde "sanitaire gordel" om Europa wil zeggen dat er vanuit de 3e wereld niemand meer in kan en dat degenen die

er al wonen, worden uitgewezen. Nederland vervult in dit verband een voortrekkersrol. Ne-

derland neemt al jaren veel minder vluchtelingen op in vergelijking met andere landen en het laatste halfjaar loopt ze ook vooraan wat het percentage uitwijzingen betreft.

Steeds grotere groepen mensen worden botweg illegaal verklaard. Een vergunningstelsel met onmogelijke eisen is ingevoerd. De controle wordt opgevoerd via een meldingsplicht, die overigens al langer bestaat. Als sanktie volgt een onvermijdelijke deportatie via de geöliede uitwijzingsmachine.

Het staatsapparaat institutionaliseert het racisme door degenen die door racisme marginale kansen op huisvesting of werk hebben, onmiddellijk af te wijzen. Geen werk-geen huis-geen verblijfsvergunning-uitwijzing.

Als de laatste voorstellen van staatssekretaresse Korte-van Hemel doorgang vinden, worden de diverse (nieuwe) databestanden voor deze racistiese doeleinden gebruikt. Binnen deze voorstellen wordt al een meldingsplicht bepleit voor de ambtenaren op huisvesting, sociale dienst, binnen het onderwijs, de gezondheidszorg. Zij moeten "illegalen"

aan hun loket melden bij de vreemdelingenpolitie.

Het netwerk van registraties bij de diverse instellingen kan zo worden gebruikt om mensen volledig uit de maatschappij te weren, afgesloten van alle bestaansvoorwaarden.

Perspektief

Er is een gezamenlijk belang bij verzet tegen de politieke, economische en militaire reorganisaties, naast de noodzakelijke strijd van elke afzonderlijke bevolkingsgroep tegen de aantasting van haar specifieke levensvoorwaarden.

Niet alleen omdat verschillende maatregelen ons allen treffen. Veel meer nog omdat, iedere keer wanneer de heersende klasse het verzet van een bepaalde groep weet te verzwakken, haar greep op het geheel groeit.

Zo zal de staat aan de succesvolle invoering van de identifikatieplicht voor en door het overgrote deel van Nederland verguisde groep als de voetbalsupporters gaan ontlennen voor uitbreiding van de legitimatieplicht. En sinds het gelukt is om de Tamil-vluchtelingen als eerste groep in een bed-bad-brood regeling te dwingen, is het in een snel tempo "normaal" geworden deze kampmethoden op steeds grotere groepen vreemdelingen toe te passen.

Hoe theoretisch het op het moment nog moge klinken: voor vrouwen, arbeiders en arbeidsters, uitkeringstrekkers, buitenlanders, is het een gezamenlijk belang om offensief actie te voeren tegen de invoering van dergelijke maatregelen. Het defensief, je beperken tot strijd voor groepsbelangen, biedt uiteindelijk weinig meer dan stapsgewijze achteruitgang - wat ze bij de ene groep nog niet lukt, halen ze op een ander front wel weer binnen.

De gevolgen daarvan- moedeloosheid, individuele machteloosheid en vreemding- zijn in de laatste 20 jaar nog niet zo groot geweest. Zowel bij de grote groepen mensen met weinig of geen perspectief, als bij degenen die zich in de afgelopen jaren hebben verzet. Het doorbreken daarvan is 'n voorwaarde voor overleven, het begin van het einde van het isolement.

Dat is ons perspectief hier, in het "hoog ontwikkelde westen". En dat in het besef dat de strijd voor onze vrijheid onlosmakelijk verbonden is met de

bevrijdingsstrijd in de derde wereld. De

ontwikkeling van een verenigd Europa betekent ook een verslechtering van het perspectief van de bevolking in de 3e wereld. Met hen en de strijdenden in Europa zijn wij verbonden.

Met dit kommuiké willen wij een bijdrage leveren aan het ontwikkelen van een perspectief. Een bijdrage over het hoe en waarom van ontwikkelingen en hun samenhang. Om zo, ondanks onderlinge verschillen, zicht te krijgen op gevolgen die gemeenschappelijk zijn, en om vandaar uit de noodzaak tot gezamenlijk verzet te onderkennen en strijd te ontwikkelen.

REVOLUTIONAIR COMMANDO
NO PASARAN

AUTONOME ANTI-FASCISTIESE ARTIE:KOMMENTAAR

(n.a.v. persbericht Zwarte 93)

'Zaterdag 9 januari heeft een autonome anti-fascist uit de provincie een protestactie gehouden tegen het Fort van Sjakoo'. Hmm, niets van gemerkt, was mijn eerste reactie. Geen stenen door de ruit, de ramen niet onder gespoten, binnen alles nog heel. En wat zou een autonome anti-fascist dan wel tegen ons hebben buiten dat wij ongetwijfeld erg burgelijk en best niet autonoom zijn?

'De boekwinkel presteerde het om maanden achtereen een fascisties scheldblaadje van Joop Zwart in de verkoop te hebben'. Nog steeds gaan er geen bellen rinkelen. Ik weet van geen fascistische scheldblaadjes van Joop Zwart.

'Ondanks herhaalde verzoeken van verscheidene kanten tot verwijdering bleef het toch op de plank staan.' Heel langzaam gaat er een lichtje branden. Had ik een tijdje geleden niet tijdens een telefoongesprek met de Anna Frank Stichting het verzoek gehad om de Balgoyer Courant uit de verkoop te nemen? Dit blaadje van Joop Zwart zouden wij verkopen ondanks herhaald verzoek dit te verwijderen. Herhaalde verzoeken waar we overigens net zo weinig van gemerkt hebben als van de autonome aktie. In de rubriek 'Fascisme' gekeken bleek dat er een klein gaatje was. De Balgoyer Courant was uit de rubriek verwijderd. De Balgoyer Courant slachtoffer van een autonoom anti-fascistische aktie? Een autonoom misverstand lijkt meer voor de hand liggend. Wat was het geval? De Balgoyer Courant is ontstaan in het begin van de tachtiger jaren en heeft een tijdje meegedreeven op de golf van fanzines en eigen-beheer-blaadjes die toen bestond. Het was een ontzettend flauw, mislukt satiries en een beetje om zich heen schoppend blaadje wat zelfs het VN kleurkatern over de Alternatieve Pers, van 13 februari 1982, haalde. Een aantal jaren later is het logo en de titel door Joop Zwart overgenomen (autonoom, dus zonder toestemming) en heeft deze de Balgoyer Courant voortgezet. Toen dook ook, ik meende in het NRC het gerucht op dat de Balgoyer Courant niet deugde. Als reactie daarop hebben wij de enkele nrs. die wij toen nog hadden van de oude Balgoyer Courant in de rubriek fascisme gezet. Omdat wij niet wisten dat de oude Balgoyer Courant eigenlijk wel deugde en dat Joop Zwart deze naam had overgenomen voor een krantje wat wij nooit in de verkoop hebben gehad, heeft de Balgoyer Courant dus ten onrechte jarenlang (en niet maandenlang)

in de rubriek fascisme gestaan en uit deze rubriek is dit krantje nu ten onrechte onttrokken. O ironie. Om een inbeslagname van een knullig blaadje in de veronderstelling verkerend dat je een autonome anti-fascistische aktie voert kun je misschien nog vermoeid glimlachen. Om de tip onderaan het persbericht kan ik dat niet. Een paar weken geleden was er hier in de hoofdstad ook al zo'n vreselijk autonome aktie. Autonome 'politieagentjes' die met bivakmutsen en een lode pijp bij Atheneum Nieuwscentrum een stapel Parels voor de Zwijnen (de brochure van de verradersgroep) in beslag komt nemen. Onfrisse praktijken die bij mijn weten buiten alle publiciteit zijn gebleven! Maar als er dadelijk

door de staatspolitie weer iets in beslag wordt genomen moet je ze horen. Het stinkt hier. Maar goed, ik heb het gebruik van het woord autonoom eigenlijk ook nooit beschouwd dan meer als

een volstrekte doodoener en als excuus om je verder vooral nergens in te verdiepen. Waarvan akte.

Eef Vermeij
medewerker Fort van Sjakoo

EINDHOVEN KRACHT

Maandagochtend 25 januari hebben wij met een kleine maar daadkrachtige groep de St Theresia school aan de Genneperweg 9 in Eindhoven met succes gekraakt. Deze uit 1926 daterende school stond al zo'n 4 jaar leeg. Eigenaresse is de gemeente Phil... Eindhoven dus. Al jaren kan de Gemeente geen bestemming vinden voor deze school naast slopen die hap. Een inmiddels verjaard idee was om er een politiebureau te vestigen wat niet is doorgegaan is omdat nieuwbouw goedkoper bleek (?). De politie had zeker nogal wat eisen gezien de prima staat waarin het gebouw zich nog bevindt. Daarna is de school korte tijd gebruikt als studentenhuysvesting. Uit die tijd stammen nog twee douches met let op warm water! Nadat leegstand enige jaren voortduurde hebben we besloten de school te kraken. Sinds 25 januari zijn we hard aan het werk om woonruimte voor 8 mensen te scheppen op voornamelijk de eerste verdieping terwijl op de begane grond een groep feministische vrouwen een vredesbureau, aktiecentrum en een winkel in 2e hands kinderkleding en speelgoed opzetten waarvan de opbrengst ten goede komt aan projecten in Nicaragua. Water en elektro is inmiddels al aangeslo-

ten en met houtkachels gaan we de boel verwarmen. Van de gemeente hebben we nog niets vernomen maar we zijn op onze hoede!

Want zoals overal het geval lijkt sinds de leegstandswet permittent de gemeente Eindhoven zich steeds meer zwijnerijwaar het om wonen gaat. Men heeft zeker het idee dat het met kraken gedaan is, nou daar heeft men het mis! Wij blijven doorgaan welke wet men ook verzint.

Als we even stilstaan bij wat de gemeente zoal uitspookt op het gebied van speculatie, cityvorming en de daarmee gepaarde sloop blijkt het wel nodig ook. Wat er nog is overgebleven van de oude binnenstad wil men met de grond gelijk maken om plaats te maken voor miljoenenspekulanten met hun betonmonsters. De oorspronkelijke bewoners kunnen oprotten en alleen mensen met een inkomen waar je van gaat duizelen kunnen zich de zo ontstane luxe appartementen permitteren. Daarbij komen er weer honderden meters nutteloze kantoorruimte bij plus winkelruimte waar de meest idiote overbodige rotzooi te kopen valt.

Alsof we nog niet verzuipen in die opgefokte massaproductie. Neem daarbij nog zo'n prestigeobject als een muziekcentrum en het plaatje is wel duidelijk. Eindhoven moet een provinciestad met allure worden. Dat daarbij alles en iedereen moet wijken die in de weg staat van dit waan-idee is voor de belangen kliek die de gemeente in deze vertegenwoordigd geen enkel probleem. Voorbeelden waar deze groothedswaanzin tot leidt zijn zo te vinden. Zowat de gehele oude markt moet wijken voor nieuw beton in de binnenstad. Invalswegen naar het centrum worden voorzien van links en rechts betonnen woon, winkel en kantoorruimtes in tig lagen waarvoor ieder in de weg staand ouder pand moet wijken. Gemeente woningen op dure bouwgrond laat men moedwillig verkrotten om ze daarna te slopen om de grond duur te verkopen aan projectontwikkelaars. Oude volksbuurten worden tegen de wil van de bewoners afgebroken waarna velen niet terug kunnen naar hun oorspronkelijke buurt, zoals in de Rochusbuurt het geval is. De leegstand van gemeentelijke eigendommen is jaren en jaren. Zelfs het opzettelijk blootstellen van mensen aan een onmogelijke leef/woonsituatie om ze uit hun huizen te drijven wordt gebruikt om 'het beleid' door te voeren. Het is duidelijk dat we door moeten gaan met aktievoeren, kraken en sabotage van het stinkende woningbeleid van gemeentes, en dat zullen we zeker doen. Ook in 1988 kraken we door, wel of geen leegstandswet! groetjes.

DE ZWARTE 21

Andreas Eichler (Frankfurt)
Sinds 3-11 vast. Zit op de tiende etage van het huis van bewaring Frankfurt Preungesheim op de isolatieafdeling met aan beide kanten lege cellen en ondoorzichtige schotten voor de ramen. 23 uur alleen opgesloten en 1 uur luchten in z'n eentje. Volledige isolatie.

Reiner Hübner (Frankfurt)
Sinds 23-11 vast vanwege paragraaf 129a (als eerste). Na eerst in een andere gevangenis gezeten te hebben, nu in dezelfde afdeling als Andreas Eichler opgesloten. Zelfde behandeling. In Frankfurt-Hoechst, waar Reiner eerst zat, mocht hij niet luchten voordat hij een verklaring zou tekenen "dat het bewakingspersoneel van het dienstwapen gebruik mag maken, wanneer het zich (door hem) bedreigd voelt." Ook de anderen moesten dergelijke afknal-verklaringen ondertekenen.

Andreas Semisch (Wiesbaden)
Sinds 25-11 vast. Andreas ging na een oproep om voor verhoor te verschijnen naar de politie en werd gearresteerd. Hij zit in Frankenthal bij Ludwigshafen. Hij heeft 24 uur per dag licht op z'n cel. Tijdens het luchten heeft hij contact met andere gevangenen, die op 'doorreis' naar andere bajussen zijn. Boeken zijn 'm tot nu toe verboden.

OVER DE SITUATIE VAN DE
STARTBAHN-GEVANGENEN

uit: Rhein/Main-Info (dec. 1987)

Schrijf de gevangenen!

Ulla Penselin, Ingrid Strobl (gevangenen van 19.12.87), Andreas Eichler, Reiner Hübner en Andreas Semisch (gevangenen uit de Startbahn-beweging) kunnen post krijgen via de bevoegde onderzoeksrechter (Ermittlungsrichter am Bundesgerichtshof, Herrenstrasse 45a, D-7500 Karlsruhe).

VERKLARING VAN ANDREAS SEMISCH

Eerst wil ik jullie bedanken voor de uitgebreide solidariteit en de vele brieven, die jullie mij en de andere gevangenen van het Startbahn-verzet gestuurd hebben. Ik denk dat ik ook namens de andere gevangenen spreek, wanneer ik zeg, dat jullie brieven onze vastberadenheid en ons verzet hier binnen versterken, dat wij onszelf niet zullen opgeven.

Bajes is naast doelgerichte likwidatie een van de openlijkste en laatste middelen van hun afscherming van hun macht, dat ingezet wordt op een moment, dat andere maatregelen om je identiteit te korrumpen en te breken, mislukt zijn. Met de bajes en isolatie worden de machtsverhoudingen in dit systeem het duidelijkst tot uitdrukking gebracht. Het is een nieuwe, subjektieve ervaring, die iedereen opdoet, als hij/zij vast komt te zitten. De isolatie doorbreken, de strijd tegen de georganiseerde onmenselijkheid op alle terreinen voeren, betekent voor mij de permanente strijd voor een eigen identiteit, maar ook kritiek - zelfkritiek op onze fouten en zwaktes, zowel op onze sterke punten.

Hetzelfde eis ik natuurlijk ook van jullie daarbuiten!

Over de politieke konsekwenties van de schoten op 2.11.87, zoals bijv. de vernietiging van sociale bewegingen, is al een hoop gekwalificeerde en ongekwalificeerde dingen gezegd en geschreven. Ik wil daar niet nog een schepje boven op doen, maar veel meer omlijnen wat ons allemaal hier en nu aangaat.

Over het onderwerp alleen maar dit: de schoten alleen als 'politieke fout' opvatten, betekent dat je de dimensie van deze daad niet doorhebt. Ik bedoel daarmee niet alleen de morele twijfelachtigheid van deze aktie, maar vooral het gebrek aan verantwoordelijkheid jegens een heleboel mensen, die er door in een konfrontatie hadden kunnen terechtkomen, waar ze politiek noch prakties tegen opgewassen zijn. Wat zou er gebeurd zijn, wanneer er een vuurgevecht had plaatsgevonden, of de politie teruggeschoten zou hebben? Ook wanneer het inmiddels overbodig is om verder over deze kwestie te spekuleren, moet je 'm steeds in je achterhoofd houden, om te snappen,

hoeveel mensenlevens door deze aktie in gevaar gebracht zijn; ze is politiek gezien objektief kontra-revolutionair.

Iedere beweging, die zich revolutionair noemt, heeft ook verantwoordelijkheid t.o.v. de middelen, die bij een konfrontatie ingezet worden, ze moeten bij de situatie en de krachtsverhoudingen aansluiten, zowel politiek als prakties.

Daarom is in de huidige politieke konfrontatie ook binnen de autonome beweging, bij onze duidelijkheid/onduidelijkheid, de inzet van vuurwapens geen middel van autonome politiek en daarom af te wijzen. Desondanks vind ik het politiek verkeerd, om je voor het karretje van de distantiëringscampagne van de staat en de burgerlijke media te laten spannen. Wie dat doet, is een onvrijwillig handlanger van de burgerlijke hetzekampagne tegen de autonome beweging. Op hun rust, ook al is het maar voor een klein beetje, de verantwoordelijkheid voor de

situatie zoals die nu is. Het moet heel duidelijk gezegd worden: de bundesanwaltschaft zou met z'n belachelijke konstruktie van een terroristiese vereniging, waarvoor ik en anderen nu vastzitten, nooit ver gekomen zijn, wanneer niet in een klimaat van ontsolidarisering en wederzijdse distantiëringswaan veel mensen uit de scene, die opgeroepen en gearresteerd werden, de politie van alles en nog wat verteld zouden hebben. Uit angst en op grond van het gestoorde streven maar iets te vertellen, alleen maar om te voorkomen, dat de verdenking op jou valt, zijn sommigen zelfs zo ver gegaan, dat ze anderen uit onwetendheid of bewust met valse verklaringen belasten. Niet alleen deze mensen, maar iedereen die een verklaring afgelegd heeft, ook al is ze ogenschijnlijk nog zo onbelangrijk, heeft er objektief toe bijgedragen, de bundesanwaltschaft de mogelijkheid te geven, die verklaringen om te draaien en in hun betekenis als legitimatie van hun konstruktie te gebruiken. Voor ons als gevangenen is dit natuurlijk een bittere ervaring, ten slotte worden deze verklaringen gebruikt om ons langer in de bajes te houden.

De vraag, die we ons moeten stellen, is: hoe we ons gemeenschap-

pelijk tegenover de repressie opstellen en ons willen verzetten daartegen. Daarvoor is het noodzakelijk verder te kijken dan de regionale neus van de startbahn-beweging lang is en andere politieke gevangenen bij een eventuele campagne te betrekken. Voor het opstellen van gezamenlijke eisen is het nodig om een konsensus te vinden en met de discussie binnen en buiten de bajes te beginnen. Het levert voor ons hier binnen niets op om ideologische kloven nog te verdiepen en te strijden over wie tot wie en waarom de juiste politieke verhouding heeft, of juist niet. Het is duidelijk dat er verschillen en tegenstellingen in de inschatting en beoordeling van de situatie tussen de verschillende groepen bestaan; deze moeten in de discussie worden opgelost. Op 19-12-87 was er een huiszoekings- en arrestatiegolf van het Bundeskriminalamt en de Bundesanwaltschaft met het resultaat, dat vier mensen: Andrea Sievering, Eric Prauss, Ingrid Strobl, Ursula Penselin wegens schijnbaar lidmaatschap van een terroristiese vereniging in de bak beland zijn. Ook wanneer de Bundesanwaltschaft beweert dat het geen gekoncentreerde aktie zou zijn en dat er geen parallellen zouden bestaan, is alleen al door de korte tijd tussen deze aktie en de arrestatie- en repressiegolf in het gebied rond Frankfurt al voldoende tegenbewijs. Ook wanneer bv het doorzoeken van het genearchief in Essen op het eerste gezicht weinig met de startbahn-beweging van doen heeft, gaat het hier toch ook om het intimideren van groepen, die zich met konkrete onderwerpen bezighouden, evenals om de vernietiging van ieder revolutionair verzet, dat voor hun niet meer te integreren valt.

Daarom geldt voor mij als gevangene van het startbahn-verzet mijn onbeperkte solidariteit voor de mensen, die op 19-12-87 en daarna opgepakt zijn. Ze geldt natuurlijk ook voor alle andere politieke gevangenen, die net als ik nog in de bak zitten. Zo ook de gevangenen van Action Directe, die vanaf 1-12-87 voor hun samenvoeging in hongerstaking zijn.

januari 1988

KONTAKTADRESSEN:

Schwarzmarkt
Paulinenplatz
2000 Hamburg 4
Libertäres Zentrum
Kriegkstrasse 38
6000 Frankfurt 1

Financiële steun:
Postgiro Keulen:
BLZ 370 100 50
Konto 234 81-506
A.n.v. P. Neff
Haspa
BLZ 200 505 50
Konto 1206/484 931
A.n.v. J. Beyer

DE ZWARTE 27

VERKLARING VAN VROUWEN EN POTTEN OP DE LAN OP 17 - 10 - '87

Wij -vrouwen en potten uit het anti-imperialistische en anti-patriarchaal verzet in de BRD en West-Berlijn groeten alle strijdende gevangenen.

Wij staan nu voor Stammheim omdat we vanuit de continuïteit van onze organisatie precies hier de konfrontatie willen. Voor ons betekent dat, tot uitdrukking brengen, wat er in de laatste jaren in de vrouwen- en pottenstrijd ontwikkeld is.

Deze manifestatie is een aanval omdat we hier staan en daarmee duidelijk wordt, dat de poging van de zwijnen, om revolutionair links uiteen te slaan niet gelukt is.

De meesten van ons zijn pas ná '77 begonnen te strijden. Of in de vrouwenbeweging of in de gemengde bewegingen, die ná '77 met veranderde voorwaarden gekonfronteerd werden. Zowel binnen gemengd links als binnen de vrouwenbeweging hebben polarisaties plaatsgevonden. De breuken in de maatschappij verdiepen zich steeds meer en steeds weer verlopen zij langs de lijn van wel of niet te integreren groepen. Binnen de vrouwenbeweging was ook de verhouding tot de staat een breukvlak. Op de pogingen en aanzetten van de vrouwenbeweging antwoorden op de toenemende staatsrepressie en het dagelijkse structurele geweld te vinden, werd door de HEERsenden met de bekende verdeel- en heersmechanismen gereageerd. Enerzijds een grove hetze en intimidatiecampagne tegen lesbische, militante en gewapend strijdende vrouwen in de guerilla - anderzijds pogingen tot integratie door hervormingsbeloften en een beperkt ingaan op financiële eisen van vrouwenprojecten. Een groot gedeelte van de vrouwenbeweging ging in op deze counterstrategie van de staat en konsentreerde zich voortaan op het werken in projecten, d.w.z. ze beperkten zich ertoe de symptomen, gevolgen van de geweldsHEERschappij over vrouwen, te verzachten, zonder fundamenteel de maatschappelijke oorzaken op- en aan te pakken. In onze discussies rondom '77 hebben we begrepen dat het model 'sociaaldemocratie' ontwikkeld werd als verfijnde versie van het fascisme en als voortzetting hiervan. Met subtiel methodes moet elke gedachte over verzet bij voorbaat verhinderd worden. Waar dat niet meer werkt en zich revolutionair verzet ontwikkelt, wordt de vernietigingsstrategie

zichtbaar. Het systeem kan zich alleen nog door chantage en openlijk geweld aan de macht houden. Het biedt geen perspectieven.

De basis voor onze strijd zijn de analyses over het verband tussen imperialisme en patriarchaat, die ná '77 door vrouwen en potten uit de anti-patriarchale, anti-imperialistische vrouwenbeweging gemaakt zijn.

Vanuit onze ervaringen die we in de meest verschillende bewegingen gemaakt hebben, zijn we tot het besef gekomen dat het noodzakelijk is dit systeem aan de wortels aan te pakken, dat het niet genoeg is om steeds in deelstrijden te blijven steken, maar het imperialisme en het patriarchaat als een geheel te begrijpen en te bestrijden.

Voor ons vrouwen en potten betekent dat een voortdurende en kollektieve discussie over en konfrontatie met de bestaande structuren van HEERschappij in onszelf en om ons heen. We hebben op heel uiteenlopende manieren en in verschillende bewegingen een begin van kollektief samen zijn en strijden gevoeld. We hebben voor ons ontwikkeld, dat kollektiviteit voor ons alleen daar concreet wordt en dichtbij komt, waar we gezamenlijk de strijd aangaan. De kracht die we kunnen ontwikkelen, wanneer we onderlinge verbindingen leggen in de strijd is ook in de aanvallen op Adler duidelijk geworden. Adler staat zowel voor een seksistische en kapitalistische produktiewijze en arbeidsdeling hier in de metropolen, als voor uitbuiting van voornamelijk vrouwen in de wereldmarktfabrieken in de drie continenten. Vrouwen in Zuid-Korea vochten en vechten nóg tegen deze klote omstandigheden.

Deze strijd werd hier door vrouwen en potten opgepakt vanuit een besef van de situatie hier in de metropolen en als uitdrukking van internationale vrouwenstrijd. Over Adler werden in verschillende steden stencils uitgedeeld, in West-Berlijn werd er op de demo tegen CARP en IMF een verklaring voorgelezen. De strijd van de Zuid-Koreaanse vrouwen, onze acties hier en de aanslagen van Rote Zora en de Amazonen hebben op uiteenlopende manieren Adler ertoe gedwongen, de eisen van de vrouwen in Zuid-Korea in te willigen.

Een ander aanknopingspunt is de strijd tegen bevolkingspolitiek en genetechnologie. Onze discussies hierover hebben het verband tussen

DELIJKE MANIFESTATIE IN STAMMHEIM

enezijds de ontwikkeling van internationale volkerenmoordstrategieën en anderzijds wereldwijde herstructurering en kapitaalstrategieën duidelijk gemaakt. Hierover vonden discussies, manifestaties, kalkakties en militante akties van vrouwenbendes en Rote Zora plaats, b.v. tegen Lindemann, een gynaekoloog uit Hamburg, die hier buitenlandse vrouwen zonder hun medeweten gesteriliseerd en als proefkonijn misbruikt heeft. Hier is gedwongen sterilisatie een middel om het voortbestaan van de HEER-sende witte klasse veilig te stellen. Hun doel is de preventieve uitroeiing van toekomstige verzetsstrijdsters en strijders en de vernietiging van vrouwen en mannen, wiens arbeidskracht voor het kapitaal niet meer bruikbaar is.

In het voorjaar van '85 was er een aanslag van de Rote Zora op het technologiepark in Heidelberg. Daar moet het op de universiteit Heidelberg ontwikkelde fundamentele onderzoek van de bio- en genetechnologie verder ontwikkeld en gebruiksklaar gemaakt worden voor de grootindustrie- in dit geval BASF. De Rote Zora deed haar aktie in verbondenheid met het kongres 'vrouwen tegen genen- en voortplantingstechnologie' die destijds in Bonn plaatsvond. De bio-, genen- en voortplantingstechnologie is een beslissende sleuteltechnologie in het tegenwoordige proces van imperialistische herstructurering. Haar toepassing in de voedingsmiddelenproductie, de hongeropolitiek, militair onderzoek, voor nieuwe produktieprocessen en als middel voor sociale controle en beïnvloeding dient alleen het veiligstellen van de winsten en de macht. Het gaat de HEERsden niet om een kwalitatieve verbetering van de leefomstandigheden, maar erom alle aspecten van het leven ondergeschikt te maken aan de belangen van uitbuiting, controle, veiligstellen van de macht en technische haalbaarheid. Voor ons is duidelijk dat de strijd tegen imperialisme en patriarchaat bij elkaar gebracht moet worden. Voor ons betekent dat onze strijd op alle fronten tegen het imperialistische-patriarchale systeem te voeren, dus ook tegen het dagelijkse geweld. Er hebben zich b.v. vrouwenbendes gevormd, die machozwijnen en verkrachters net zo aanvallen als gynaekologen en seksshops. Een voorbeeld daarvoor, hoe de strijd tegen imperialisme en patriarchaat tot nu toe bij elkaar gebracht zijn is het verzet tegen de oorlogspolitiek van de NATO, dat zich niet alleen tegen militaire objecten richtte. In '83 trok een vrouwendemo door de woonwijk van de GI's in Bremerhaven, de plek waar de reproductie van de militairen plaatsvindt. Vanuit het vrouwenverzetskamp in de Hunsrück werd het verband tussen militarisme en seksisme b.v. in '84 duidelijk gemaakt door akties tegen het vlakbij bij USA-militaire vliegveld Hahn gelegen bordeeldorp Lautzenhausen, ook plek van reproductie voor de yanks.

In dat wat we zijn en wat we willen, scheppen we op precies gedefinieerde punten en in verschillende mate verbindingen met bewegingen en groepen, waarin mannen en vrouwen samen strijden. Alle groepen en bewegingen die besloten hebben, tegen het imperialistische systeem te vechten kunnen van elkaar leren en elkaar verder brengen.

De aanvallen van de guerrilla, het verzet en de strijd van revolutionaire bevrijdingsbewegingen maken voor ons belangrijke discussies los. We plaatsen onszelf in de konfrontaties, die daaruit voortkomen.

In april '86 vielen de yanks Lybië aan. De koördinatie liep via de Europese kommandocen-

trale van de NATO, genoemd EUROKOM, hier in Stuttgart. De gehele opstandsbestrijdingsmachine werd in paraatheid gebracht. US-amerikaanse installaties werden versterkt bewaakt, van de situatie werd gebruik gemaakt om de imperialistische vluchtelingenpolitiek verder door te zetten.

De BRD is als zelfstandig opererende kracht ingebonden in de strategie van de imperialistische staten als geheel. Van daaruit is ons bewust geworden hoe onze strijd hier met de situatie van de arabiese bevrijdingsstrijd samenhangt, en dat we de internationale krachtsverhouding - de machtsvraag tussen uitbuitingspolitiek en bevrijdingsstrijd überhaupt - vanuit de metropool beïnvloeden kunnen en moeten. In West-Berlijn werd geprobeerd, dat door U-bahn akties tegen de controle van buitenlandse vrouwen in praktijk te brengen, waarbij zich ook vrouwen en potten gemanifesteerd hebben. Wanneer zich opstanden, strijd en sociale bewegingen hier ontwikkelen en tot één kracht worden, die het hart van het beest reëel bedreigen, wordt de mogelijkheid voelbaar, verbonden met de bevrijdingsstrijd over de hele wereld het definitieve infarkt van het systeem te bewerkstelligen. Dat betekent uiteindelijk dat iedereen vanuit haar/zijn situatie en geschiedenis de keuze moet maken om voor de radikale verandering te strijden. Iedere stap op weg daarheen is een nieuwe ervaring en daarin zit de verandering van iedereen persoonlijk. Vanuit dit bewustzijn organiseren wij ons met vrouwen en potten.

Wat wij willen zetten wij tegenover de vervreemding die veroorzaakt wordt door het systeem van uitbuiting en onderdrukking. Ook in onszelf zitten de structuren van de patriarchale konsumptiemaatschappij d.w.z. prestatie-, concurrentie-, macht/onmacht-denken. We voelen de levensnoodzaak om kollektief met elkaar om te gaan en te discussiëren, om ons doel -bevrijding- al op weg daarheen voelbaar te maken en te leven.

Kollektiviteit is een basisvoorwaarde voor onze strijd, we willen de verandering als geheel, wij willen niet bij onszelf, bij onze eigen relaties en structuren er mee ophouden: verandering tot in de wortels!

In de hongerstakingsverklaring en verklaring voor samenvoeging '84/'85 zeggen de gevangenen uit de RAF over hun kollektiviteitsbegrip:

'Kollektiviteit is de structuur en het doel van de bevrijdingsoorlog, zij is de ruimte, waarin zich alleen niet-vrijblijvendheid, leerprocessen, zelfbepaalde bewuste relaties met elkaar kunnen ontwikkelen. Zij is de konkretisering van een nieuwe werkelijkheid onder ons en voor ons, die voor de vijand niet meer te bereiken is en waar hij geen vat op heeft. Zij is subjektief en objektief de noodzakelijke structuur, vooral in de metropool vanuit het ontbreken van revolutionaire massastrijd, de zwakte van brede legale organisatievormen tegen het fascisme hier, vanuit de ervaring van de vrijblijvendheid van deze politieke structuur, hun sporadische optreden en de onmogelijkheid in door de staat gecontroleerde en gemanipuleerde structuren subjekt van het eigen handelen te zijn. Kollektiviteit wordt bepaald via het doel -tot de aanval komen- niet via een enkele, maar als kontinuu gezamenlijk proces van politieke doelgerichtheid en aktie.'

'Wij willen het kollektief van gevangenen en de samenvoeging als praktische voorwaarde daarvoor -omdat het daar, waar stilstand en onder-

werping onder hun macht had moeten plaatsvinden, een levendig en materieel proces is, nieuwe denkbeelden en ervaringen op elkaar inwerken en wij ons nieuwe mogelijkheden, begrippen, politiek bevechten. Het is zo de praktische bescherming tegen folter, tegen de permanente terreur van deze omstandigheden die, daar waar wij samen zijn, geen vat meer op ons heeft, de totaliteit van de belegering door het kollektieve proces gebroken wordt.' De eis van de gevangenen voor samenvoeging is voor ons door de stappen waarmee wij ons eigen verzet verder ontwikkeld hebben, dichtbij gekomen en tastbaar geworden. Het doorzetten van de samenvoeging is voor ons steeds meer onderdeel van onze discussies en praktijk geworden. Het is duidelijk, dat zij niet alleen voor de muren van de bajes of in de bajes bevochten kan worden. Doordat wij de rol van de BRD in de internationale krachtsverhoudingen op alle punten waartegen wij strijden, oppakken, zichtbaar maken en tot praktische aanval komen, bouwen wij de revolutionaire tegenmacht, die werkelijk tot het doorzetten van de eis tot samenvoeging zal leiden. Wij staan hier vandaag voor Stammheim, omdat wij de gevangenen onze solidaire strijdbare groeten direkt ter plekke willen overbrengen. Stammheim is het projekt van de zwijnen, waarmee zij de fascistiese werkelijkheid blootgelegd hebben. Het vernietigingskonsept in '77 met de moord op Gudrun, Andreas en Jan en daarmee de geplande vernietiging van de gewapende strijd, had ook het revolutionaire verzet in het hart moeten raken. Rita Brown, strijdster uit de George Jackson brigade viel in november '77 een mercedes-vestiging in de VS aan, werd in dezelfde maand gearresteerd en zegt over haarzelf: 'ik ben anarcho-kommuniste, pot, feministe en autoriteitstegenstandster. Ik ben een strijdster van de stadsguerilla en als zodanig bereid mijn leven op het spel te zetten. Zoals Jackson zie, wij moeten bij elkaar blijven, we moeten de realiteit van onze situatie begrijpen en ons ervan bewust zijn, dat het fascisme er al is, dat hele generaties zullen sterven of halfdood zullen vegeteren, als wij niet handelen.'

Vanuit de noodzaak voor de imperialistiese vijand om zich steeds meer en nauwer aaneen te sluiten tegen de kracht van bevrijdingsbewegingen wereldwijd, ontstaat de export van de imperialistiese brute technologieën, ideologieën en projekten. Het model Stammheim, als uitdrukking van het model BRD, wordt een realiteit voor de gevangenen b.v. in Turkije net als in Peru. Aan de ene kant zien wij Stammheim als een openlijke grimas van het fascisme, veel meer echter als het symbool van het verzet.

In Stammheim zitten Manu, Christa, Christian, Carlos, Eva, Luiti en Chris.

Tegen Eva, RAF-gevangene, Luiti en Chris, gevangenen uit het anti-imperialistiese verzet, loopt sinds september '87 een proces. De drie werden in augustus '86 tegelijk gearresteerd en zijn alle aangeklaagd wegens lidmaatschap. Het proces is onderdeel van het optreden van de zwijnen tegen het verzet. Zij proberen een organisatories verband te konstrueren tussen de RAF en het verzet -zoals ook al in het proces tegen Ingrid en Marielle- en door middel daarvan nog meer grip op het verzet te krijgen en te legitimeren.

Zo werd b.v. de huiszoeking in de Kiefernstrasse in Düsseldorf in oktober '86 door de aanslag van het RAF-kommando Mara Cargoll op Beckurts gerechtvaardigd, omdat daar een spandoek opgehangen was en omdat Luiti en Chris er gewoon zouden hebben, geïsoleerd eruit gelicht en voor de hele ontwikkeling veroordeeld moeten worden. Met het proces

wordt geprobeerd de autonomie van het verzet te verloochenen, de strijd en discussies van het 'legale verzet' als 'hulpdienst voor de RAF' voor te stellen en in een kwaad daglicht te stellen. Daarvoor gebruiken ze de konstruktie van het lidmaatschap. Weer een andere konstruktie gebruiken ze bij het proces in het OLG Düsseldorf, met behulp van de konstruktie van een 'terroristiese anti-fascisme-groep' worden 10 willekeurige vrouwen en mannen uit Wuppertal voor bijna alle akties verantwoordelijk gesteld, die tussen '79 en '83 in de omgeving gevoerd zijn. Er zijn geen konkrete bewijzen; als veroordelingsgrond konstrueren zij, bij gebrek aan bewijs, verklaringen van een 'kroongetuige' een 'groepsstruktuur met gemeenschappelijke wilsvorming en staatsvijandige inhouden'. De lopende processen maken duidelijk, hoe de HEERsenden op het juridiese vlak met de uitbreiding van par. 129a op de ontwikkeling van het verzet reageren.

Zij proberen via hun konstruktie van 'vorming van een terroristiese vereniging' het aanpakken van alle revolutionaire strukturen mogelijk te maken, als reaktie op onze pogingen ons te organiseren, strukturen te kreeëren, om kollektieve processen te ontwikkelen en verder te brengen. Deze open strukturen, waarin wij een politieke kracht, zichtbaar en aanspreekbaar zijn, moeten omdat ze niet te integreren zijn- als 'terroristiese strukturen geïsoleerd/gekriminaliseerd worden. De aanvallen gaan door met de huiszoekingen in verschillende steden van de BRD en West-Berlijn, de arrestatie van Andrea in Offenbach en door de kriminalisering van de informatie-strukturen, zoals b.v. het verbod van de 'Radikal' en de brieven van gevangenen uit de RAF van '73-'77 in 'Das Info-Dokumente' en de inbeslagname van materiaal over de volkstellingsboycot.

Dat wij ons als vrouwen en potten hier in de metropool organiseren, komt voort uit het feit dat wij uit de ervaringen uit de inmiddels totaal verburgerlijkte vrouwenbeweging en de ervaringen uit de gemengde radikale strijd geleerd hebben, dat wij de levendige geschiedenis van het verzet aangegrepen hebben om tot onze eigen identiteit te komen. Het betekent ook, uit de stappen die we ondernemen een perspektief te ontwikkelen, met het doel hier in een voortdurend proces als vrouwen en potten een tegenmacht op te bouwen, en te vechten om tot revolutie te komen, waarvan de basis de bevrijding van alle vrouwen is.

Het imperialisme is de ontwikkelingsfase van het patriarchaat, waartegen wij hier en nu vechten. In de strijd om onze bevrijding moet hij vernietigd worden.

Elk verzet dat niet de wortels van het imperialisties patriarchale systeem aanvalt, mondt uit in hervormingen en verzekert zo uiteindelijk zijn voortbestaan. Onze radikale strijd betekent een breuk met het burgerlijke patriarchale systeem en houdt nu al momenten in van een bevrijd leven in vrouwen- en pottenstrukturen.

VROUWENBEVRIJDING BREEKT ELKE NATIE! INTERNATIONALE REVOLUTIE

SAMENVOEGING VAN DE GEVANGENEN UIT DE RAF EN HET VERZET EN ALLE STRIJDENDE GEVANGENEN

OPERATIE VOOR ANGELIKA ZONDER BEWAKING VAN DE STAATSVELIGHEIDSDIENST AAN HET ZIEKENBED

VRIJLATING VAN GÜNTHER SONNENBERG

LIEFDE EN KRACHT VOOR ANDREA IN DE BAJES VAN PREUNGESHEIM

KOMMUNIKEE

VAN HET KOMMITEE VOOR DE BUITEN- LANDSE BETREKKINGEN VAN HERRI BATASUNA 'KANPOKO HARREMANETARAKO BATZORDEA'

Terwijl de Spaanse regering en de Baskiese organisatie ETA begonnen zijn met inleidende kontakten om de onderhandelingen tussen de twee partijen te openen, brengen de regeringen van Madrid en Parijs tegelijkertijd de 'Endlösung' van het Baskiese vraagstuk in praktijk, gesteund door de in de NATO geïntegreerde inlichtingendiensten; daarbij ontketenen ze een keiharde repressie, overtreden ze de internationale akkoorden met betrekking tot het asieltrecht en de rechten van de mens, het akkoord van Helsinki en het internationale recht voor wat betreft de kollektieve vrijheden.

Op 3 oktober 1987 dringen duizenden Franse smerissen binnen in honderden privé-woningen in Noord-Euskadi, arresteren enorme aantallen mensen, zowel Baskiese politieke vluchtelingen als Fransen, gaan hun boekje op alle mogelijke manieren te buiten, plegen fysiek geweld, vernielen van alles, doen de verhoren met de wapens gericht op het hoofd van de arrestant, en terroriseren de familieleden van de militanten die vermoord zijn door de GAL (speciaal Spaans politieteam). De volgende dag worden 57 Baskiese vluchtelingen overgeleverd aan de Spaanse politie. In totaal zijn er in Euskadi en Spanje honderden arrestaties gemaakt door politie en Guardia Civil. Onder hun handen ondergaan de gevangenen elke vorm van marteling met de expliciete steun of stilzwijgende medeplichtigheid van de Spaanse regering, de rechtse partijen, de kerkelijke hiërarchie, de rechterlijke macht en de massa-media. Heel ernstig zijn de gevallen van de jonge Begonia Zagorzazu die de seksuele gewelddadigheden van de Guardia Civil moest ondergaan; van de 55-jarige Sabin Zarandona die door de martelingen schedel- en wervelletsel opliep; van de vluchteling José Luis Lekue met borstletsel

en bloeduitstortingen over z'n hele lichaam; Gasteiz Ramon Freire Mantega die gewond raakte bij een ongeluk tijdens z'n transport naar Madrid; de vluchteling Martin Apaolaza aan wie de politie drugs heeft toegediend en die er nu psychies heel slecht aan toe is.

De akte van de Spaanse politie heeft die van de Franse politie afgemaakt: nachtelijke arrestaties met als doel het creëren van een klimaat van terreur; gewelddadige repressie van alle volksdemonstraties uit protest tegen de anti-vluchtelingenakties, die tot nieuwe arrestaties en gewonden (waarvan enkelen zwaar) heeft geleid; vernielen van materiaal; invallen in de openbare gebouwen van Herri Batasuna en van andere volksorganisaties, in de gebouwen van organisaties die zich inzetten voor amnestie en een paar openbare gebouwen in Donostia, Bilbo, Barakaldo en Basauri.

Een demonstratie van Herri Batasuna voor steun aan de onderhandelingen is verboden, ondanks het feit dat HB elektoraal gezien de eerste politieke kracht van de autonome Baskiese gemeenschap is, de tweede van Zuid-Euskadi, en de derde van heel Spanje. Bovendien signaleren we een herhaling van de terroristiese aktes van de politie: arrestaties van, en agressie tegen militanten voor de onafhankelijkheid en van Baskies links in Donostia, Atuan, Gasteiz, Olereta en Iruñea en de aanslag op een raadslid van HB in Hondarrabia.

Het Baskiese volk leeft onder een staat van beleg, gelijk aan die in het Franco-tijdperk en vergelijkbaar met die waaronder het chileense volk leeft.

De regeringen van Madrid en Parijs maken er aanspraak op het nationale volksverzet van Euskadi fysiek te likwideren na het failliet van voorgaande repressie-offensieven.

Wij vragen dezelfde solidariteit als na Guernica in 1936, als bij het proces van Burgos in 1970, of de fusillering van de ETA-militanten Txiki en Otaegi. De zaak van het Baskiese volk is nog steeds dezelfde en haar legitieme eisen zijn nog steeds niet ingewilligd.

Herinneren wij ons dat het Baskiese volk middels referendums bij grote meerderheid zowel de Spaanse grondwet als intrede in de NATO heeft afgewezen, die haar beide gewapenderhand zijn opgelegd.

De belangrijkste eisen van de Basken zijn amnestie voor de politieke gevangenen en vluchtelingen, terugtrekking van de Spaanse politietroepen, verbetering van de levensomstandigheden van de arbeider*s en een autonomie-statuut, dat de zelfbeschikking, de territoriale eenheid en de erkenning van onze taal, het Euskara, moet verzekeren.

Deze eisen vormen de basis van de onderhandelingen die de Beweging voor Baskiese Nationale Bevrijding naar voren brengt.

DE TIRANNIE VAN DE STRUKTUURLOOSHEID

INLEIDING

Het volgende stuk is in 1970 in de VS verschenen. Hoewel het gericht is op de organisatievorm van de vrouwenbeweging in die tijd, heeft het actuele betekenis voor niet-traditioneel, onburokraties links. Vaak kun je in het stuk 'vrouwenbeweging' vervangen door 'kraakbeweging' of zo. Sommige stukjes, die te specifiek op de situatie in de VS in 1970 slaan, zijn weggelaten. Dan

staan er (...). Het stuk is vertaald uit het engels, uit de brosjure 'Untying the knot', Dark Star/Rebel Press in Londen (1984), waarin ook een reaktie op het stuk is opgenomen, 'De tirannie van de tirannie', van Cathy Levine (misschien leuk voor een volgende zwarte).

DE TIRANNIE VAN DE STRUKTUURLOOSHEID

In de vrouwenbeweging wordt altijd grote nadruk gelegd op de structuurloze groepen zonder leider als belangrijkste organisatievorm. Dit idee was een natuurlijke reactie op onze overgestructureerde maatschappij, waarin anderen ons leven beheersen, en een reactie tegen de elitaire houding van linkse groepen die de bedoeling hadden tegen deze overgestructureerdheid te vechten.

Het idee van structuurloosheid is echter van een zeer gezonde reactie tegen deze tendenzen geworden tot een onaantastbare heilige koe. Zoveel als de term gebruikt wordt, zo weinig is zij eigenlijk uitgediept. Toch is de structuurloosheid een wezenlijk en onbetwist onderdeel van de feministiese ideologie. Toen de

huidige vrouwenbeweging pas ontstond (eind jaren zestig) hinderde dat niet. Als belangrijkste middel tot bevrijding van vrouwen werd bewustwording genoemd, en de structuurloze kleine groep was hier uitermate ge-

schikt voor. Het gebrek aan structuur vormde een aanmoediging tot deelname aan discussie en schiep een klimaat, waarin men elkaar hielp bewust te worden. Meer dan persoonlijke bewustwording was nooit de bedoeling van deze groepen.

Er ontstond pas een probleem, toen sommige van de groepen zover gekomen waren in bewustwording, dat ze er nu wel eens iets mee wilden gaan doen. Op dit punt ging het meestal mis, omdat de groepen niet graag hun bestaande structuur (!) wilden veranderen. Vrouwen hadden het idee van structuurloosheid volledig geaksepteerd, zonder de beperkingen ervan in te zien. Ze wilden structuurloze groepen en informele vergaderingen gaan gebruiken voor doelen waarvoor deze niet geschikt waren, uit een blinde overtuiging dat alle andere organisatievormen onderdrukkend zijn.

Als de beweging boven de eerste ontwikkelingsstadia uit wil groeien, zal men zichzelf eerst van enige vooroordelen over organisatie en structuur moeten bevrijden. Er is niets inherent slecht in deze twee begrippen. Ze kunnen misbruikt worden, en worden dat ook vaak, maar wanneer we ze zondermeer verwerpen, ontzeggen we onszelf de noodzakelijke middelen voor een verdere ontwikkeling. Waarom werkt structuurloosheid niet?

FORMELE EN INFORMELE STRUKTUREN

In tegenstelling tot wat wij graag zouden willen geloven, bestaat er geen groep zonder structuur. Elke groep, van welke samenstelling ook, voor hoe lang en met welk doel ook bijeen, zal zichzelf onvermijdelijk op een bepaalde manier structureren. De structuur kan flexibel zijn of telkens veranderen, er kan een verdeling van taken, middelen en macht over de groepsleden zijn. Maar deze structuur wordt ge-

vormd, onafhankelijk van de capaciteiten, persoonlijkheid of bedoelingen van de betreffende personen. Juist het feit dat we individuen zijn met verschillende talenten, neigingen en achtergronden maakt dit onvermijdelijk. Alleen wanneer we zouden weigeren

om wat voor relatie of interactie dan ook aan te gaan, zouden we in de buurt komen van structuurloosheid, maar dat is niet het wezen van een menselijke groep. Het streven naar structuurloze groepen is net zo nuttig en net zo misleidend als het streven naar 'waardevrije' wetenschap, 'objektieve' nieuwsgaring of 'vrije' economie. Het begrip wordt een rookgordijn, waarachter enkelingen onbetwiste macht over anderen vestigen. En die kan zo makkelijk gevestigd worden omdat het idee van structuurloosheid niet de vorming van informele structuren, maar alleen die van formele structuren voorkomt (...). Zo wordt structuurloosheid een manier om macht te verbergen en zij wordt in de vrouwenbeweging dan ook het meest gepropageerd door de 'machtigsten' (of zij zich nu van die macht bewust zijn of niet). De regels volgens welke beslissingen worden genomen, zijn maar aan een paar mensen bekend, en de mensen, die de regels kennen, houden bewustwording van de macht tegen, wanneer de structuur van de groep informeel is. Degenen die de regels niet kennen en niet uitverkoren zijn om ingewijd te worden, verkeren in verwarring, of lijden aan paranoïde waanvoorstellingen dat er iets gebeurt waarvan zij niet op de hoogte zijn.

Om iedereen in een groep de kans te geven om mee te doen, is het nodig dat de structuur expliciet is, en niet impliciet. De regels voor de besluitvorming moeten open en aan iedereen bekend zijn en dat kan alleen als ze geformaliseerd zijn. Formalisering van de groepsstructuur betekent niet, dat de informele structuur

wordt aangetast. Dit gebeurt meestal niet. Maar zij voorkomt dat de informele structuur een te overheersende rol krijgt, en geeft middelen om deze aan te vallen. Structuurloosheid is een organisatorische onmogelijkheid; er bestaan geen groepen zonder structuur, alleen groepen zonder formele structuur. Als we het voortaan over ongestructureerde groepen hebben, worden de groepen zonder weloverwogen formele structuur bedoeld; gestructureerde groepen zijn dan de groepen die deze wel hebben. Een 'gestructureerde groep' heeft altijd een for-

35 • 37 • 39 V 41 • 43 V 45 • 47 • 49 V 51 • 53 V 55 • 57 V 59 • 61 V 63 V 65

mele structuur en kan ook een informele structuur hebben. Een ongestructureerde groep heeft altijd een informele, verborgen structuur. En het is deze informele structuur, vooral in ongestructureerde groepen, die de basis

Voor het nemen van een beslissing is de goedkeuring van de 'anderen' niet nodig. Wel is het noodzakelijk dat de 'anderen' vrienden blijven van de 'bonzen'. Natuurlijk is het niet altijd even zwart-wit als hier gesteld, er zijn nuances in de interactiepatronen. Maar de patronen zijn onmiskenbaar en hebben hun effect. Wanneer je eenmaal weet met wie je even moet overleggen voordat een besluit wordt genomen, en wiens goedkeuring belangrijk is, weet je wie de bonzen zijn.

Elites zijn geen samenzweringen, ze hebben niet opzettelijk afspraken gemaakt om de macht over de grotere groep te gaan uitoefenen.

tijd een elite, of de leden ervan dit nu willen of niet. In een gestructureerde groep is 't niet perse een elite, afhankelijk van de samenstelling en het soort structuur. Wanneer er twee van die vriendennetwerken bestaan, gaan ze om de macht concurreren en

vormen facties, of eentje kan er uitstappen en de ander als elite overlaten. In een gestructureerde groep zijn er meestal verschillende vriendennetwerken, die om de formele macht concurreren. Dit is meestal de gezondste situatie.

De andere mensen in de groep kunnen tussen de twee concurreren bemiddelen en dus hun eisen stellen aan die groep die zij hun tijdelijke steun geven.

Omdat er binnen de vrouwenbeweging geen duidelijke afspraken zijn gemaakt over wie er macht hebben, zijn er veel criteria ontstaan, die overal verschillend zijn. Meestal zijn het vrouwen met een bepaalde opleiding, vanuit een bepaald milieu, politieke opvattingen, seksuele voorkeuren, beroep, persoonlijke levensstijl, leeftijd en vaak met 'typies vrouwelijke' eigenschappen, als: aardig, de juiste kleren dragend etc. Er zijn ook bepaalde kenmerken die iemand altijd tot een afwijking maken, die je links moet liggen: te oud zijn, voltijs werken, niet 'aardig' zijn, en celibitair zijn.

Karakteristieke voorwaarden om bij de elite te komen, betreffen iemands achtergrond, persoonlijkheid en hoeveelheid beschikbare tijd. Deze behelzen niet iemands capaciteiten, toewijding aan het feminisme, talenten of potentiële bijdrage aan de vrouwenbeweging. De eerste zijn criteria die je meestal gebruikt om je vrienden te kiezen, de laatste zijn criteria die elke beweging of organisatie moet gebruiken om politiek effectief te kunnen worden. Hoewel deze analyse van het proces van elitevorming in kleine groepen een krities perspectief heeft, is zij niet gemaakt vanuit het geloof dat deze informele structuren altijd slecht zijn - maar dat ze onvermijdelijk zijn. Alle groepen creëren informele structuren als resultaat van de interactiepatronen tussen de groepsleden. Die informele structuren kunnen een erg positieve werking hebben, maar alleen ongestructureerde groepen worden er totaal door geregeerd. Als een informele elite gekombineerd wordt met de mythe van de structuur-

DE AARD VAN ELITEVORMING

Elitair is misschien wel het meest misbruikte woord in de vrouwenbeweging. (...) Binnen de vrouwenbeweging verwijst 'elitair' meestal naar individuen, die onderling echter nogal kunnen verschillen in persoonlijkheid en gedrag. Een individu op zich kan natuurlijk nooit een elite zijn, want de term verwijst naar een groep.

Een elite is een kleine groep mensen, die macht heeft over een grotere groep, waarvan zij deel uitmaakt, meestal zonder dat zij direct verantwoording schuldig is aan die grotere groep, zelfs zonder dat die grote groep weet heeft van die macht of daarin toestemt. Iemand is elitair als hij of zij deel uitmaakt van zo'n kleine groep of hun normen verkondigt, of hij/zij nu welbekend is of niet. Elitair zijn, heeft niets met bekend zijn te maken. De ergste elites bestaan meestal uit mensen die de meeste mensen helemaal niet kennen. Intelligentie elitair zijn meestal slim genoeg om te voorkomen dat ze

bekend worden, worden ze ook in de gaten gehouden, en kunnen ze hun macht niet in het verborgene uitoefenen. Hoewel elitegroepen formeel opereren, wil dat niet zeggen dat ze ook onzichtbaar zijn. Iedereen met een scherp oog kan op een vergadering zien wie wie beïnvloedt. De vrienden gaan meer met elkaar om dan met anderen; ze herhalen elkaars standpunten, luisteren aandachtig naar elkaar, interumperen elkaar niet en bevestigen elkaar vol warmte. Daarentegen neigen ze ertoe 'anderen' (niet-vriendinnen) te negeren of tegen te spreken.

Het zijn niet meer of minder dan vriendenkringen, die 'toevallig' aan dezelfde politieke activiteiten meedoen. Ze zouden vermoedelijk vrienden blijven, onafhankelijk van hun politieke activiteiten; ze zouden vermoedelijk politiek bezig blijven, ongeacht of hun vriendschap zou voortduren. Het is juist het samengaan van deze twee aspecten, wat elitevorming veroorzaakt en wat maakt, dat elitegroepen zo moeilijk te doorbreken zijn.

De vriendenkringen fungeren als communicatielijnen buiten de normale kanalen in de groep om. Omdat mensen vrienden van elkaar zijn, omdat ze dezelfde waarden hebben en dezelfde gemeenschappelijke denkbeelden, vaak gezellig met elkaar kletsen en elkaar om

raadsvragen, hebben de mensen binnen zo'n vriendengroepje een steviger greep op de grote groep dan de anderen. Het gebeurt maar zelden, dat dit soort informele communicatienetwerken niet ontstaan!

Sommige groepen hebben, afhankelijk van hun grootte, meer dan een zo'n informeel communicatienetwerk. Netwerken kunnen elkaar overlappen. In een ongestructureerde groep is zo'n netwerk al-

DE ELITAIR

loosheid, kan er met geen mogelijkheid een grens aan het machtsgebruik gesteld worden.

Dit heeft twee negatieve kanten, waarvan we ons bewust moeten zijn. Ten eerste, dat de informele structuur werkt als een gezelligheidsclub. Mensen luisteren meer naar anderen, omdat ze ze aardig vinden, niet omdat ze iets belangrijks te zeggen hebben. Zolang de beweging geen belangrijke dingen doet is dat niet erg. Maar wil de

ontwikkeling niet in dit beginnende stadium blijven steken, dan moet deze neiging veranderd worden. Ten tweede heeft de elite in de informele structuur geen verantwoording af te leggen aan de grote groep. De macht is niet officieel aan hun gegeven, dus kan die ook niet ongedaan worden gemaakt. Hun invloed is niet gebaseerd op wat ze voor de groep doen; de groep heeft dus ook geen invloed op hen. Dit betekent niet noodzakelijkerwijs dat informele structuren onverantwoordelijk zijn. Degenen die er belang bij hebben, om hun macht te handhaven, zullen meestal proberen verantwoordelijk te zijn. Maar de groep kan dit niet afdwingen en is afhankelijk van de belangen van de elite

DE BLIKVANGSTERS

Strukturloosheid brengt een systeem van 'sterren' met zich mee: blikvangsters, woordvoersters. Wij maken deel uit van een maatschappij, die verwacht, dat politieke groepen hun standpunten publiekelijk bekend maken via daartoe gekozen woordvoersters. De pers en het publiek weten niet hoe ze serieus moeten luisteren naar een individuele vrouw; ze willen weten hoe de groep denkt. Tot nu toe bestaan er drie methoden om de mening van een grote groep mensen te weten te komen: door stemmen of referendum, opiniepeilingen en door het kiezen van vertegenwoordigers op een bepaalde bijeenkomst. De vrouwenbeweging past tot op heden geen van deze methodes toe. Noch de beweging als geheel, noch de vele groepjes waar zij uit bestaat, hebben een manier gevonden om hun opvattingen in bepaalde kwesties uit te leggen. Maar het publiek zoekt woordvoersters.

Hoewel de beweging bewust geen woordvoersters heeft aangewezen, zijn er toch enkele vrouwen naar voren 'geduwd', die voor het publiek de beweging vertegenwoordigen. Deze vrouwen vertegenwoordigen geen bepaalde groep en meestal zeggen ze dat ook. Maar omdat er geen officiële woordvoersters zijn en al evenmin een besluitnemend lichaam, kan de pers zich voor informatie over 'het standpunt van de vrouwenbeweging' over een bepaald onderwerp wenden tot wie men maar wil. Dus, of ze het willen of niet, sommige bekende vrouwen worden door publiek en pers in de rol van woordvoersters gedrongen en zullen dit blijven zolang de beweging geen officiële woordvoersters benoemt.

Dit heeft, zowel voor de beweging als voor de tot 'ster' gebombardeerde vrouwen vervelende consequenties. Omdat de beweging haar niet als woordvoester benoemd heeft, wordt er vaak aanstoot aan haar genomen, omdat de pers denkt, dat ze voor de beweging spreken. Het 'sterren'-systeem moedigt in feite juist het soort individuele niet-verantwoordelijkheid aan, dat de beweging veroordeelt. Door de beweging van 'sterren' te zuiveren, verliest de beweging de controle over die vrouw, die zich door de ondervonden teleurstelling vrij voelt om alle individualistische 'zonden' te begaan, waarvan ze toch al beschuldigd was.

POLITIEKE IMPOTENTIE

Ongestructureerde groepen zijn heel geschikt om vrouwen aan de praat te krijgen over hun leven; maar ze zijn zelden geschikt om iets te doen. Tenzij ze hun manier van opereren veranderen, verzanden groepen op het punt waar mensen genoeg hebben van

ouwehoeren en iets meer willen gaan doen. Omdat de beweging in de meeste steden net zo ongestructureerd is als de meeste praatgroepen, is ze niet veel effectiever dan de aparte groepen. De informele structuur biedt onvoldoende samenhang om effectief op te kunnen treden. De beweging maakt veel los op die manier, brengt veel op gang, maar behaalt weinig resultaten. Helaas zijn de gevolgen van al dat losmaken en op-gang-brengen niet zo onschadelijk als die resultaten, en het slachtoffer is de vrouwenbeweging zelf.

Sommige vrouwengroepen hebben zichzelf in plaatselijke activiteiten gestort en werken op kleine schaal. Maar die werkvorm beperkt de activiteit van de beweging tot het lokale nivo. En om goed te kunnen functioneren moeten groepen meestal terugvallen op de vriendinnengroep, die de zaak toch al in handen had. Daardoor worden veel vrouwen van deelname uitgesloten. Zolang de vrouwen in de beweging alleen echt mee kunnen doen via het lidmaatschap van een kleine groep, zijn die op-zich niet-zo-populaire vrouwen duidelijk in het nadeel. Zolang de vriendenkringen het belangrijkste middel tot organisatie zijn, blijft elitevorming geïnstitutionaliseerd. Voor die groepen die geen lokaal project kunnen vinden om zich voor in te zetten, wordt het pure bij elkaar blijven de reden voor het feit dat ze bij elkaar blijven. Als een groep geen specifieke taak heeft (en bewustwording is een taak), richten de groepsleden hun energie op het beheersen van de andere groepsleden. Dit gebeurt niet zo zeer uit een of ander boosaardig verlangen anderen te manipuleren, als uit gebrek aan iets

beters om aan te werken. Intelligente mensen met tijd over en hun behoefte om het feit dat ze bij elkaar zijn te rechtvaardigen gaan over tot persoonlijke macht en besteden hun tijd aan het leveren van kritiek op elkaar. Als een groep echter met een taak bezig is leren de mensen met elkaar om te gaan zoals ze zijn en hun persoonlijke afkeer ondergeschikt te maken aan het grotere doel. Er worden grenzen gesteld aan de dwang om mensen te veranderen tot datgene wat wij vinden dat ze moeten zijn. Het einde van de bewustwording laat de vrouwen achter zonder doel en het gebrek aan een structuur bemoeilijkt het hen dan ook nog om een doel te vinden. Sommige vrouwen trekken zich op zichzelf en hun vriendinnen terug, andere zoeken andere activiteiten. Maar daarvan zijn er maar weinig. Sommige vrouwen doen 'gewoon hun eigen dingen'. Dit kan leiden tot een hoop individuele creativiteit, die bruikbaar is voor de beweging maar voor de meeste vrouwen is dit geen goed alternatief, en creëert het in ieder geval geen sfeer van gezamenlijke groepsinspanning. Andere vrouwen verdwijnen uit de beweging omdat ze geen individueel project willen beginnen en ook geen groepsactiviteiten hebben gevonden om zich op te storten.

Velen wenden zich tot andere politieke organisaties, om daar juist dat soort gestructureerde effectieve activiteit te vinden, waar ze

35 • 37 • 39 V 41 • 43 V 45 • 47 • 49 V 51 • 53 V 55 • 57 V 59 • 61 V 63 V 65

33 ELITE VAN DE 30

mele structuur en kan ook een informele structuur hebben. Een ongestructureerde groep heeft altijd een informele, verborgen structuur. En het is deze informele structuur, vooral in ongestructureerde groepen, die de basis

vormt voor elitevorming.

DE AARD VAN ELITEVORMING

Elitair is misschien wel het meest misbruikte woord in de vrouwenbeweging. (...) Binnen de vrouwenbeweging verwijst 'elitair' meestal naar individuen, die onderling echter nogal kunnen verschillen in persoonlijkheid en gedrag. Een individu op zich kan natuurlijk nooit een elite zijn, want de term verwijst naar een groep.

Een elite is een kleine groep mensen, die macht heeft over een grotere groep, waarvan zij deel uitmaakt, meestal zonder dat zij direct verantwoording schuldig is aan die grotere groep, zelfs zonder dat die grote groep weet heeft van die macht of daarin toestemt. Iemand is elitair als hij of zij deel uitmaakt van zo'n kleine groep of hun normen verkondigt, of hij/zij nu welbekend is of niet. Elitair zijn, heeft niets met bekend zijn te maken. De ergste elites bestaan meestal uit mensen die de meeste mensen helemaal niet kennen. Intelligenten elitair zijn meestal slim genoeg om te voorkomen dat ze

bekend worden, worden ze ook in de gaten gehouden, en kunnen ze hun macht niet in het verborgene uitoefenen. Hoewel elitegroepen formeel opereren, wil dat niet zeggen dat ze ook onzichtbaar zijn. Iedereen met een scherp oog kan op een vergadering zien wie wie beïnvloedt. De vriendinnen gaan meer met elkaar om dan met anderen; ze herhalen elkaars standpunten, luisteren aandachtig naar elkaar, interamperen elkaar niet en bevestigen elkaar vol warmte. Daarentegen neigen ze ertoe 'anderen' (niet-vriendinnen) te negeren of tegen te spreken.

Voor het nemen van een beslissing is de goedkeuring van de 'anderen' niet nodig. Wel is het noodzakelijk dat de 'anderen' vriendjes blijven van de 'bonzen'. Natuurlijk is het niet altijd even zwart-wit als hier gesteld, er zijn nuances in de interactiepatronen. Maar de patronen zijn onmiskenbaar en hebben hun effect. Wanneer je eenmaal weet met wie je even moet overleggen voordat een besluit wordt genomen, en wiens goedkeuring belangrijk is, weet je wie de bonzen zijn.

Elites zijn geen samenzweringen, ze hebben niet opzettelijk afspraken gemaakt om de macht over de grotere groep te gaan uitoefenen.

Het zijn niet meer of minder dan vriendenkringen, die 'toevallig' aan dezelfde politieke activiteiten meedoen. Ze zouden vermoedelijk vrienden blijven, onafhankelijk van hun politieke activiteiten; ze zouden vermoedelijk politiek bezig blijven, ongeacht of hun vriendschap zou voortduren. Het is juist het samengaan van deze twee aspecten, wat elitevorming veroorzaakt en wat maakt, dat elitegroepen zo moeilijk te doorbreken zijn.

De vriendenkringen fungeren als communicatielijnen buiten de normale kanalen in de groep om. Omdat mensen vrienden van elkaar zijn, omdat ze dezelfde waarden hebben en dezelfde gemeenschappelijke denkbeelden, vaak gezellig met elkaar kletsen en elkaar om

raad vragen, hebben de mensen binnen zo'n vriendengroepje een steviger greep op de grote groep dan de anderen. Het gebeurt maar zelden, dat dit soort informele communicatienetwerken niet ontstaan!

Sommige groepen hebben, afhankelijk van hun grootte, meer dan een zo'n informeel communicatienetwerk. Netwerken kunnen elkaar overlappen. In een ongestructureerde groep is zo'n netwerk al-

tijd een elite, of de leden ervan dit nu willen of niet. In een gestructureerde groep is 't niet perse een elite, afhankelijk van de samenstelling en het soort structuur. Wanneer er twee van die vriendennetwerken bestaan, gaan ze om de macht concurreren en

vormen facties, of eentje kan er uitstappen en de ander als elite overlaten. In een gestructureerde groep zijn er meestal verschillende vriendennetwerken, die om de formele macht concurreren. Dit is meestal de gezondste situatie. De andere mensen in de groep kunnen tussen de twee concurreren bemiddelen en dus hun eisen stellen aan die groep die zij hun tijdelijke steun geven. Omdat er binnen de vrouwenbeweging geen duidelijke afspraken zijn gemaakt over wie er macht hebben, zijn er veel criteria ontstaan, die overal verschillend zijn. Meestal zijn het vrouwen met een bepaalde opleiding, vanuit een bepaald milieu, politieke opvattingen, seksuele voorkeuren, beroep, persoonlijke levensstijl, leeftijd en vaak met 'typies vrouwelijke' eigenschappen, als: aardig, de juiste kleren dragend etc. Er zijn ook bepaalde kenmerken die iemand altijd tot een afwijking maken, die je links moet liggen: te oud zijn, voltijds werken, niet 'aardig' zijn, en celibatair zijn.

Karakteristieke voorwaarden om bij de elite te komen, betreffen iemands achtergrond, persoonlijkheid en hoeveelheid beschikbare tijd. Deze behelzen niet iemands capaciteiten, toewijding aan het feminisme, talenten of potentiële bijdrage aan de vrouwenbeweging. De eerste zijn criteria die je meestal gebruikt om je vrienden te kiezen, de laatste zijn criteria die elke beweging of organisatie moet gebruiken om politiek effectief te kunnen worden. Hoewel deze analyse van het proces van elitevorming in kleine groepen een krities perspectief heeft, is zij niet gemaakt vanuit het geloof dat deze informele structuren altijd slecht zijn - maar dat ze onvermijdelijk zijn. Alle groepen creëren informele structuren als resultaat van de interactiepatronen tussen de groepsleden. Die informele structuren kunnen een erg positieve werking hebben, maar alleen ongestructureerde groepen worden er totaal door geregeerd. Als een informele elite gekombineerd wordt met de mythe van de structuur-

loosheid, kan er met geen mogelijkheid een grens aan het machtsgebruik gesteld worden.

Dit heeft twee negatieve kanten, waarvan we ons bewust moeten zijn. Ten eerste, dat de informele structuur werkt als een gezelligheidsklub. Mensen luisteren meer naar anderen, omdat ze ze aardig vinden, niet omdat ze iets belangrijks te zeggen hebben. Zolang de beweging geen belangrijke dingen doet is dat niet erg. Maar wil de

ontwikkeling niet in dit beginnende stadium blijven steken, dan moet deze neiging veranderd worden. Ten tweede heeft de elite in de informele structuur geen verantwoording af te leggen aan de grote groep. De macht is niet officieel aan hun gegeven, dus kan die ook niet ongedaan worden gemaakt. Hun invloed is niet gebaseerd op wat ze voor de groep doen; de groep heeft dus ook geen invloed op hen. Dit betekent niet noodzakelijkerwijs dat informele structuren onverantwoordelijk zijn. Degenen die er belang bij hebben, om hun macht te handhaven, zullen meestal proberen verantwoordelijk te zijn. Maar de groep kan dit niet afdwingen en is afhankelijk van de belangen van de elite

DE BLIKVANGSTERS

Strukturloosheid brengt een systeem van 'sterren' met zich mee: blikvangsters, woordvoersters. Wij maken deel uit van een maatschappij, die verwacht, dat politieke groepen hun standpunten publiekelijk bekend maken via daartoe gekozen woordvoersters. De pers en het publiek weten niet hoe ze serieus moeten luisteren naar een individuele vrouw; ze willen weten hoe de groep denkt. Tot nu toe bestaan er drie methoden om de mening van een grote groep mensen te weten te komen: door stemmen of referendum, opiniepeilingen en door het kiezen van vertegenwoordigers op een bepaalde bijeenkomst. De vrouwenbeweging past tot op heden geen van deze methodes toe. Noch de beweging als geheel, noch de vele groepjes waar zij uit bestaat, hebben een manier gevonden om hun opvattingen in bepaalde kwesties uit te leggen. Maar het publiek zoekt woordvoersters.

Hoewel de beweging bewust geen woordvoersters heeft aangewezen, zijn er toch enkele vrouwen naar voren 'geduwd', die voor het publiek de beweging vertegenwoordigen. Deze vrouwen vertegenwoordigen geen bepaalde groep en meestal zeggen ze dat ook. Maar omdat er geen officiële woordvoersters zijn en al evenmin een besluitnemend lichaam, kan de pers zich voor informatie over 'het standpunt van de vrouwenbeweging' over een bepaald onderwerp wenden tot wie men maar wil. Dus, of ze het willen of niet, sommige bekende vrouwen worden door publiek en pers in de rol van woordvoersters gedrongen en zullen dit blijven zolang de beweging geen officiële woordvoersters benoemt. Dit heeft, zowel voor de beweging als voor de tot 'ster' gebombardeerde vrouwen vervelende konsekwenties. Omdat de beweging haar niet als woordvoester benoemd heeft, wordt er vaak aanstoot aan haar genomen, omdat de pers denkt, dat ze voor de beweging spreken. Het 'sterren'-systeem moedigt in feite juist het soort individuele niet-verantwoordelijkheid aan, dat de beweging veroordeelt. Door de beweging van 'sterren' te zuiveren, verliest de beweging de controle over die vrouw, die zich door de ondervonden teleurstelling vrij voelt om alle individualistische 'zonden' te begaan, waarvan ze toch al beschuldigd was.

POLITIEKE IMPOTENTIE

Ongestructureerde groepen zijn heel geschikt om vrouwen aan de praat te krijgen over hun leven; maar ze zijn zelden geschikt om iets te doen. Tenzij ze hun manier van opereren veranderen, verzanden groepen op het punt waar mensen genoeg hebben van

ouwehoeren en iets meer willen gaan doen. Omdat de beweging in de meeste steden net zo ongestructureerd is als de meeste praatgroepen, is ze niet veel effectiever dan de aparte groepen. De informele structuur biedt onvoldoende samenhang om effectief op te treden. De beweging maakt veel los op die manier, brengt veel op gang, maar behaalt weinig resultaten. Helaas zijn de gevolgen van al dat losmaken en op-gang-brengen niet zo onschadelijk als die resultaten, en het slachtoffer is de vrouwenbeweging zelf.

Sommige vrouwengroepen hebben zichzelf in plaatselijke activiteiten gestort en werken op kleine schaal. Maar die werkvorm beperkt de activiteit van de beweging tot het lokale niveau. En om goed te kunnen functioneren moeten groepen meestal terugvallen op de vriendinnengroep, die de zaak toch al in handen had. Daardoor worden veel vrouwen van deelname uitgesloten. Zolang de vrouwen in de beweging alleen echt mee kunnen doen via het lidmaatschap van een kleine groep, zijn die op-zich niet-zo-populaire vrouwen duidelijk in het nadeel. Zolang de vriendinnen het belangrijkste middel tot organisatie zijn, blijft elitevorming geïnstitutionaliseerd. Voor die groepen die geen lokaal project kunnen vinden om zich voor in te zetten, wordt het pure bij elkaar blijven de reden voor het feit dat ze bij elkaar blijven. Als een groep geen specifieke taak heeft (en bewustwording is een taak), richten de groepsleden hun energie op het beheersen van de andere groepsleden. Dit gebeurt niet zozeer uit een of ander boosaardig verlangen anderen te manipuleren, als uit gebrek aan iets

beters om aan te werken. Intelligente mensen met tijd over en hun behoefte om het feit dat ze bij elkaar zijn te rechtvaardigen gaan over tot persoonlijke macht en besteden hun tijd aan het leveren van kritiek op elkaar. Als een groep echter met een taak bezig is leren de mensen met elkaar om te gaan zoals ze zijn en hun persoonlijke afkeer ondergeschikt te maken aan het grotere doel. Er worden grenzen gesteld aan de dwang om mensen te veranderen tot datgene wat wij vinden dat ze moeten zijn. Het einde van de bewustwording laat de vrouwen achter zonder doel en het gebrek aan een structuur bemoeilijkt het hen dan ook nog om een doel te vinden. Sommige vrouwen trekken zich op zichzelf en hun vriendinnen terug, andere zoeken andere activiteiten. Maar daarvan zijn er maar weinig. Sommige vrouwen doen 'gewoon hun eigen dingen'. Dit kan leiden tot een hoop individuele creativiteit, die bruikbaar is voor de beweging maar voor de meeste vrouwen is dit geen goed alternatief, en creëert het in ieder geval geen sfeer van gezamenlijke groepsinspanning. Andere vrouwen verdwijnen uit de beweging omdat ze geen individueel project willen beginnen en ook geen groepsactiviteiten hebben gevonden om zich op te storten. Velen wenden zich tot andere politieke organisaties, om daar juist dat soort gestructureerde effectieve activiteit te vinden, waar ze

in de vrouwenbeweging tevergeefs naar zochten. Zo is de vrouwenbeweging een enorm reservoir geworden waaruit politieke organisaties, die vrouwenemancipatie als één van de vele punten zien, leden kunnen rekruteren. Zulke organisaties hoeven niet te 'infiltreren'. De behoefte aan nuttige politieke aktiviteit die vrouwen juist door de vrouwenbeweging hebben gekregen, is voldoende om hen enthousiast te maken voor andere organisaties. De beweging zelf biedt nl. geen uitlaatklep voor hun nieuwe ideeën en energie. (...)

Hoe minder een beweging gestructureerd is, des te minder controle heeft ze over de richtingen waarin zij zich ontwikkelt en de politieke akties, waarin ze verweekeld raakt. Dit betekent niet, dat haar ideeën zich niet verspreiden. Bij een zekere belangstelling van de media en bij bepaalde maatschappelijke voorwaarden zullen de ideeën diffuus en wijd verbreid overal doordringen. Maar verspreiding van ideeën betekent nog niet, dat ze ook toegepast

worden, het betekent alleen dat er over gepraat wordt. Zolang ze door individuen toegepast kunnen worden, zal dat misschien ook gebeuren, maar zodra die toepassing gekoördineerde en gebundelde politieke macht vereist gaat het mis. Onze traditionele organisatievorm van kleine niet-aktieve discussiegroepjes van vriendinnen heeft namelijk beperkingen. Ze is politiek niet effectief en sluit vrouwen buiten, die zich niet in de vriendschapsnetwerken kunnen of willen inpassen. Wie er niet in-

past vanwege klasse, kleur, bezigheden, ouderschap, persoonlijkheid etc. zal onvermijdelijk ontmoedigd worden om mee te doen. Wie er inpast heeft er belang bij, dat de zaken blijven zoals ze zijn. De belangen van de informele groep worden gesteund door de informele structuren en de beweging heeft dan geen mogelijkheid om te bepalen wie de macht uitoefent. Als de beweging doorgaat opzettelijk niet te kiezen wie er de macht zullen uitoefenen, zal die macht daarmee niet verdwijnen. Wel zullen dan diegenen die macht uitoefenen en invloed hebben dat doen zonder er verantwoordig voor af te hoeven leggen. Als de beweging doorgaat macht zo verspreid mogelijk te houden vermijdt ze daarmee inderdaad, dat bepaalde

personen of groepen totaal zullen domineren. Maar dat houdt tegelijk in dat de beweging zo on-effektief mogelijk is. Een tussenweg tussen dominantie en oneffektiviteit kan en moet gevonden worden. Deze problemen zijn aktueel geworden, omdat de bewustwordingsfase door steeds meer vrouwen doorlopen is. (...) Het is nu zaak voor de vrouwenbeweging om door te gaan en zich aan andere taken te zetten. Zij moet nu haar prioriteiten vaststellen, zich over doelstellingen uitspreken en deze doelen op een gekoördineerde wijze nastreven. Hiertoe moet zij zich organiseren, lokaal, regionaal, en nationaal.

PRINCIPES VAN EEN DEMOKRATIESE STRUKTURERING

Zodra de beweging zich niet meer zo krampachtig vastklampt aan de ideologie van de structuurloosheid, is zij vrij die organisatievorm te ontwikkelen, die haar optimaal zouden doen functioneren. We hoeven niet door te slaan en blind de traditionele organisatievormen over te nemen, maar evenmin moeten we ze blind verwerpen. Sommige traditionele technieken zullen, hoewel niet volmaakt, nuttig blijven, andere kunnen ons juist leren wat je niet moet doen om iets met zo min mogelijk schade voor de individuen in de groep te bereiken. Vooral moeten we veel experimenteren met verschillende wijzen van structureren en een variëteit aan technieken ontwikkelen om voor uiteenlopende situaties te gebruiken. Het 'loterij-systeem' is een van de ideeën die in de vrouwenbeweging op zijn gekomen. Het is niet altijd toepasbaar, maar

soms goed bruikbaar. We hebben nog andere ideeën voor structurering nodig. Maar voordat we op een intelligente manier gaan experimenteren, moeten we aksepteren dat een structuur op zich niet slecht is - alleen het overmatig gebruik ervan. Tijdens een dergelijk proces van vallen en opstaan kunnen we enkele principes, die essentieel zijn voor een democratische structuur en ook politiek effectief, in ons achterhoofd houden. Deze zijn:

1. Delegatie van specifiek gezag aan specifieke individuen voor specifieke taken d.m.v. democratische procedures. Wanneer er aangenomen wordt dat iets wel gedaan zal worden, gebeurt het meestal niet of niet goed genoeg. Als mensen na het uitspreken van inter-

esses en voorkeuren, voor een taak gekozen worden, hebben ze zich op een niet makkelijk te negeren wijze gebonden.

2. Iedere voor een taak gekozen verantwoordelijk laten zijn ten opzichte van diegenen, die haar gekozen hebben. Zo houdt de groep de uiteindelijke controle over de uitoefenaars van de macht. Individuen krijgen macht, maar de groep bepaalt hoe deze wordt uitgeoefend.

3. Distributie van macht over zoveel mogelijk mensen. Dit voorkomt machtsconcentraties en vereist van de machtsuitoefenaars veel overleg met elkaar. Het geeft bovendien veel mensen de kans ook verantwoordelijkheid te dragen en verschillende vaardigheden te leren.

4. Rouleren van taken tussen individuen. Een taak mag niet iemands "eigendom" worden. Niet te vaak rouleren, de persoon moet wel de tijd krijgen om een taak te leren en er bevrediging uit te halen.

5. Verdeling van de taken volgens rationele criteria. Het heeft voor een persoon en voor de groep geen zin om iemand te kiezen omdat ze aardig is, of een rotklus te geven omdat ze onaardig is. Capaciteiten, interesses en verantwoordelijkheidsgevoel moeten hierbij de doorslag geven. Mensen moeten de mogelijkheid krijgen om een nieuwe vaardigheid te leren, maar dit kan het beste onder begeleiding gebeuren, niet door iemand zomaar in het diepe te gooien. Als je een bepaalde verantwoordelijkheid niet aan kan, is dat frustrerend. Andersom is het ook frustrerend niet datgene te mogen doen waar je goed in bent. (...)

6. Diffusie, doorgeven van informatie aan iedereen, zoveel mogelijk. Informatie is macht. Ieder heeft daar recht op. Wanneer een informeel netwerk buiten de groep om ideeën en informatie uitwisselt, zijn ze bezig buiten de groep om een mening te vormen. Als je weet hoe de dingen werken, kun je politiek veel effectiever zijn.

7. Gelijke toegang tot de door de groep benodigde middelen/bronnen. Zowel apparaten als informatie en vaardigheden horen hierbij. Mensen moeten bereid zijn elkaar dingen te leren.

Wanneer deze principes toegepast worden, is het zeker dat de groep, ongeacht de structuur die ontwikkeld wordt, de beheersing over die structuur houdt. De groep mensen met macht zal verspreid, flexibel, open en tijdelijk zijn. Het zal niet makkelijk voor ze zijn hun macht te institutionaliseren, omdat de uiteindelijke beslissingen door de groep als geheel genomen zullen worden. De groep zal de macht hebben om te bepalen wie de macht in die groep zullen uitoefenen.

JO FREEMAN

DE ZWARTE 35

AMSTERDAM/AMSTERDAM/A'DAM

Vanaf heden weer iedere zaterdag Werelddixie in Frankrijk, Spuistraat 216.

WIJK AAN ZEE/WIJK AAN ZEE/ WAZ

Muziekfestival in EMMA op 20-2, Unaccepted, The Daltons, The Ex, Outrageous, Razende Roeland en live Rip-Rap-act. Verder nog film & video, eten & bier en slaapzak mee. Aanvang 15.30 uur, entree f7,50- Adres: Relweg 59, 02517-5100

ROTTERDAM/ROTTERDAM/R'DAM

Solidariteitsavond met TAYAD (organisatie voor familieleden van politieke gevangenen in Turkije). In "De Fabriek", Matenesserdijk 414a, vanaf 20 uur.

UITNODIGING/UITNODIGING/UITNO

Op woensdag 24 februari vindt er in Amsterdam een bijeenkomst plaats die bedoeld is als een eerste gezamenlijke gedachten uitwisseling over de opzet van een landelijke BAJESKRANT. Over de zin en habaarheid van een regelmatig verschijnend bajes blad, de formulering van een voorlopig concept etc. De bijeenkomst vindt plaats in WICCA, de Wittenstraat 73 (staatsliedenbuurt) en is te bereiken met tramlijn 10 en buslijn 18. Aanvang 19.30. Telefoon 020-881197. Voor informatie: 020-829414

KOM NAAR UTRECHT

23-26 FEBRUARI
AKTIEWEEK
met prikakties. Hard of Ludiek.
voor info + slapen 030-888766

WEEET

SOLLICITATIE
PLICHT

zondag 21 feb.

LANDELIJKE AKTIEVERGADERING
over werklozenstrijd anno nu.
13.00 u. AKU Voorstraat 31

BASIS
INKOMEN

NU

vrijdag 26-feb.
DEMO - of verrassing
13.00 u. voor gemeente-huis

ook 26 feb.
MANIFESTATIE + FEEST
van 16.00 u. tot laat
-AKU-
Pb 411

JAT BEWUST

Ons antwoord is simpel: met het WINKELN ZONDER GELD concept, kan je gewoon pakken wat je nodig hebt. Sommigen noemen het winkeldiefstal. Wij zien het meer zo, dat je terugpakt wat van jou is.

AGENDA

OPROEP/OPROEP/OPROEP/OPROEP

"Aan alle huurders, krakers en andere gebruikers van J.K. Leutscher panden of panden die vallen onder één van zijn bv's o.a. Amsem Vastgoed B.V. Ester Investments Eboom Holland B.V.

Met spoed informatie gevraagd over kont(r)akten, huurovereenkomsten en onderhoud of andere wetenswaardigheden. Sturen naar "speculanten onderzoek" (SPOK) Postbus 4526, Amsterdam

UTRECHT/UTRECHT/UTRECHT/UTREG

In Utrecht wordt van 23 tot 26 februari een aktieweek gehouden, die in het teken staat van basisinkomen, sollicitatieplicht, werklozenstrijd, creatief winkelen, etc.

Zondag 21 februari is er een aktievergadering: het is de bedoeling om weer eens de mensen bij elkaar te krijgen die zich aangesproken voelen. Het zal gaan over hoe we het beste tegen de instanties kunnen knokken, over het verloop van de komende aktieweek, over mogelijkheden om op een "autonome" manier aan poen te komen zo als het herbenutten van welvaartsafval, -zwart? - werk in eigen beheer of andere manieren. Ook zou het mogelijk zijn bepaalde regeltjes te omzeilen. Kunnen we hier geen goede brochure over maken? Er zal nog wel meer ter tafel komen. KOMT DUS ALLEN!
(13.00 uur, AKU, Voorstraat 71)

De dinsdag (23 febr) stellen we ons voor als "welkom". Woensdag en donderdag zouden dan (ludieke en/of harde) prikakties kunnen plaatsvinden in Utrecht of elders. We bereiden het een en ander voor wat dat betreft, maar als er vanuit andere steden en/of groepen ook wat voorbereid wordt juichen we dat zeker toe. Het raakt ons immers allemaal.

Vrijdag (26) is er een DEMO- of verrassing en aansluitend manifestatie, warme hap en FEEST. Op de manifestatie kunnen groepen en of personen die zich betrokken voelen zich presenteren. Op het feest wordt de muziek-90% zeker verzorgd door LEGO 5 en DAS BREETELS. Beiden uit Sliedrecht e.o.

Met name vrijdag maar liever de hele week is het dus zaak dat er zoveel mogelijk mensen komen. Wel even bellen als je wilt slapen (slaapplaats) of inbreng op de manifestatie. Of voor info natuurlijk: 030-888766

VERHUISBERICHTEN/VERHUISBERICHT

Linkse boekhandel SLAGERZICHT nu zusamen met FRONTLINE op Albert Cuyppstraat 8-10 in A'dam. 020-644117